

Јово Стефановски
Душко Ачовски
Весна Макашевска

МАТЕМАТИКА

за второ одделение

2008

ДЕВЕТГОДИШНО ОСНОВНО
образование

ЗА НАСТАВНИКОТ

Книгата е наменета за децата и наставниците во второ одделение на деветгодишното основно образование. Таа има цел да го поттикнува детето да размислува за проблеми од секојдневието и да го мотивира да се обиде нив да ги решава.

Така, детето ќе почне да се интересира за неговите потреби од математика во секојдневниот живот, во својата околина и пошироко.

Оваа книга ги опфаќа сите содржини предвидени со програмата за второ одделение на деветгодишното основно образование.

Таа овозможува да се постигнат програмските цели за интелектуалниот, емоционалниот и социјалниот развој на детето. За постигнување на тие цели избрани се соодветни активности, прилагодени на возраста на детето, од следните области:

Тема 1: Форми во просторот, форми во рамнината и односите меѓу нив;

Тема 2: Броеви до 20. Собирање и одземање;

Тема 3: Мерење.

Текстот што е под наслов „**На почеток...**“ содржи неопходни (манипулативни) активности со кои наставникот го воведува поимот, а децата го усвојуваат.

Текстот што е на крајот на секоја страница му помага на наставникот да ги упати децата на извршување на активностите што се графички претставени, а се надоврзуваат на манипулативните активности.

Во „**Потсети се...**“ ученикот се упатува на она што го учел порано, а е важно за разбирање на новата лекција. Исто така и наставникот ги упатува учениците што да воочат и искажат.

Книгата е направена така што детето може да ја користи и самостојно или во група. Ова е овозможено така што пред секоја активност има прозорец со едноставни симболи и асоцијации кои му помагаат на детето да разбере каква активност треба да направи.

	Запиши		Обој црвено		Заокружи ги предметите со црвена боја
	Поврзи		Искажи		Заокружи ги триаголните форми
	Заокружи ги коцките		Поврзи со помош на линијар		Повтори преку линијата со сина боичка
	Размисли и одговори		Воочи го решението		

Во книгата се користат и други прозорци во кои ги има овие симболи или нивна комбинација. Тие се направени така што детето може да го сфати барањето.

ФОРМИ ВО ПРОСТОРОТ, ФОРМИ ВО
РАМНИНАТА И ОДНОСИТЕ МЕЃУ НИВ

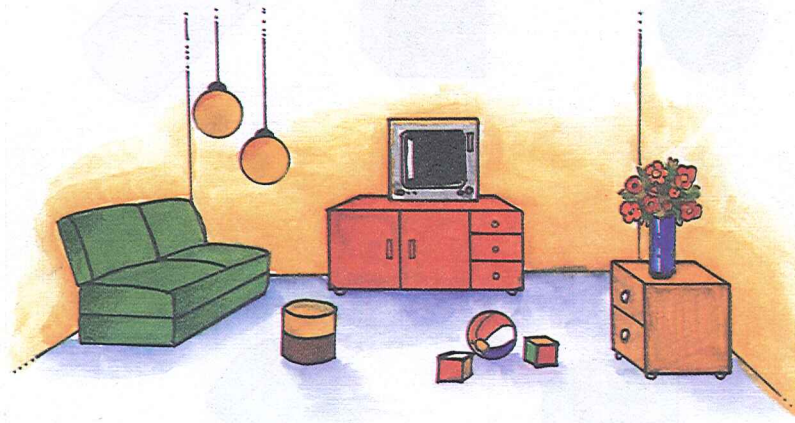

Amma

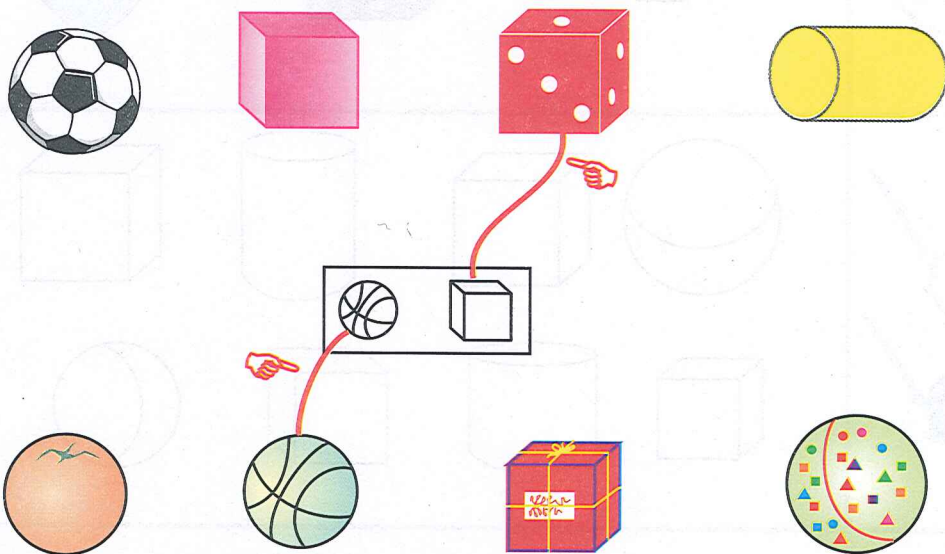
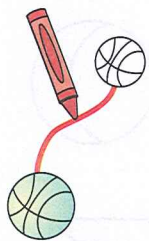

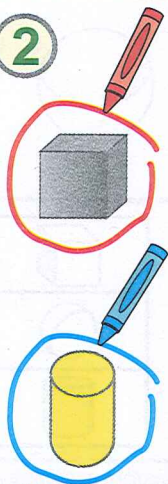
На почеток...

- Со учениците разговарајте за цртежот. Нека ги воочат топките, коцките и цилиндрите. Разговарајте за предметите во училницата и околината што имаат форма на топка, коцка или цилиндар. Нека препознаваат топки, коцки и цилиндри со допир (во вреќичка).

1

2

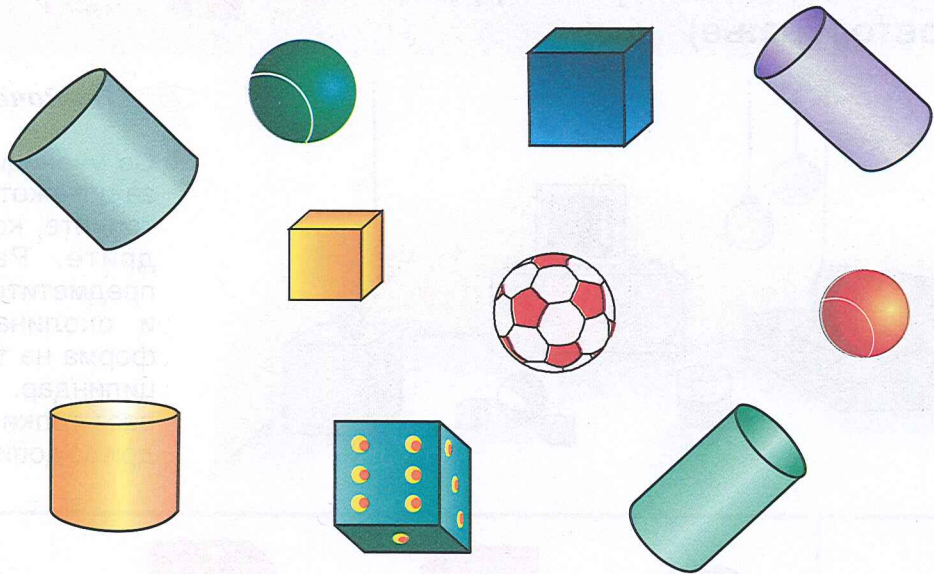
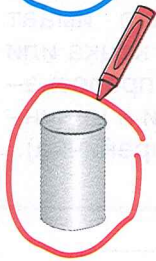
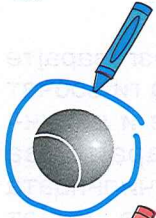
- Поврзи ги предметите во форма на топка, односно коцка, соодветно, како што е започнато.
- Заокружи ги предметите во форма на коцка со црвена боја, а тие во форма на цилиндар со сина боја.

Нека Ви посочи Вашето дете предмети во форма на топка, коцка, односно цилиндар. Проверете дали ги именува и разликува овие геометриски тела.

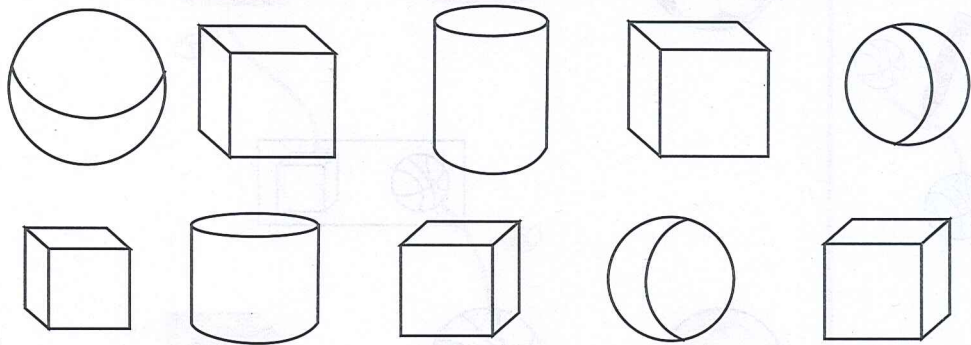
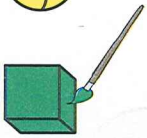
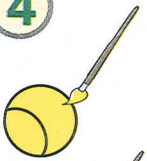

6

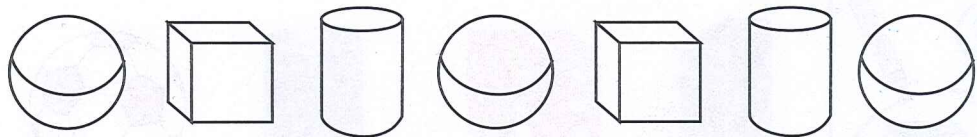
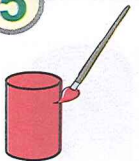
3

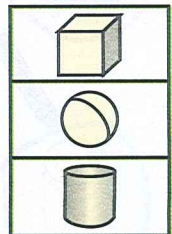
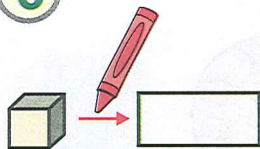
4

5

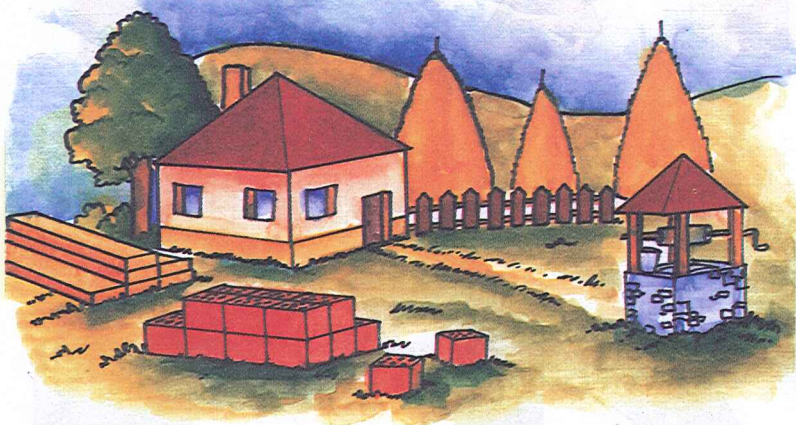

6

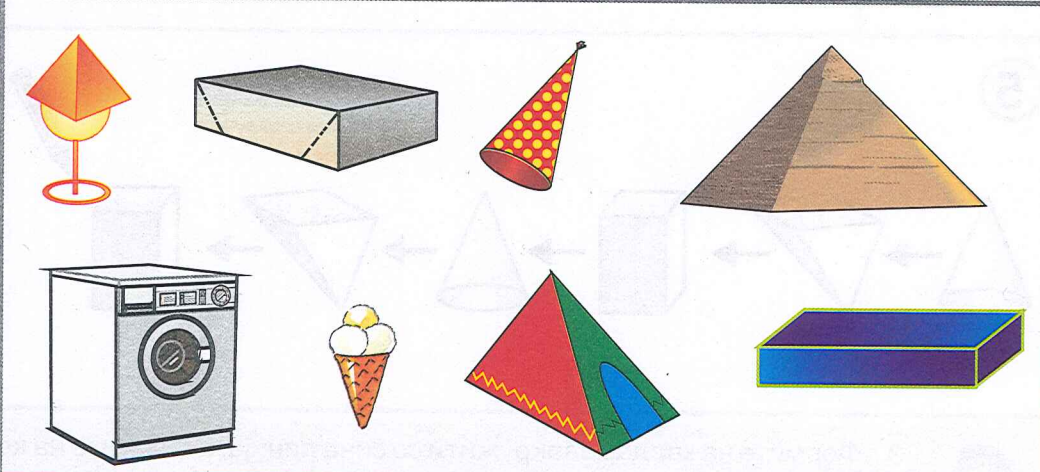
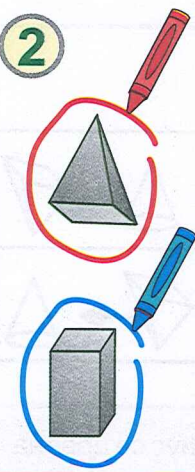
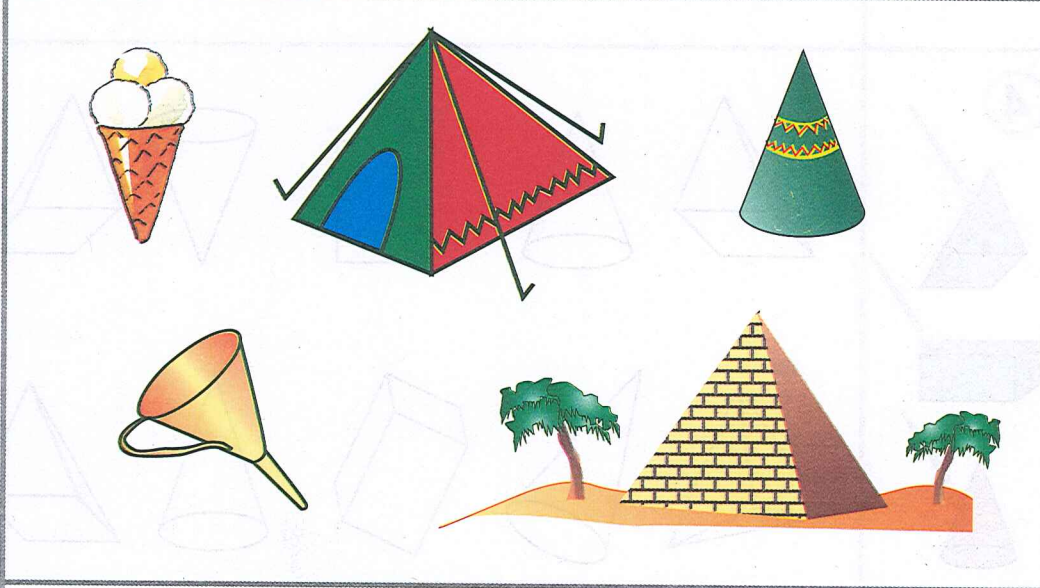
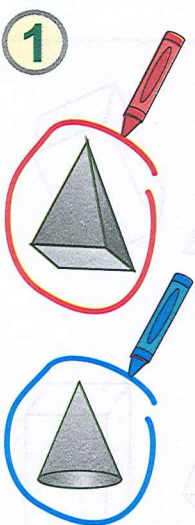
- 3 Топките заокружи ги со сина линија, а цилиндрите со црвена.
- 4 Обој ги топките со жолта боја, а коцките со зелена боја.
- 5 Цилиндрите обој ги црвено.
- 6 Поврзи ја коцката со онаа фигура во рамката што следува.

На џочейок...

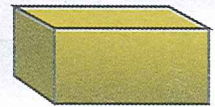
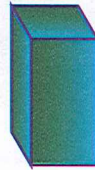
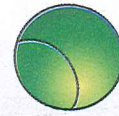
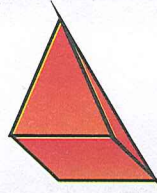
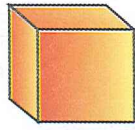
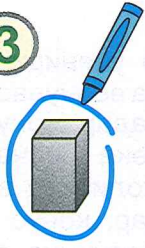
- Разговарајте со учениците за цртежот. Нека воочуваат нови форми: квадар, конус и пирамида. Нека воочат предмети во околината во форма на квадар, конус и пирамида. Во вреќичка со допирање нека препознаваат предмети кои имаат форма на квадар, конус и пирамида. Нека прават конусни форми од хартија (капа и тутулка).

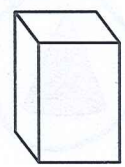
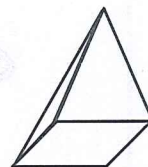
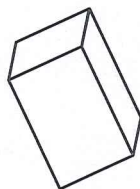
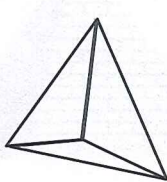
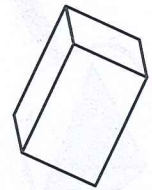
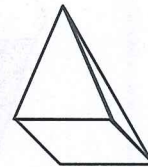
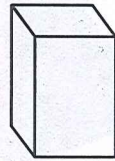
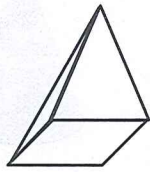
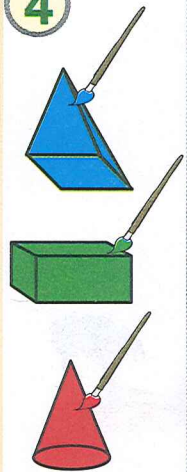
- 1 Предметите во форма на конус заокружи ги со сина линија, а предметите во форма на пирамида со црвена.
- 2 Заокружи ги формите на пирамида со црвена линија, а формите на квадар заокружи ги со сина линија.

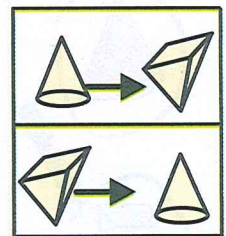
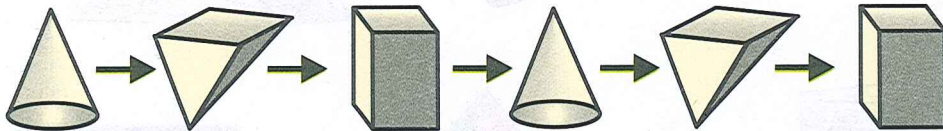
3

4

5

3 Формите на квадар заокружи ги со сина линија, а формите на конус со црвена линија.

4 Обој ги пирамидите со сина боја, квадарите со зелена, а конусите со црвена.

5 Поврзи го квадратот со стрелка со фигурата што следува.

Нека Ви посочи Вашето дете предмети во форма на пирамида, квадар, односно конус. Проверете дали ги именува и разликува овие геометриски тела.

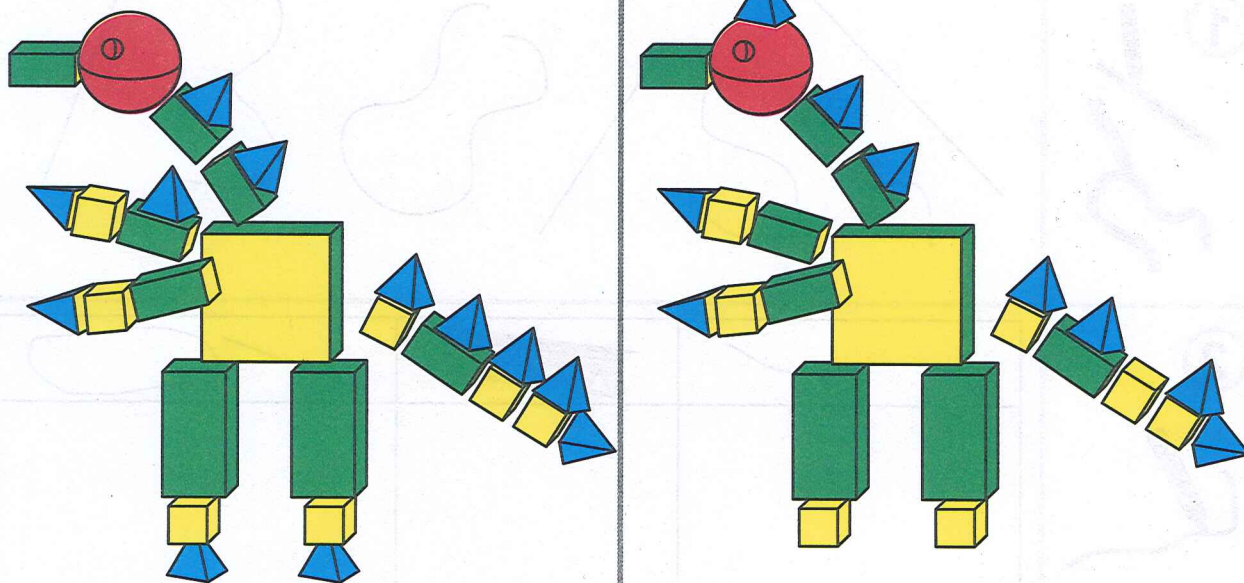
ПРОБЛЕМСКА СИТУАЦИЈА ГЛЕДАЊЕ НА ТЕЛА ОД РАЗЛИЧНИ СТРАНИ, СЛИЧНОСТИ И РАЗЛИКИ

9

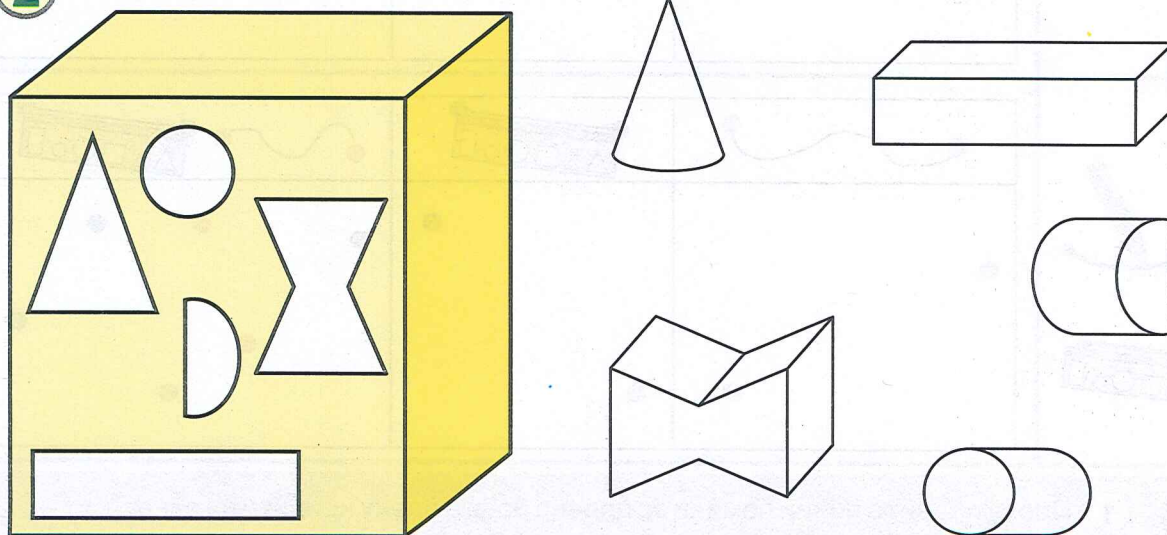
 На ѝочейок...

- Учениците нека воочуваат и искажуваат сличности и разлики на предметите во форма на коцка и квадар, цилиндар и пирамида, цилиндар и конус, квадар и коцка, топка и конус.

1

2

- 1 Пронајди 3 разлики и заокружи ги на цртежите.
- 2 Поврзи го телото (предметот) со отворот низ којшто тоа може да се вметне во кутијата.

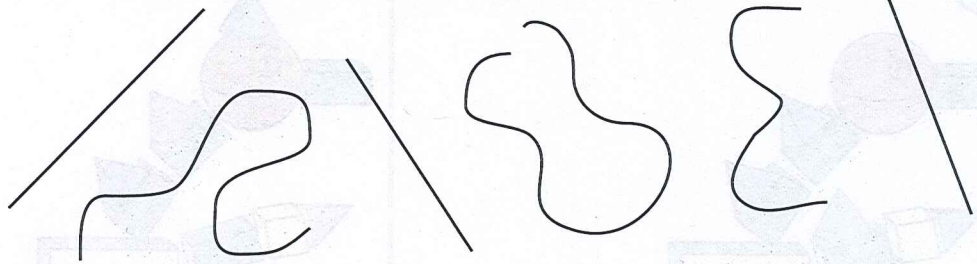

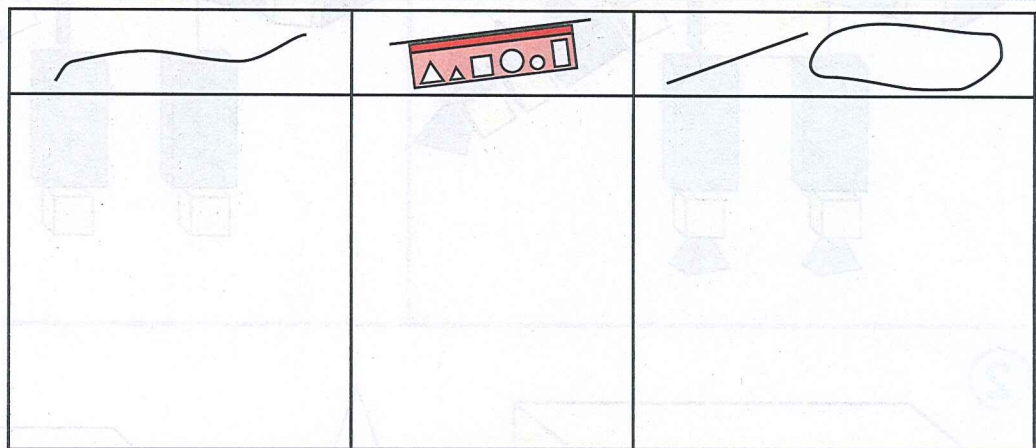
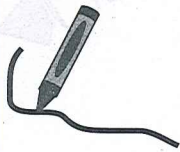
 На ѝочейок...

- Според цртежот разговарајте со учениците за прави и криви линии. Нека воочат и покажат прави и криви линии на предмети од околината. Со конец и жица претставуваат прави и криви линии.

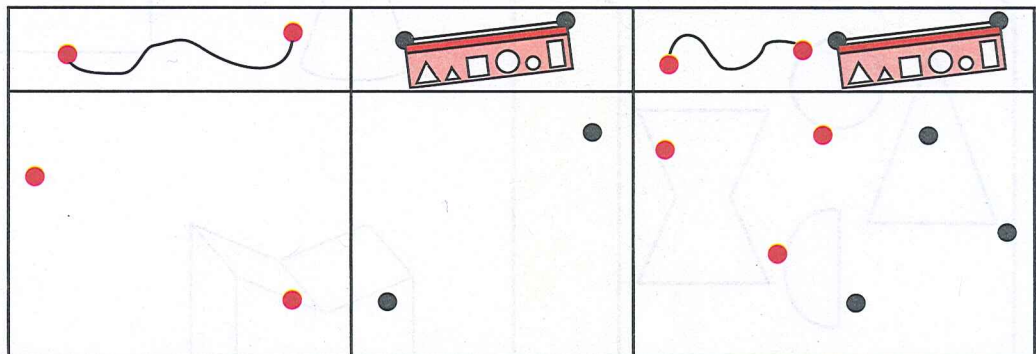
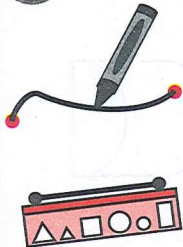
1

2

3

1 Преку правите линии помини со црвена боја, а преку кривите со сина.

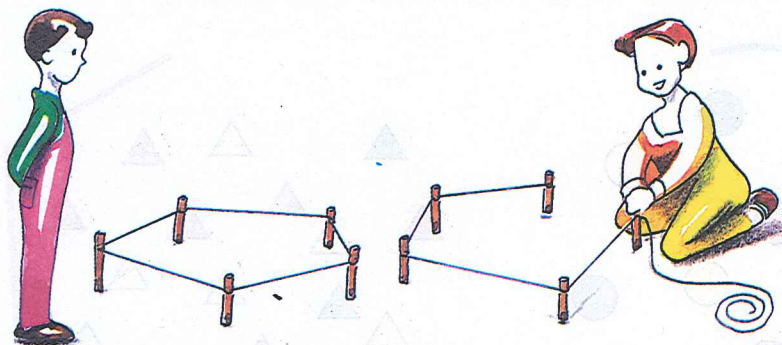
2 Нацртај прави и криви линии според тоа што се бара.

3 Поврзи ги црвените точки со крива линија, а црните со права линија. За правите линии користи линијар.

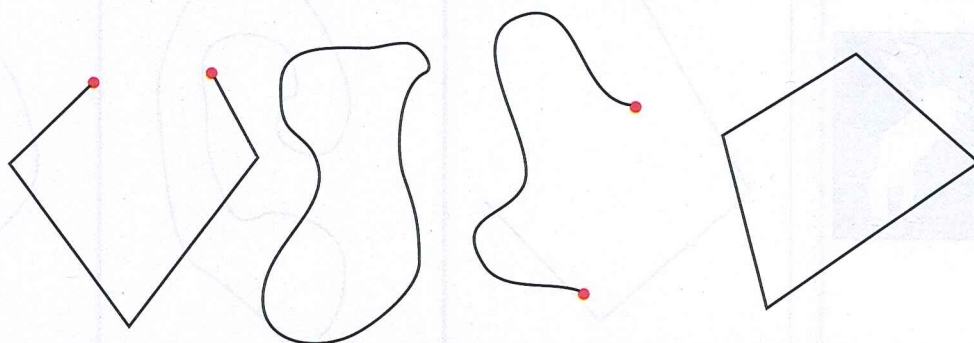
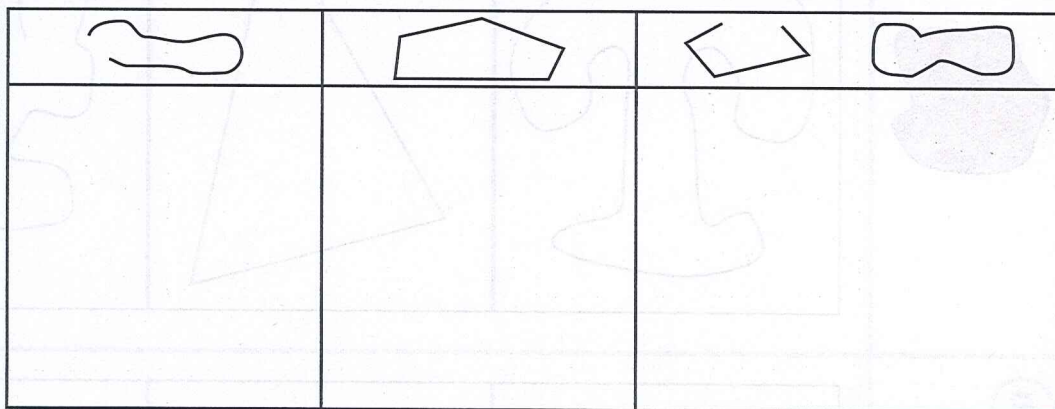
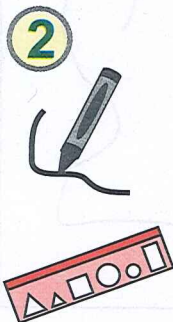
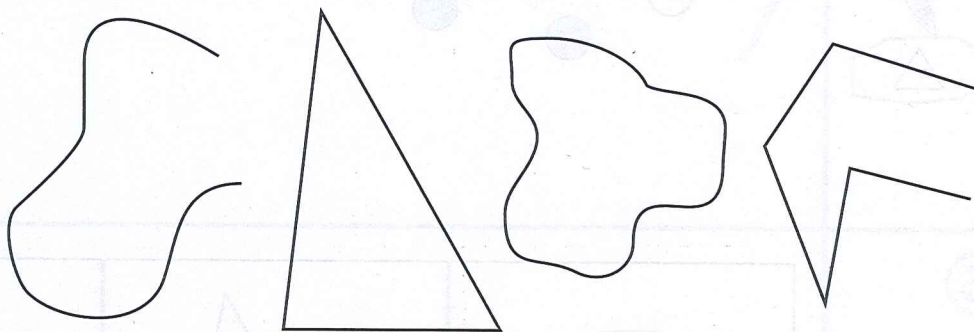
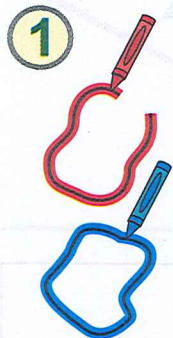
Вашето дете нека црта криви линии со слободна рака, а прави линии со линијар. Нека поврзува точки без и со линијар.

На ѝочейок...

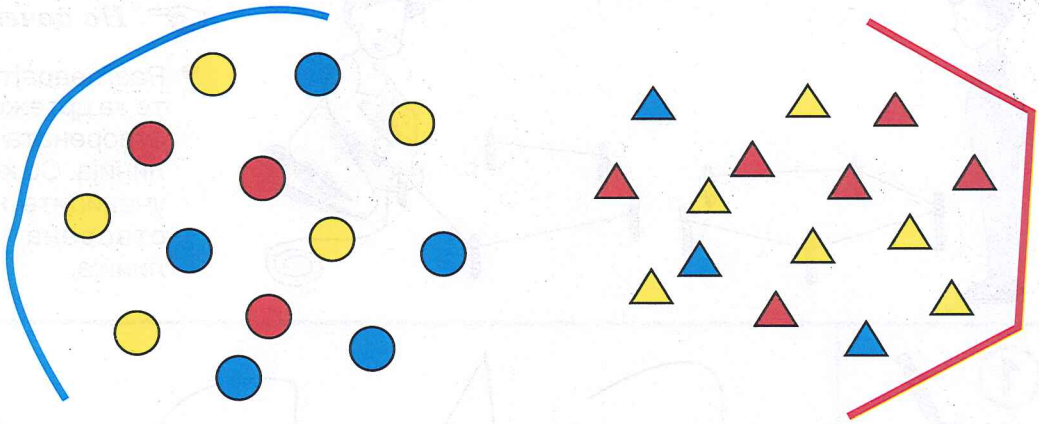
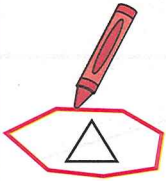
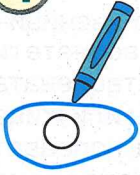
- Разговарајте со учениците за цртежот и воочете ги отворената и затворената линија. Со конец или жица учениците нека направат отворена и затворена линија.

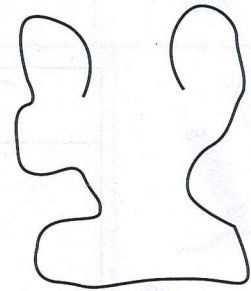
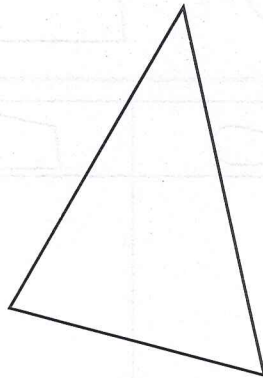
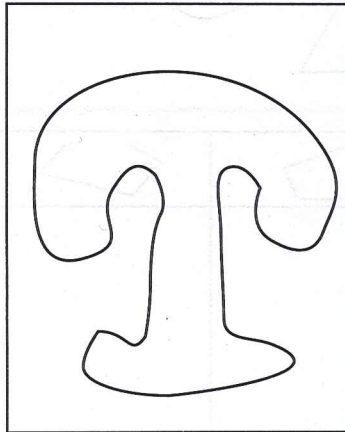
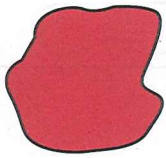
- 1 Со црвена боја помини преку отворените линии, а со сина преку затворените.
- 2 Нацртај отворени и затворени линии како тие што се покажани. За правите линии користи линијар.
- 3 Поврзи така што отворените линии да станат затворени.

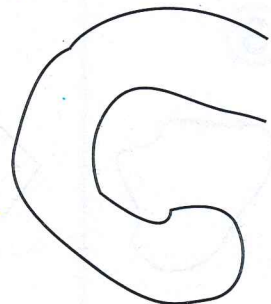
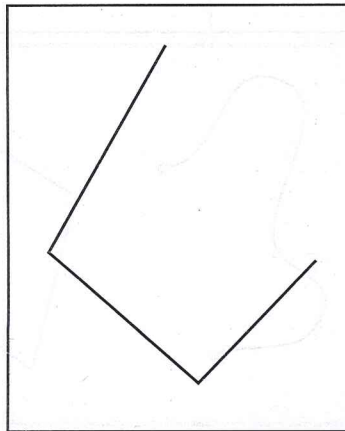
4

5

6

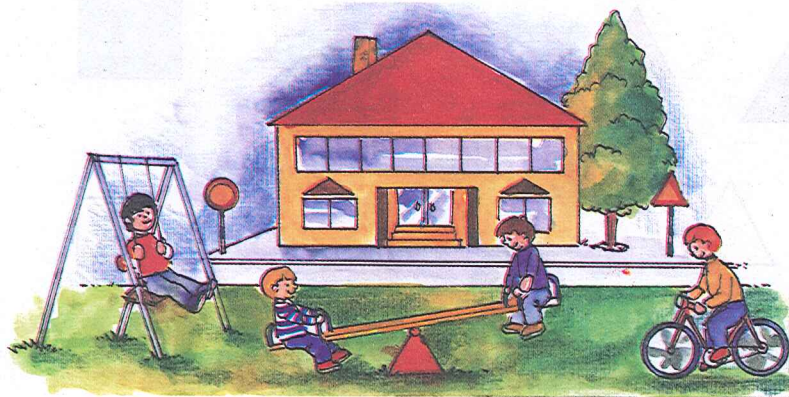

4 Нацртај затворена линија околу плочките. Доврши го цртежот.

5 Внатрешниот дел во затворената линија обој го со црвена боја.

6 Надворешниот дел на затворената линија обој го со сина боја.

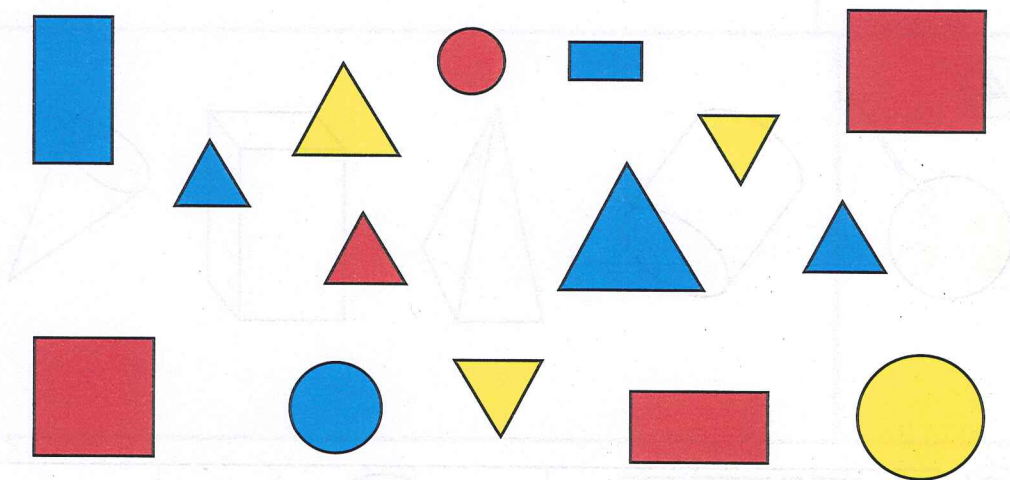
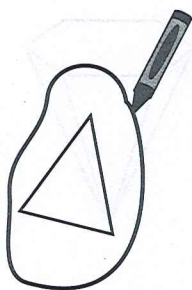

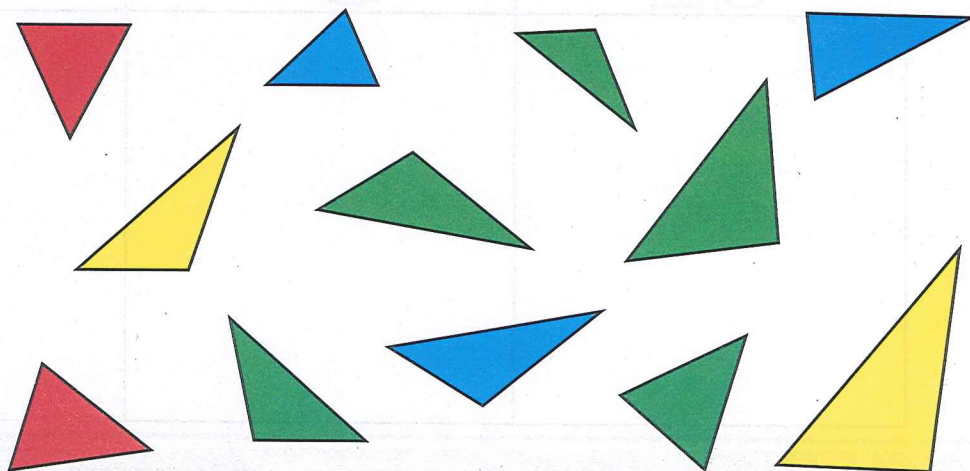
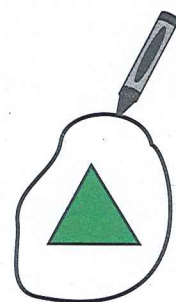
На џочешок...

- Разговарајте за цртежите и воочете во непосредната околина триаголни и кружни форми. Децата нека воочат и искажат предмети во просторот што имаат сидови со кружна и триаголна форма (кров на куќа, дно (капак) на буре...).

1

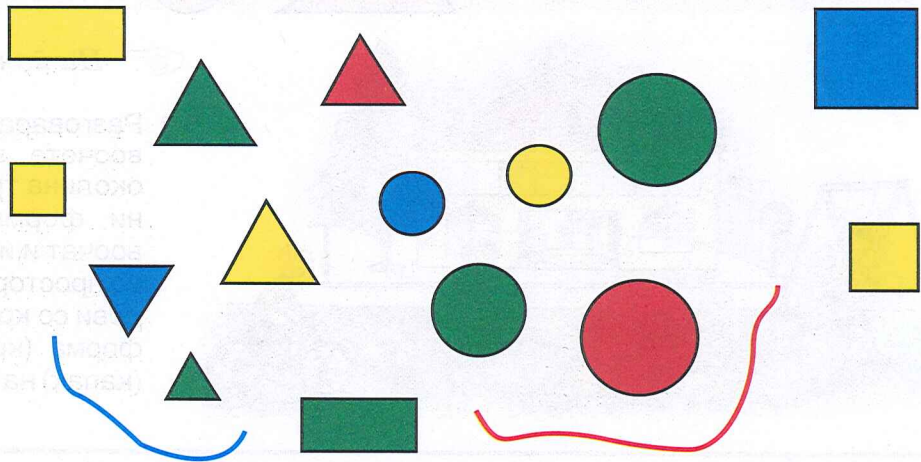
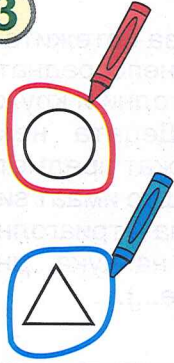
2

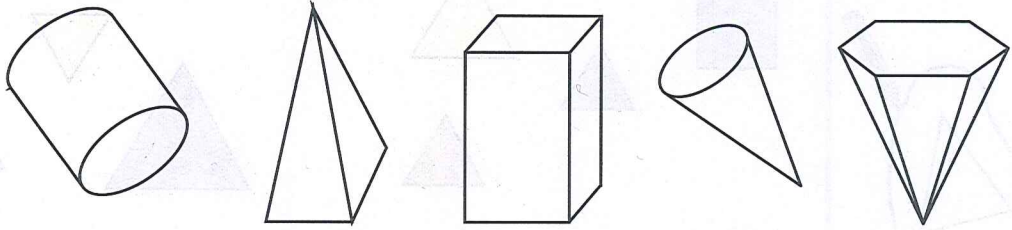
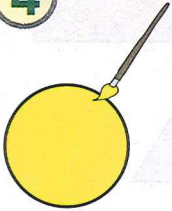
- 1 Нацртајте затворена линија во чија внатрешност ќе бидат сите плочки со триаголна форма.
- 2 Нацртајте затворена линија во чија внатрешност ќе бидат сите триаголници со зелена боја.

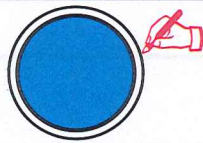
3

4

5

- 3 Околу сите триаголници нацртајте сина затворена линија, а околу сите кругови црвена затворена линија.
- 4 Обој ги жолто круговите на моделите на геометриските тела.
- 5 Со помош на шаблон нацртај круг, односно триаголник. Со помош на кружна, односно триаголна плочка нацртај круг, односно триаголник и обој ги соодветно.

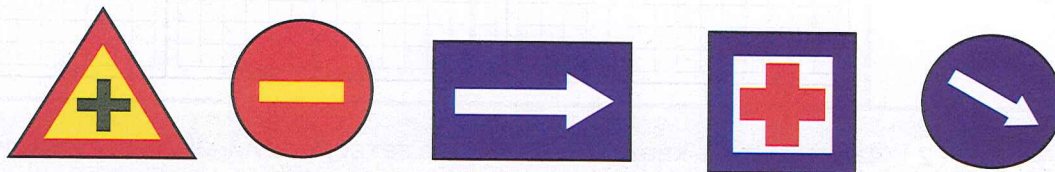
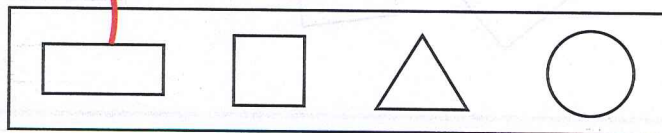
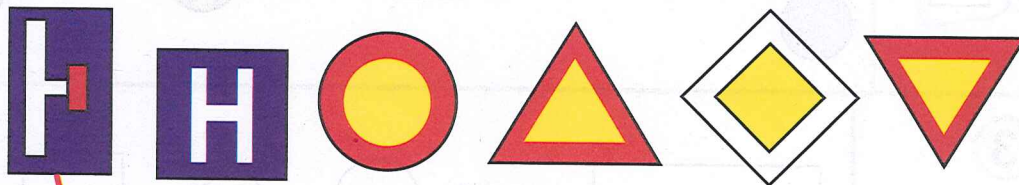

На ѝочейок...

- Учениците нека воочат во непосредната околина предмети што содржат форма на правоаголник и квадрат. Нека воочат дека сидовите на коцката се квадрати, а на квадратот – правоаголници. Со стапчиња нека прават правоаголници, квадратни и триаголници форми.

1

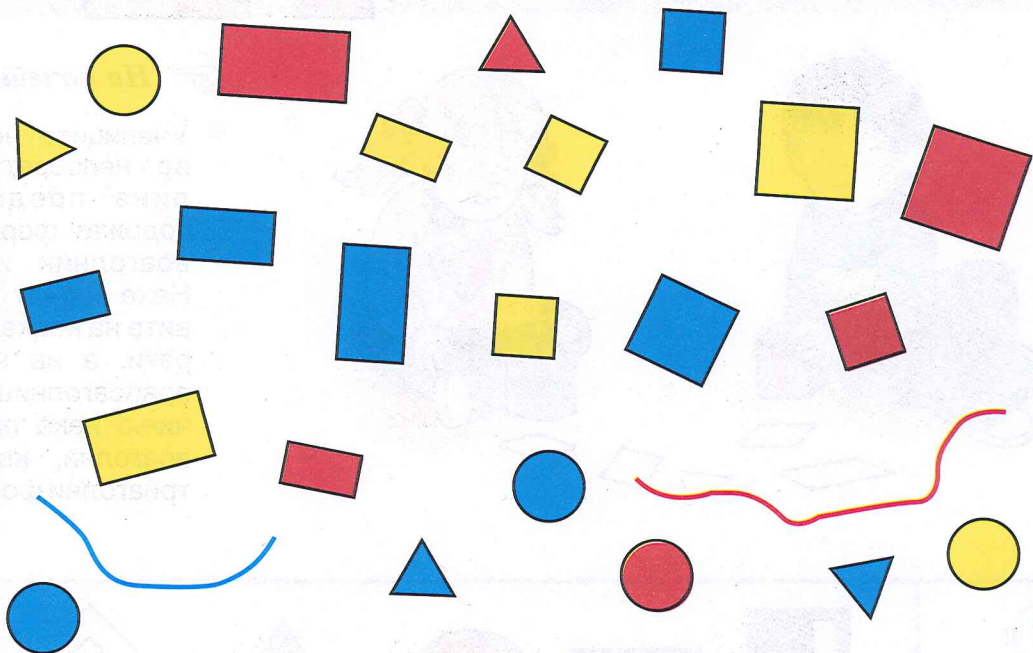
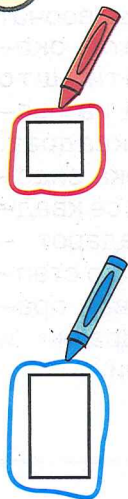
1 Според формата на сообраќајните знаци, продолжи да поврзуваш како што е започнато.

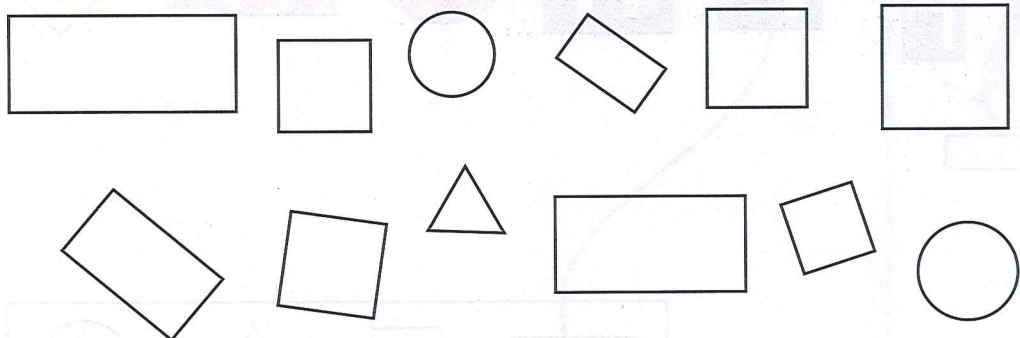
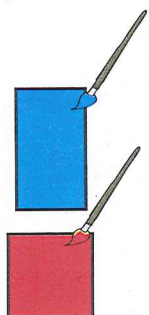
Проверете дали Вашето дете препознава предмети во домот и во околината што содржат правоаголна или квадратна форма.

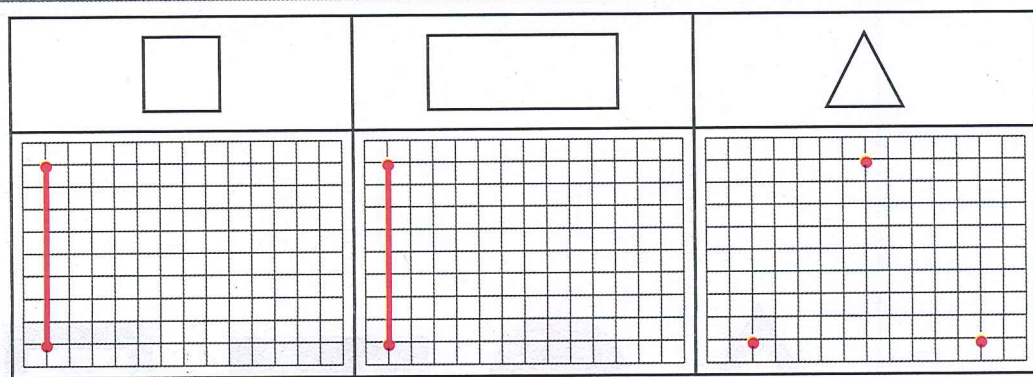
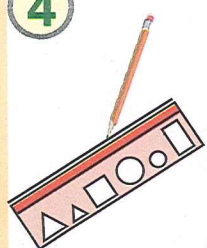
2

3

4

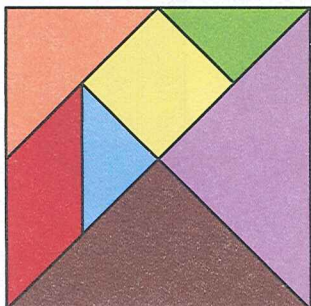

- 2 Издвој ги сите квадрати со црвена затворена линија. Издвој ги сите правоаголници со сина затворена линија.
- 3 Правоаголниците обој ги сино, а квадратите црвено.
- 4 Во квадратна мрежа соодветно со линијар нацртај квадрат, правоаголник, односно триаголник.

ПРОБЛЕМСКИ СИТУАЦИИ (групирање на фигури, танграм)

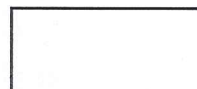
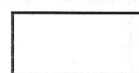
17

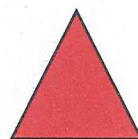
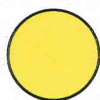
На ѝочейок...

- Учениците во паралелката нека се групираат според бојата на очите; според бојата на очите и полот.
- Учениците нека групираат логички плочки според формата; формата и бојата; формата, бојата и големината.
- Учениците да имаат танграм со бои на фигурите како на цртежот во книгата.

1

2

3

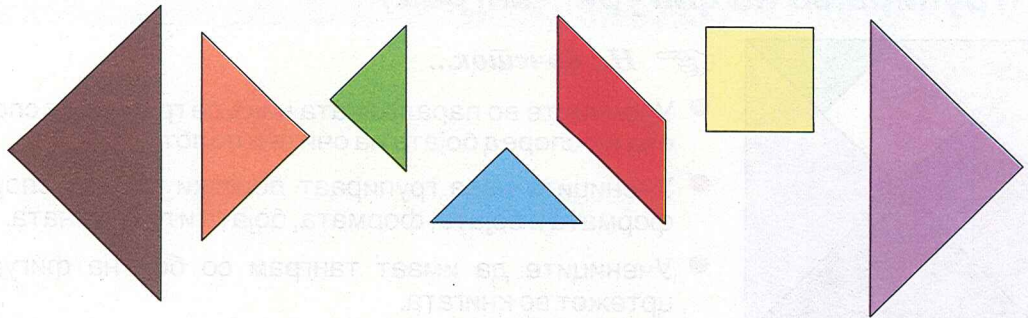

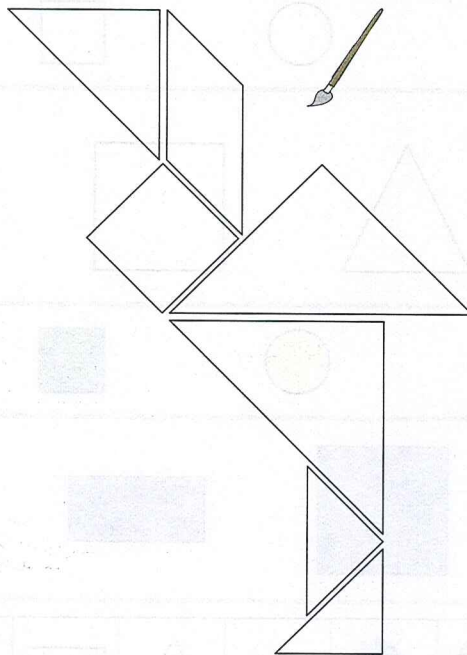
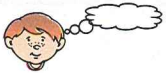

- 1 Заокружи ја формата во горниот ред што недостасува во долниот ред.
- 2 Заокружи ја фигурата во горниот ред што недостасува според форма и боја во долниот ред.
- 3 Стави X во квадратчето соодветно на бојата, формата и големината на логичката плочка, според решениот пример.

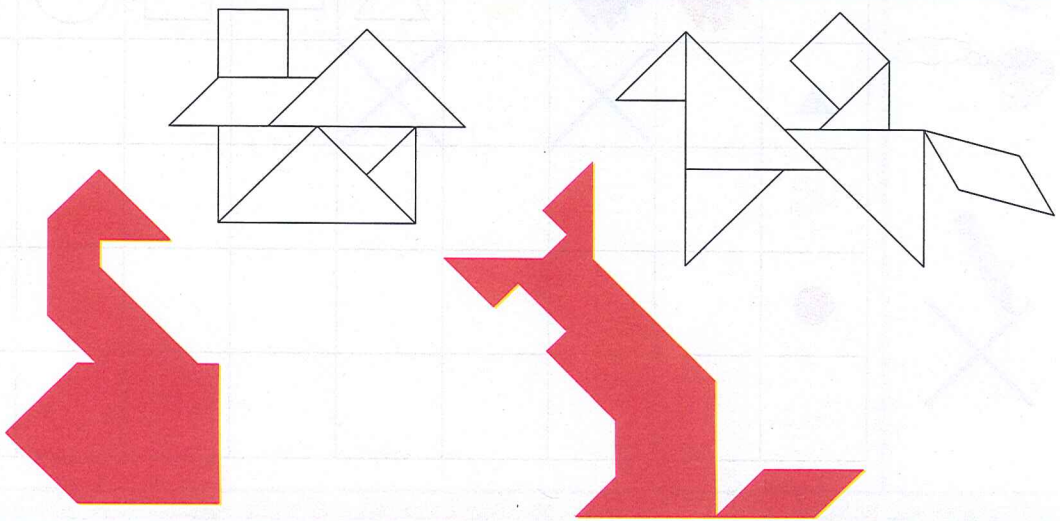
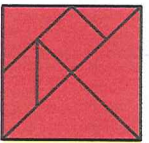
4

5

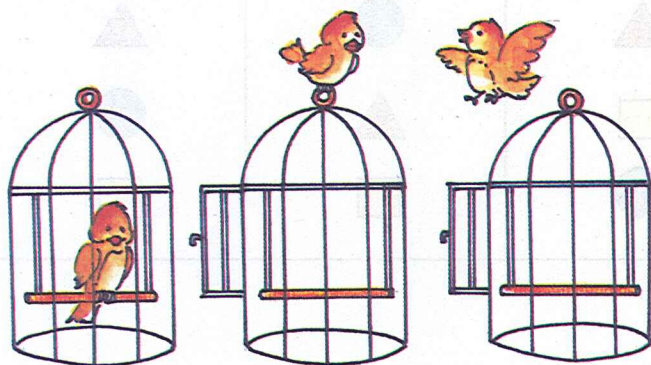

6

- 4 Од деловите на танграмот состави квадрат.
- 5 Обој ги деловите од кои е составен „штркот“ соодветно на формата и бојата од танграмот.
- 6 Од деловите на танграмот формирај фигури според цртежите.

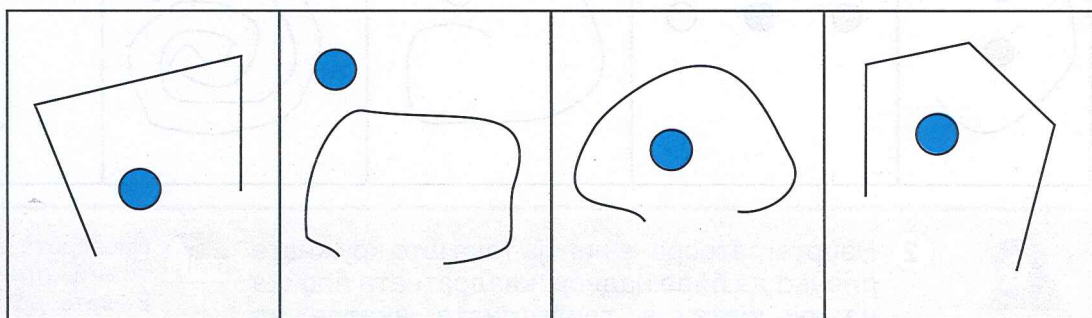
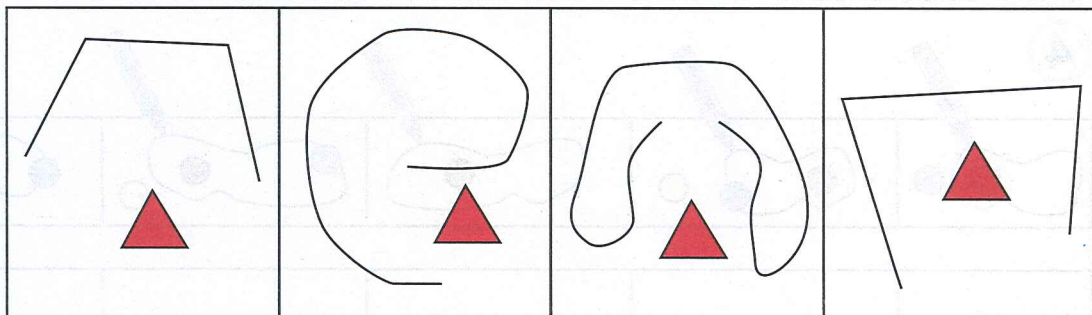
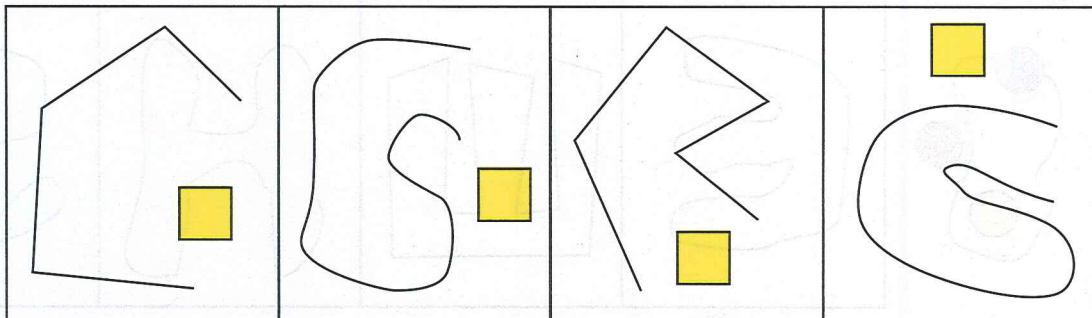
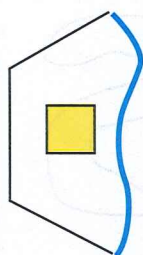

На ѝочешок...

- Учениците нека воочат и искажат предмети што се: во училницата, надвор од училницата, во училиштето, надвор од училиштето, во дворот, надвор од дворот и на оградата.
- Учениците нека наоѓаат примери во кои нешто се наоѓа внатре, надвор или на.

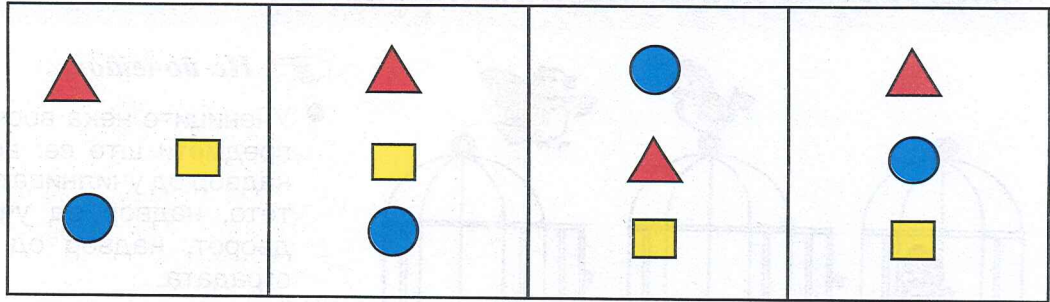
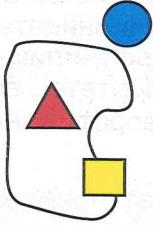
1

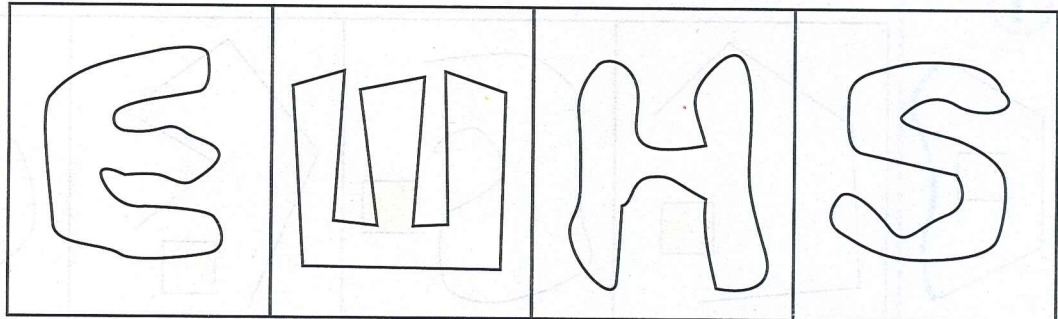
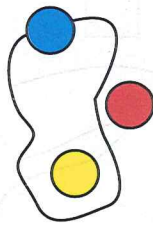
- 1 Доцртај ја отворената линија за да биде затворена така што квадратната плочка да биде внатре, триаголната плочка да биде на линијата, а кружната плочка да биде надвор.

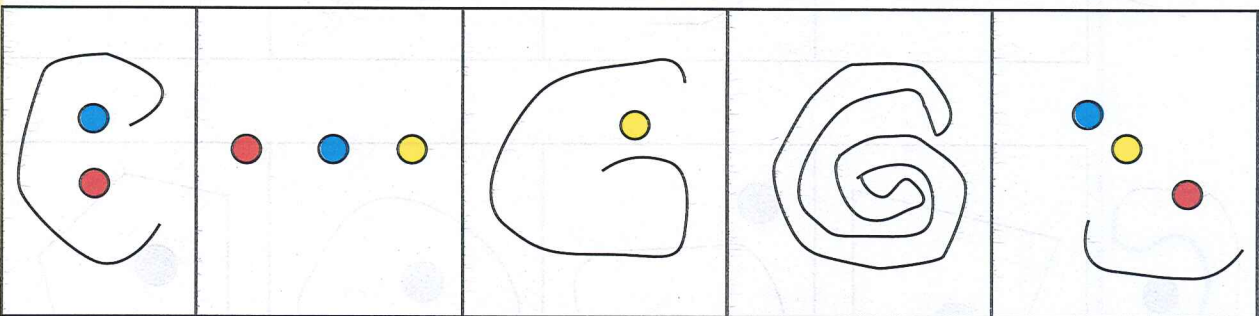
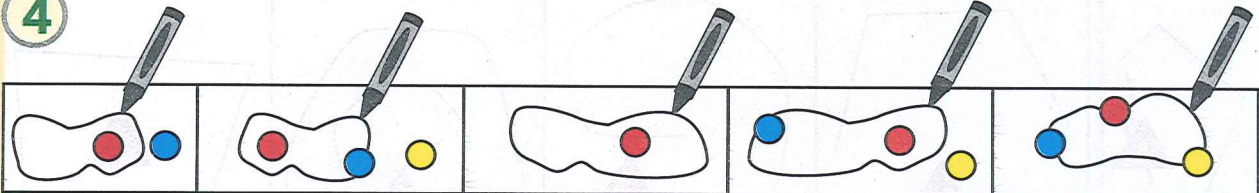
2

3

4

2 Нацртај затворена линија така што кружната плочка да биде надвор, квадратната плочка на линијата, а триаголната внатре во затворената линија.

3 Нацртај жолта, црвена и сина плочка така што жолтата да биде внатре, црвената надвор, а сината на затворената линија.

4 Доврши ги цртежите според решените примери.

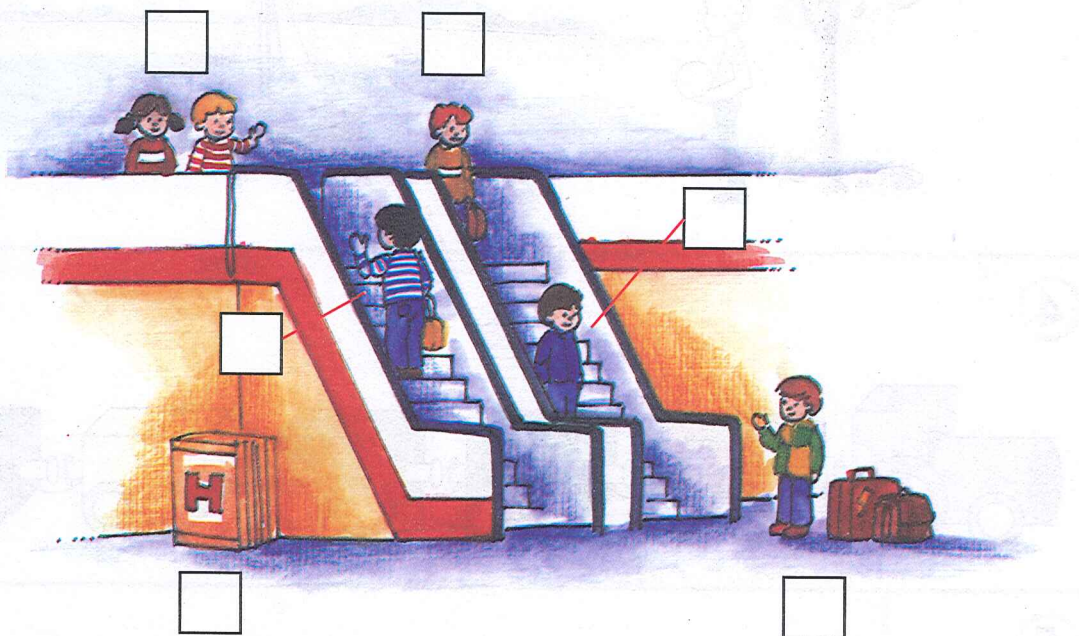
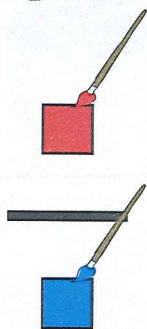
Проверете преку практични примери дали Вашето дете ги разликува и правилно ги користи поимите внатре, надвор и на затворената линија.

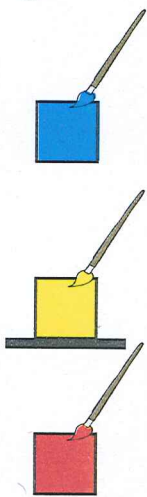
 На ѝочейок...

- Учениците нека искажуваат кои предмети во училницата се горе, кои се долу, кои предмети се над, кои се под. Секој ученик, според својата положба, нека одреди што е во училницата пред него, а што е зад него.

1

2

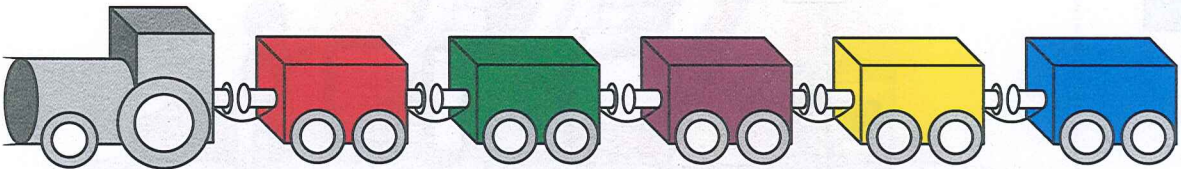
- 1 За тоа што е горе и за тој што се качува горе, квадратчето обој го црвено, а за тоа што е долу и за тој што се симнува долу, квадратчето обој го сино.
- 2 Замисли дека седиш на местото од детето што е на цртежот. Што има пред, а што зад тебе? Што има над тебе, а што има под тебе? Тоа што е над масата обој го сино. Тоа што е на масата обој го жолто, а тоа што е под масата обој го црвено.

3

4

5

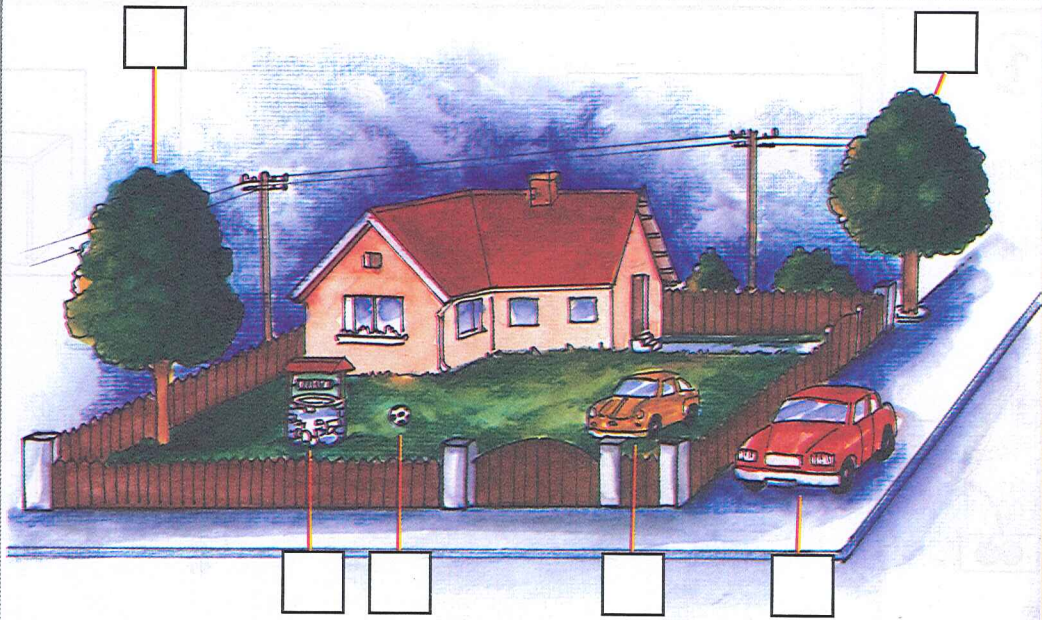
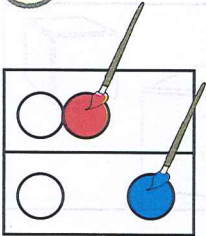
- 3 Разгледај го цртежот и искажи го односот на објектите со користење на термините над и под.
- 4 Објасни како се подредени вагоните со користење на односите пред, зад и меѓу.
- 5 Над дрвото нацртај облак, а под дрвото нацртај цвет.

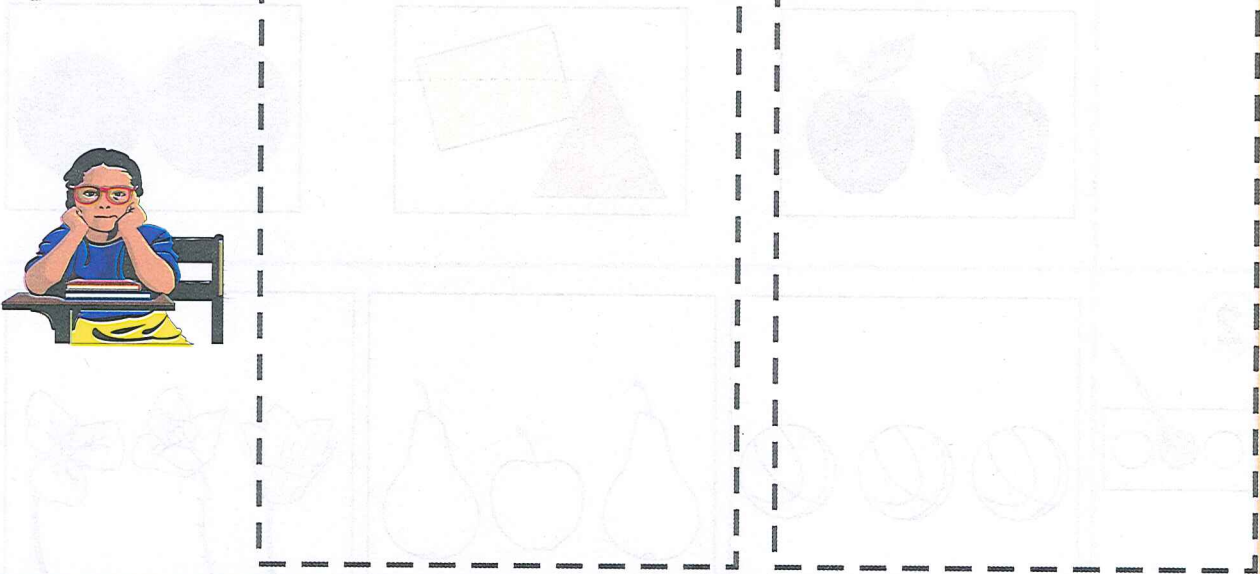
На џочейок...

- Учениците нека искажуваат предмети и објекти што се блиску или далеку од училиштето, односно од нивниот дом.
- Учениците играат игра скриен предмет и искажуваат: за блиску „топло“, за далеку „студено“.

1

2

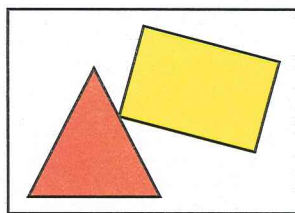
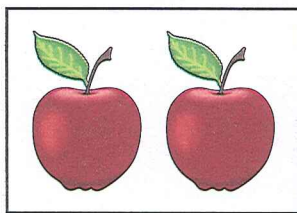
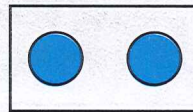
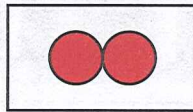
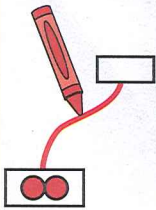
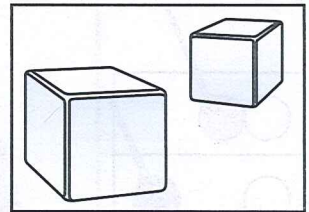
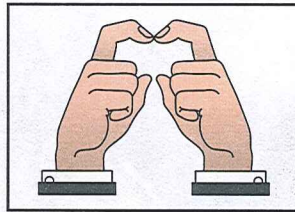
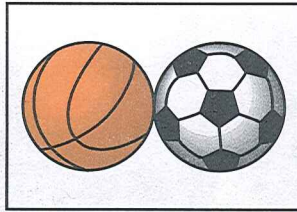
- 1 Разговарајте што е блиску, а што далеку во однос на куќата. За тоа што е блиску квадратчето обој го црвено, а за тоа што е далеку квадратчето обој го сино.
- 2 Замисли дека ти седиш на клупата во твојата училница. Во рамките нацртај го предметот што е блиску до тебе и предметот што е далеку од тебе.

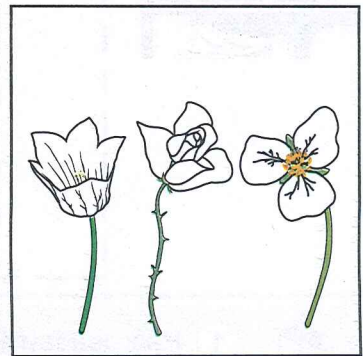
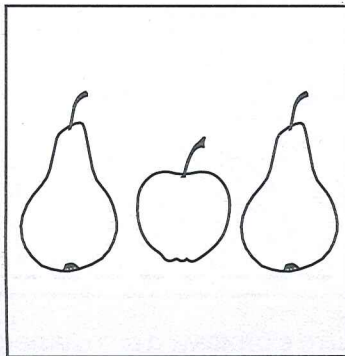
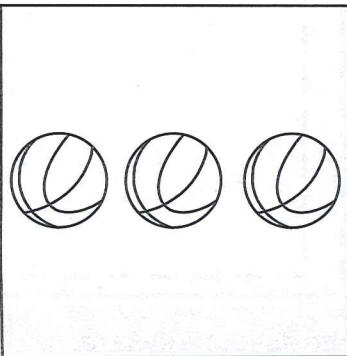
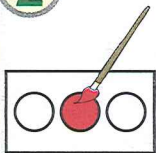
 На џочешок...

- Учениците нека искажат што смее да се допира, а што не смее од тоа што го има дома, во училиштето и во околината.
- Учениците поставуваат предмети на маса што се допираат, што не се допираат и поставуваат предмет меѓу два предмети.

1

2

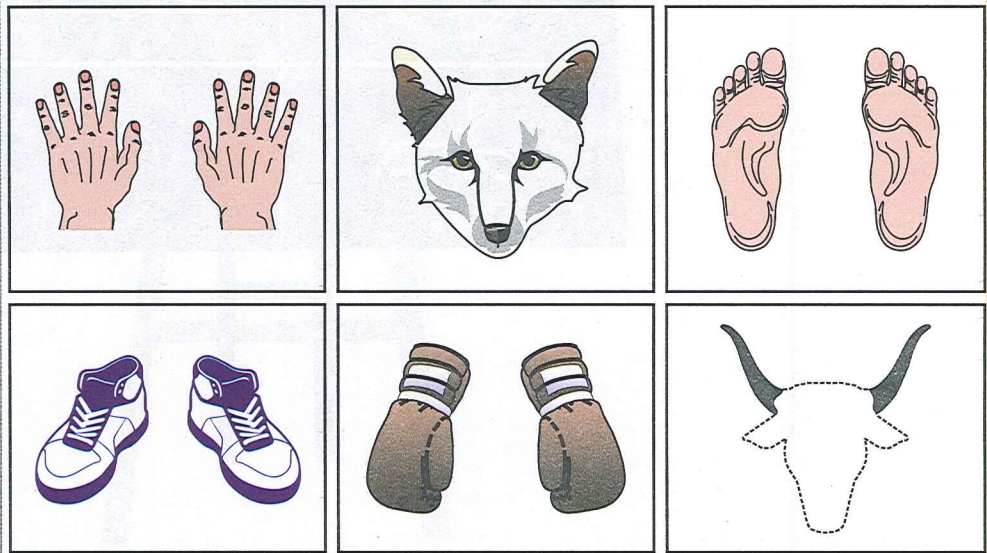
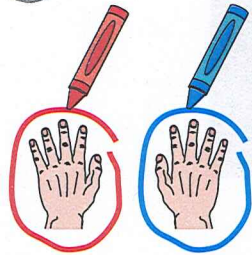
- 1 Предметите што се допираат поврзи ги со црвените крукчиња, а предметите што не се допираат поврзи ги со сините крукчиња.
- 2 Обој го црвено тоа што е меѓу двата предмети.

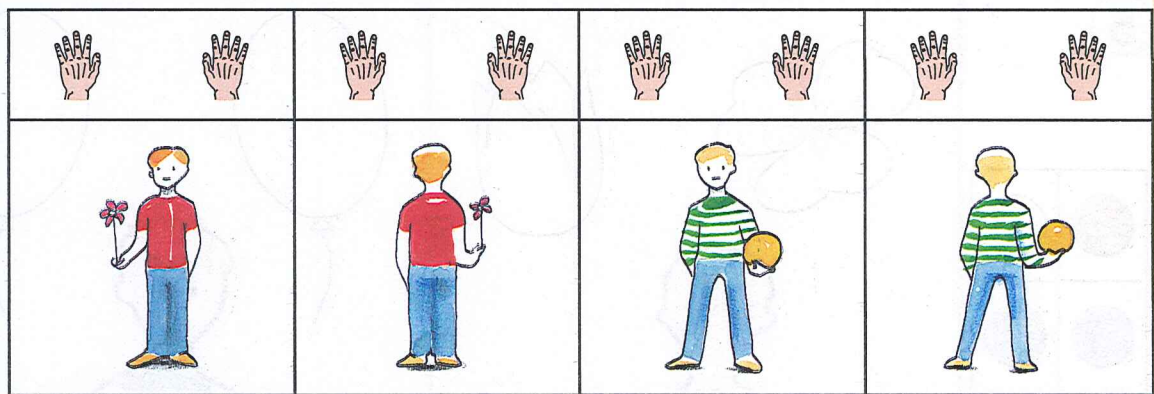
 На погледок...

- Учениците нека покажуваат лева рака (нога), десна рака (нога), лево уво со десна рака, десно уво со лева рака.
- Секој ученик нека каже што се наоѓа лево од него, а што десно.

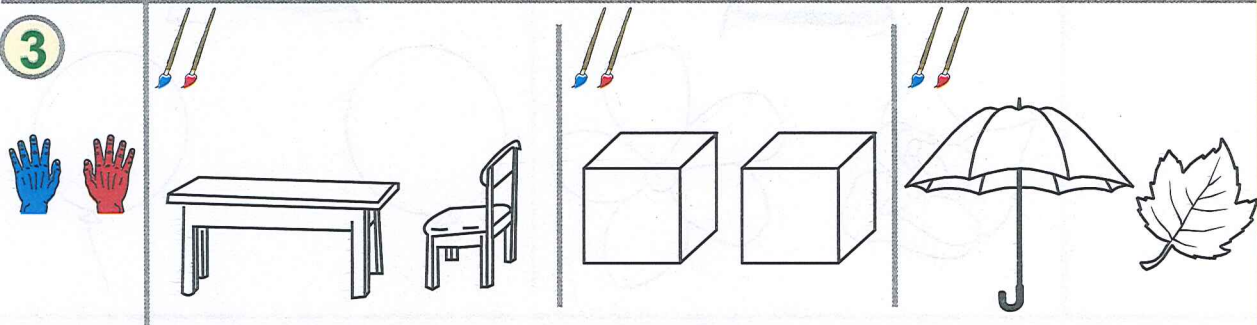
1

2

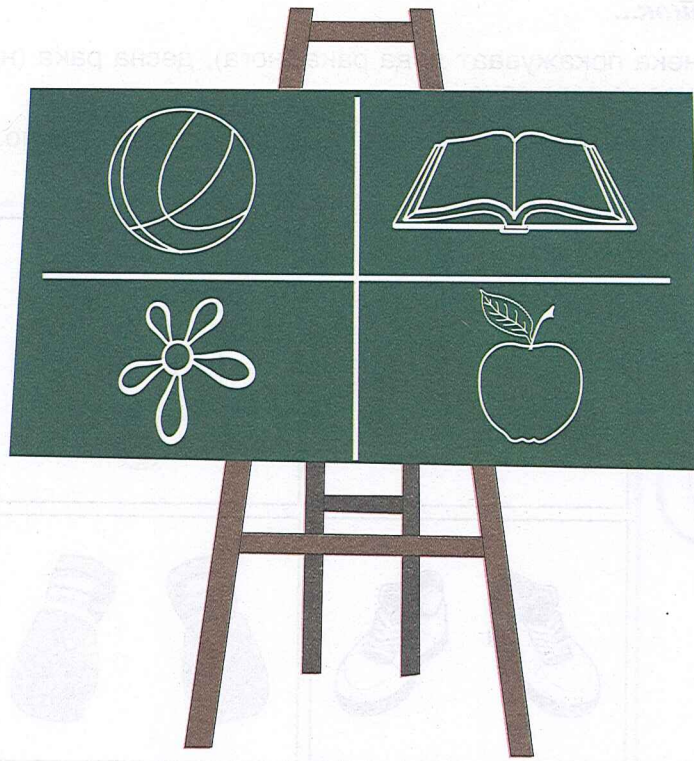
3

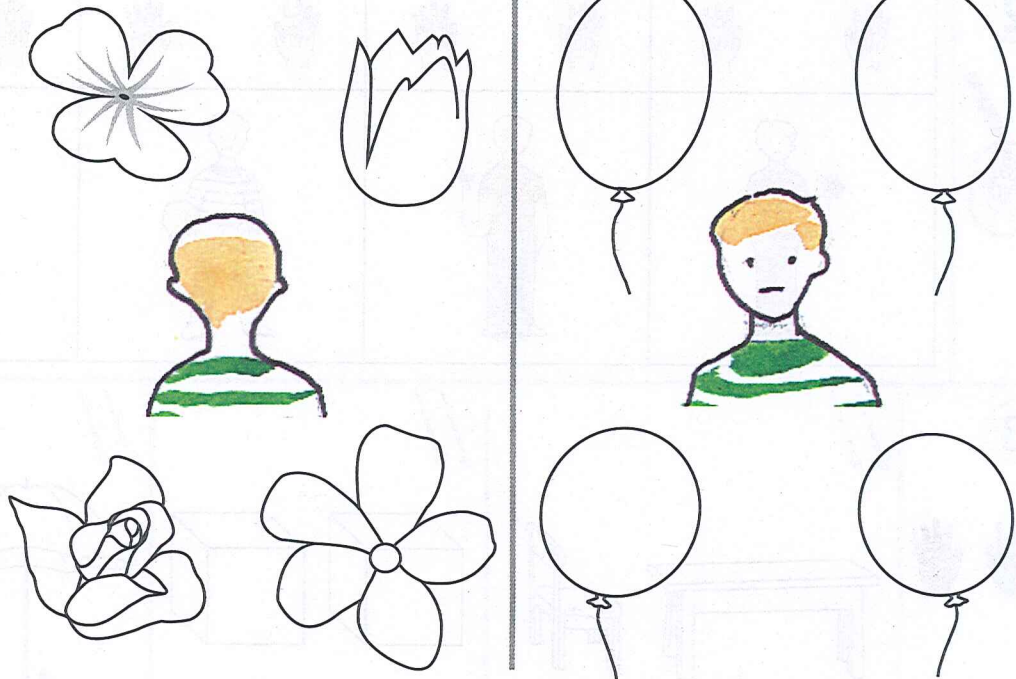
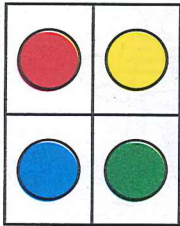
- 1 Заокружи го со црвена линија тоа што е лево, а со сина тоа што е десно.
- 2 Заокружи ја раката (лева, односно десна) со која детето држи цвет, односно топка.
- 3 Предметот што е лево обој го сино, а тој што е десно обој го црвено.

4

5

4 Што се наоѓа на таблата: горе лево, горе десно, долу лево, долу десно?

5 Замисли дека си на местото на детето од цртежот, еднаш свртен со грбот, вториот пат со лицето. Обој ги цветовите, односно балоните во однос на тебе. Тоа што е лево горе обој го црвено, тоа што е лево долу обој го сино, тоа што е десно горе обој го жолто и тоа што е десно долу обој го зелено.

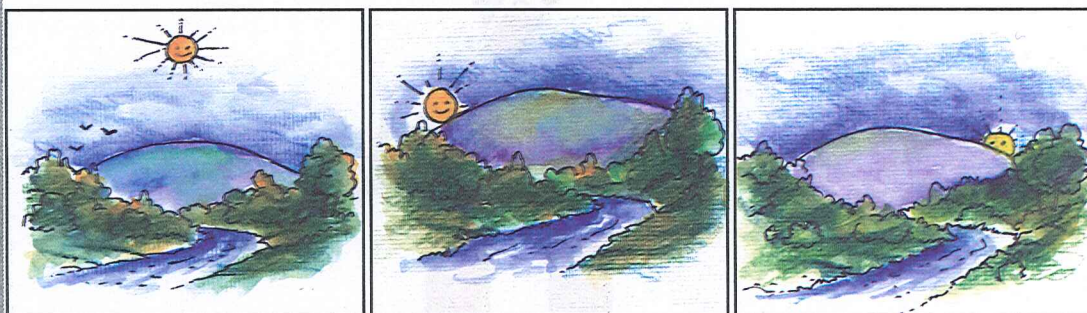
На ѝочешок...

- Учениците нека искажуваат настани од далечното и од блиското минато.
- Учениците нека искажуваат редослед на производство (настанување на некој предмет: леб, торта, пиле...).
- Разговарајте со учениците за настани што е можно да се случат и за настани што не е можно да се случат.

1

1.

1.

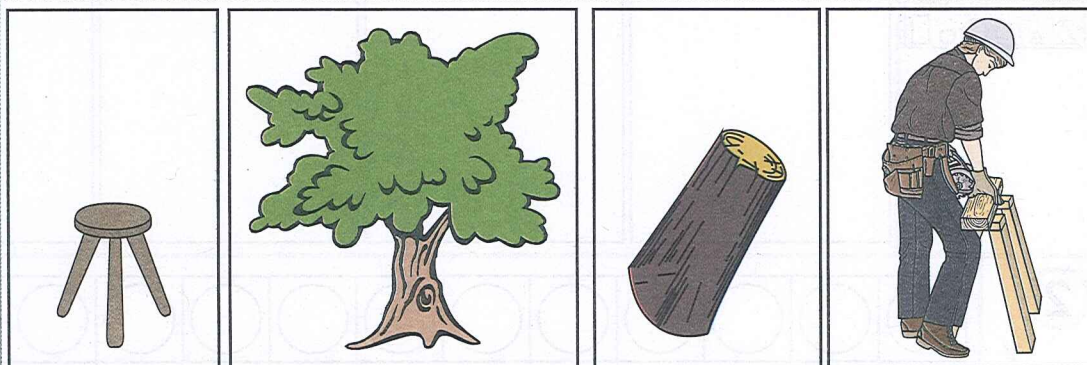
2.

3.

2

1.

1.

2.

3.

4.

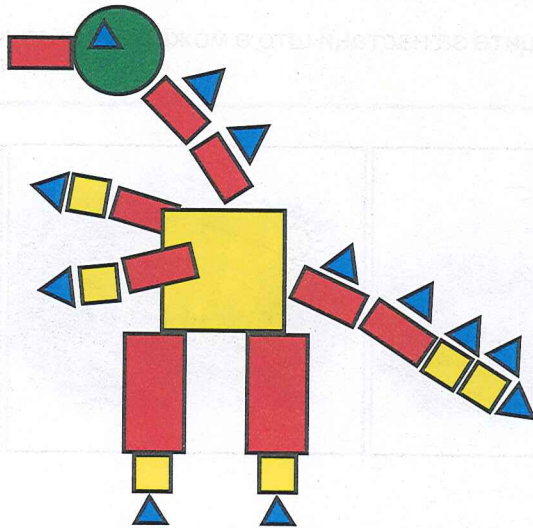

1 и **2** Поврзи според редоследот на настаните.

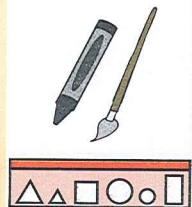

ПРИБИРАЊЕ И СРЕДУВАЊЕ НА ПОДАТОЦИ

1

2

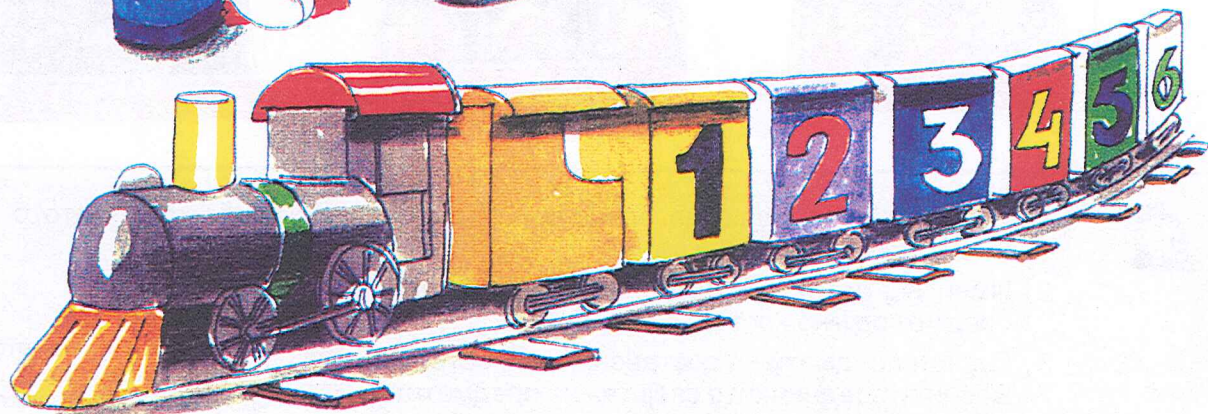
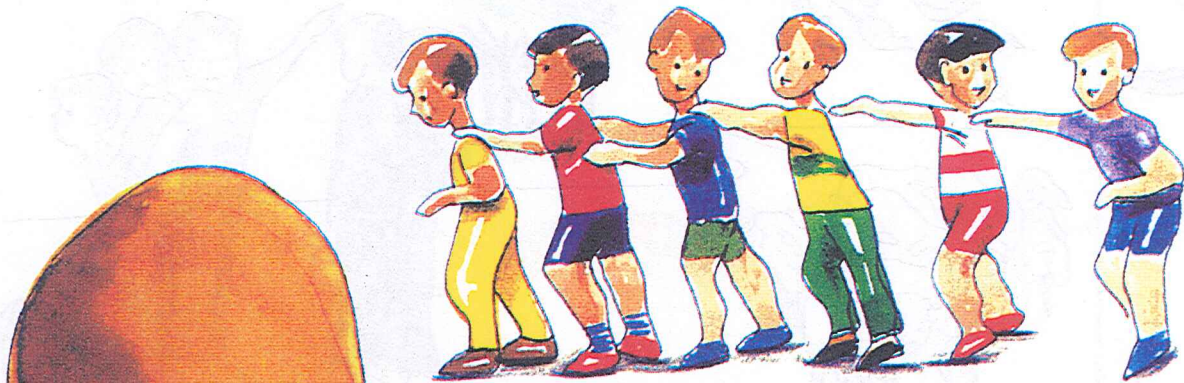
												
												
												
												

- 1 Нацртај со шаблон и обој толку фигури колку што има Дино.
- 2 Во табелата обој толку фигури со соодветна боја колку што има Дино. Која форма е застапена најмногу, а која најмалку?

БРОЕВИ ДО 20. СОБИРАЊЕ И ОДЗЕМАЊЕ

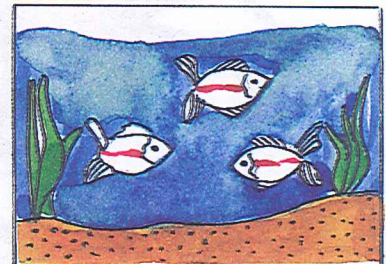
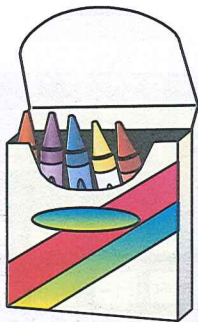
 На поглед...

- Учениците нека групираат предмети од ист вид, според едно или две заеднички својства и нека ја именуваат таа група предмети.

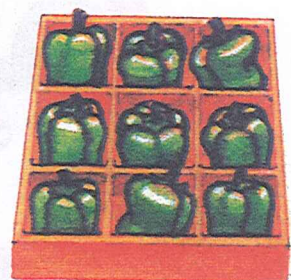
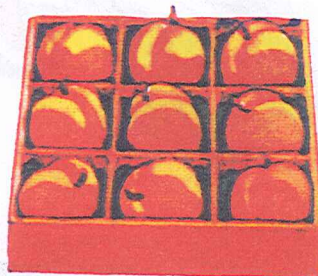
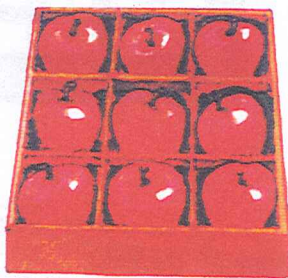
1

2

3

- Искажи што гледаш на сликата. Стадото е множество овци, јатото е множество птици итн.
- Именувај ги множествата. Како се вика секој предмет од множествата?
- Од кои предмети се составени множествата? Воочи ги заедничките својства на предметите, (боја, вид на овошје...).

Зборувајте со Вашето дете за множествата од предмети во Вашиот дом.

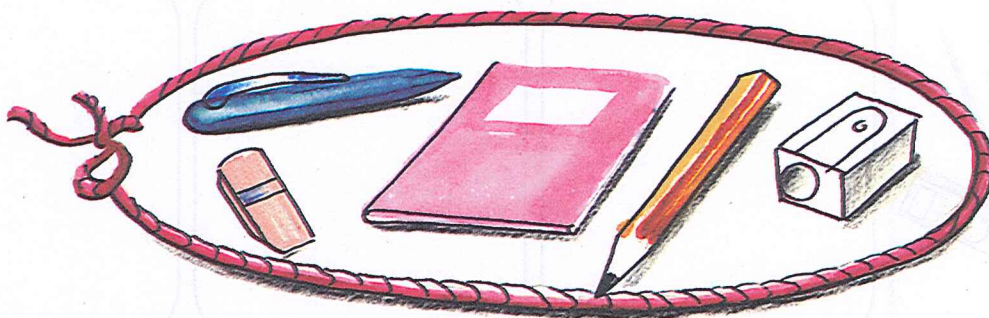

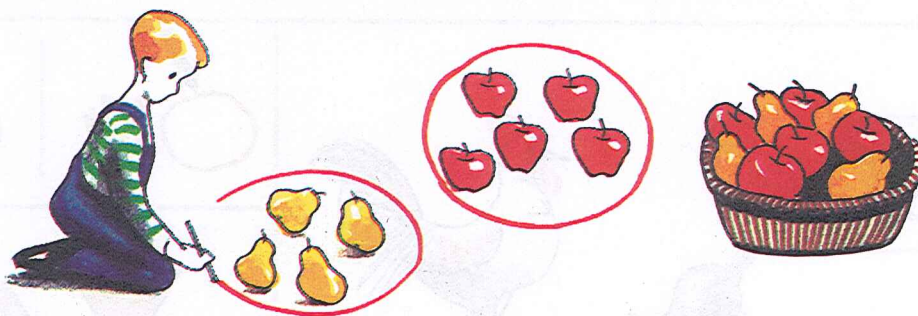
На ѝочейок...

- Во заврзан канап учениците нека поставуваат предмети според заедничките својства (играчки, коцки, логички плочки, гравчиња, чкорчиња) и нека ги именуваат множествата.
- Учениците нека ги именуваат множествата на цртежот.

1

2

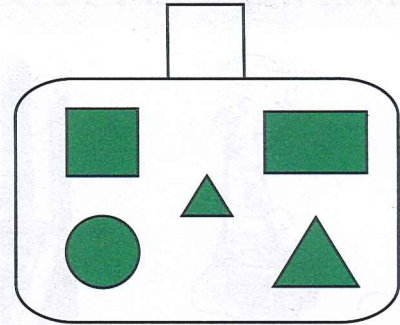
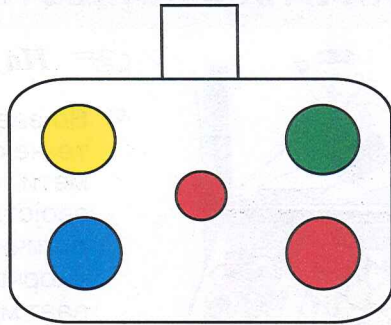
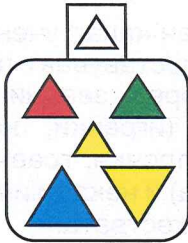
3

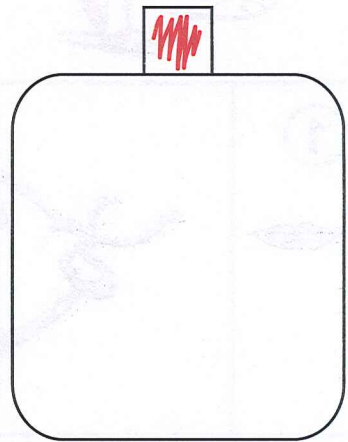
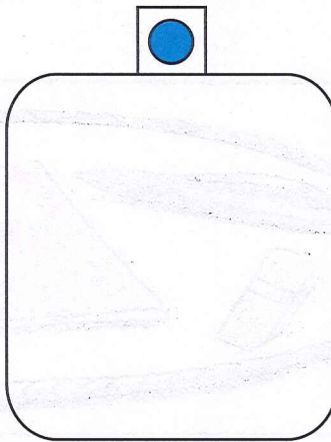
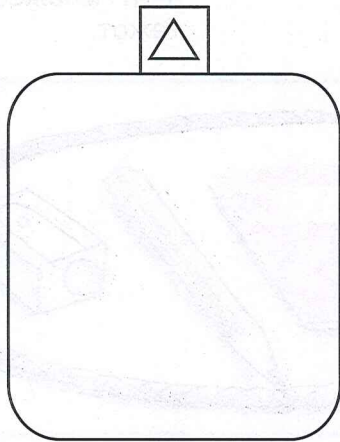
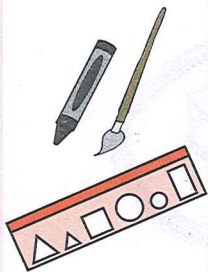
- 1 Именувај го множеството. Именувај ги предметите од кои е составено множеството.
- 2 На кој начин детето формира множества од јаболката и множества од крушите?
- 3 Според кое својство детето го формира множеството логички плочки? Формирај ги множеството од филцани и множеството од тацни.

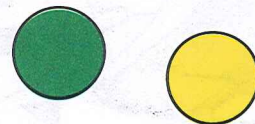
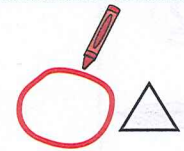
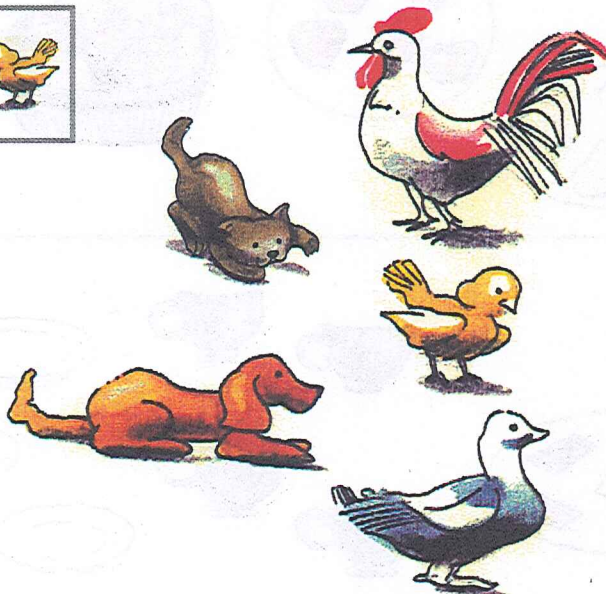
4

5

6

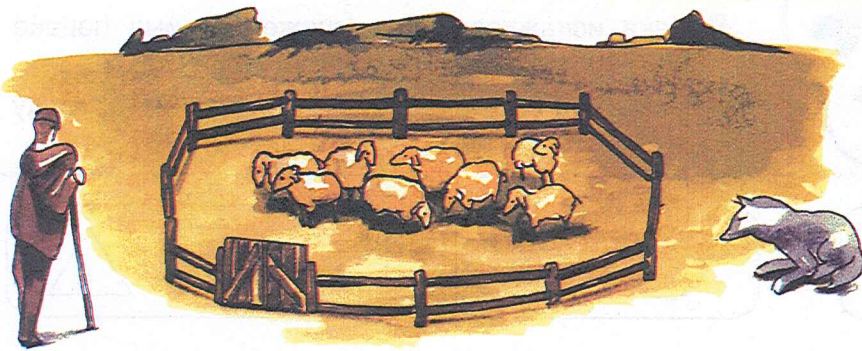

- 4 Според решениот пример одреди го заедничкото својство на секое множество и нацртај го.
- 5 Со шаблон нацртај множество фигури според даденото заедничко својство.
- 6 Формирај множество птици; формирај множества според соодветната форма и соодветната боја.

На џочейок...

- Учениците нека формираат множество од предмети и тие предмети нека ги нарекуваат елементи на множество. Да воочуваат елементи што припаѓаат и елементи што не припаѓаат на множеството.

- Нека воочат дека овчарот и волкот не се елементи на множеството овци.
- Нека кажат неколку имиња кои се елементи на множеството ученици од паралелката и неколку имиња на ученици кои не припаѓаат на тоа множество.

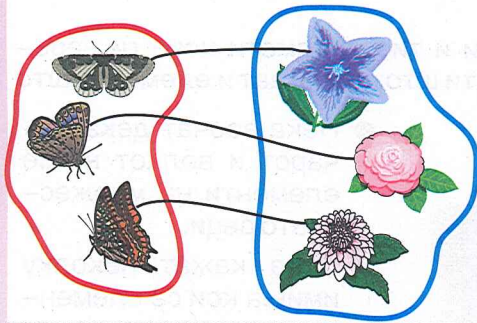
<p>1</p>		
<p>2</p>		
<p>3</p>		

- 1 Од кои елементи се составени множествата? Кои елементи не припаѓаат на множествата?
- 2 и 3 Формирај множество според заедничкото својство. Кои елементи не припаѓаат на тоа множество?

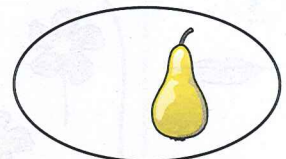
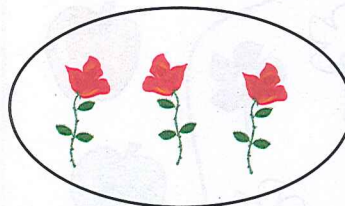
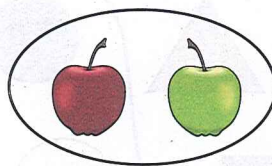
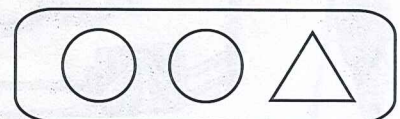
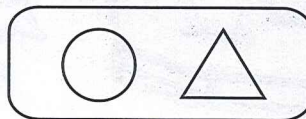
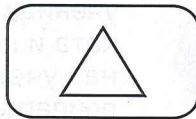
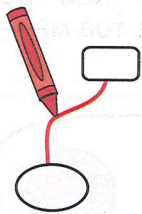
МНОЖЕСТВО СО ИСТО ТОЛКУ, ПОМАЛКУ, ПОВЕЌЕ ЕЛЕМЕНТИ

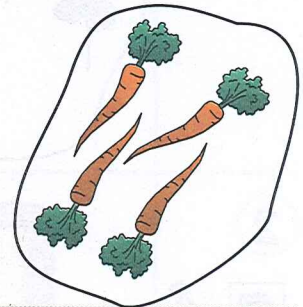
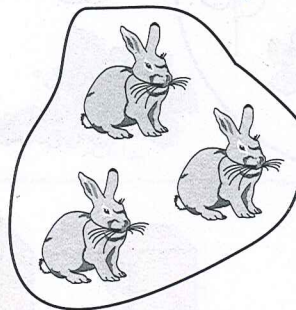
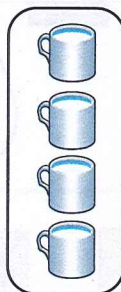
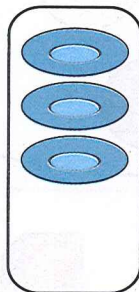
На ѝочешок...

- Учениците нека формираат множества со исто толку (ист број) елементи и множества со различен број елементи.
- Нека искажуваат кое множество има повеќе елементи, а кое има помалку.
- Нека воочат дека пеперутки има исто толку колку и цветови.

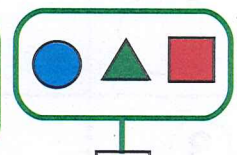
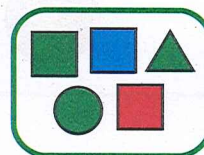
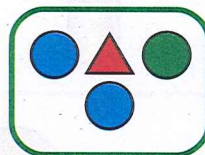
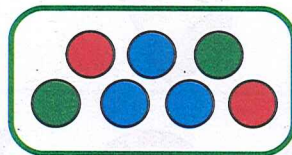
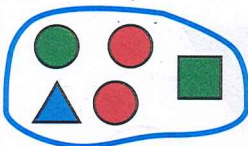
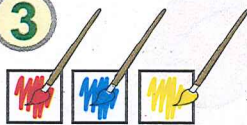
1

2

3

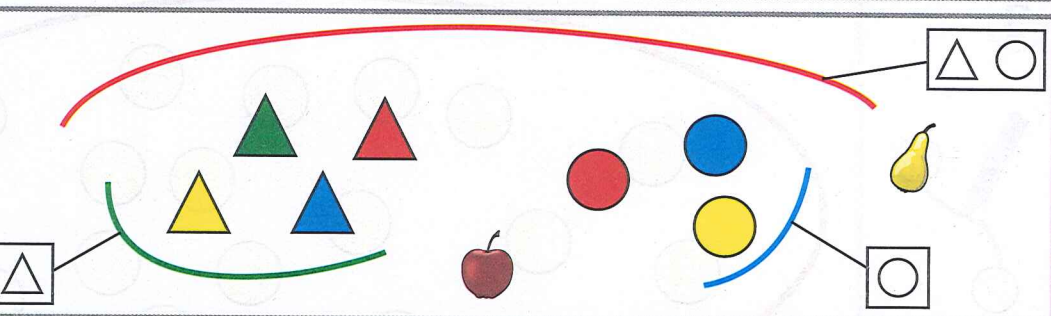
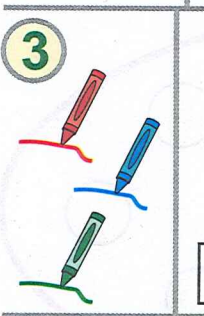
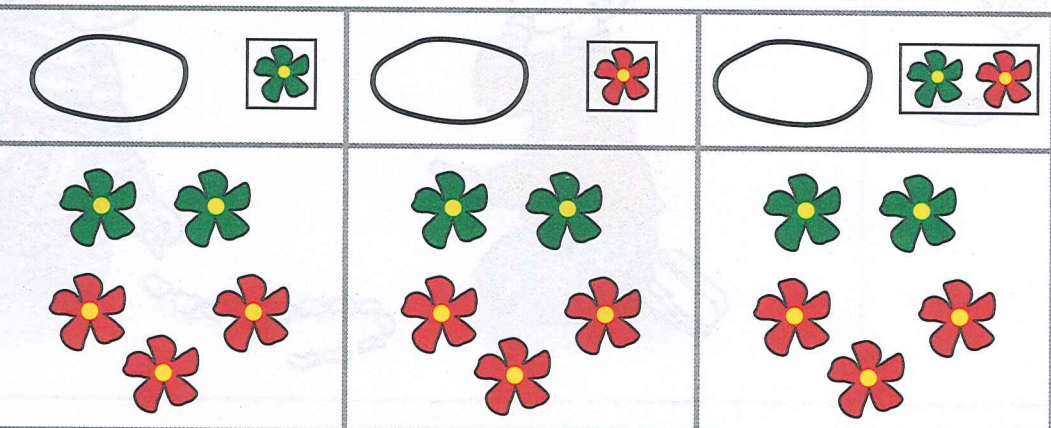
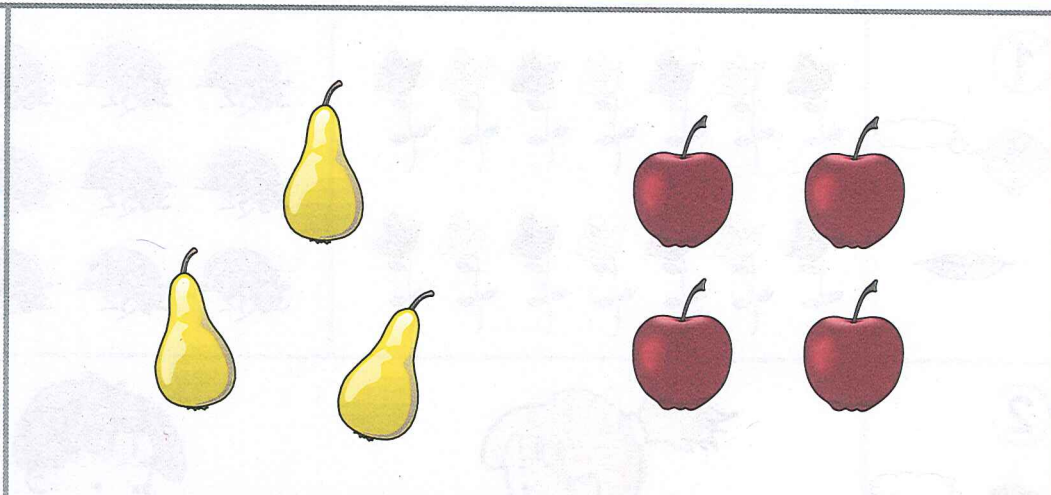
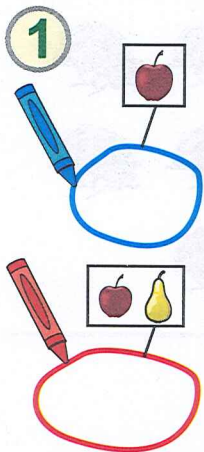

- 1 Поврзи ги множествата што имаат исто толку елементи.
- 2 Една чаша поврзи ја со една тацна. Едно зајче поврзи го со еден морков. Кое множество има повеќе елементи, а кое помалку?
- 3 Со црвена боја обој го квадратчето на множеството што има исто толку елементи со даденото множество. Со жолта боја обој го квадратчето на множеството што има помалку елементи, а со сина боја обој го квадратчето на множеството што има повеќе елементи.

На ѝочейок...

- Учениците нека формираат множество од елементите на две множества.
- Пример:** Од множеството жолти триаголни плочки и множеството црвени триаголни плочки нека формираат унија од множества – триаголни плочки.

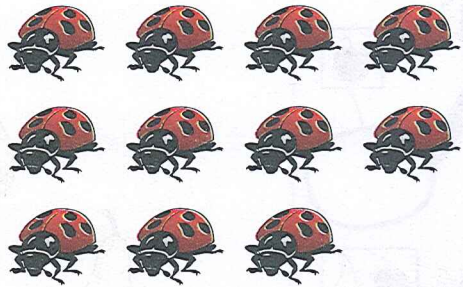
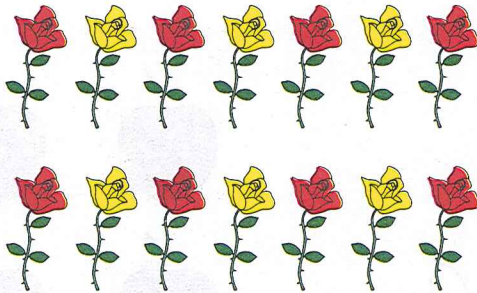
- 1 Воочи дека е формирано множеството од круши. Формирај множество од јаболка. Со црвена линија формирај унија на елементите на двете множества, т.е. множество овошје.
- 2 Формирај множество од зелени цветови, потоа множество од црвени цветови. Формирај унија од елементите на множествата, односно множество цветови. Од кои елементи е составена унијата на множествата?
- 3 Со зелена линија формирај множества на елементи со триаголна форма, со сина линија множества елементи со кружна форма, а со црвена линија унија на елементите од двете множества. Кои елементи не припаѓаат на унијата?

 На њочейок...

- За бројење користете ги прстите на рацете, гравчиња, стапчиња и др. Во низа поставете прво десет гравчиња, а потоа со бројење учениците нека дополнат до различни бројеви до 20.

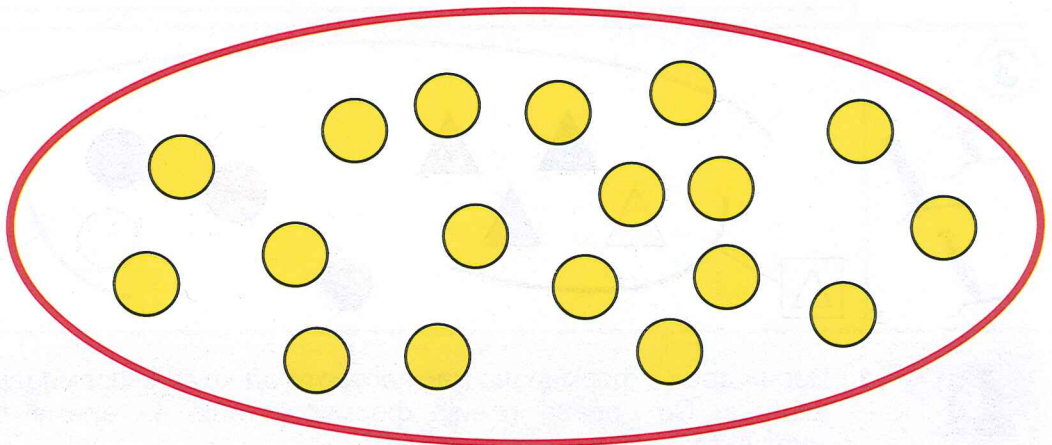
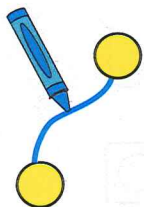
1

2

3

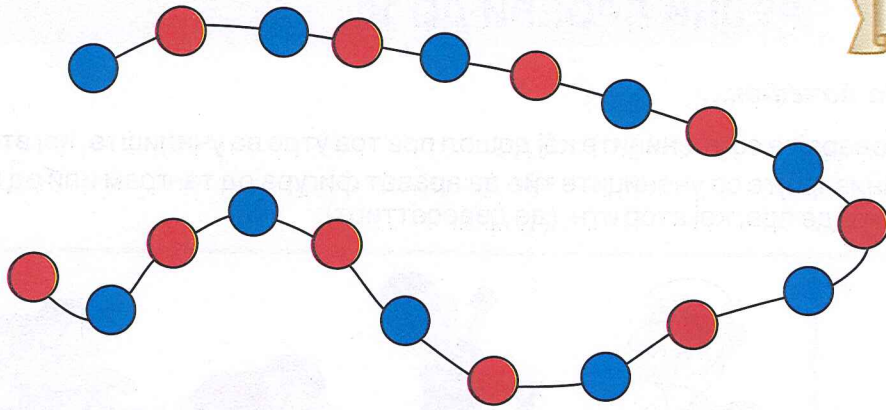
- 1 Изброј колку има цветови, а колку бубамари.
- 2 Од чаша со гравчиња вади едно по едно и со бројење подреди дваесет гравчиња. Со бројење од 20 до 1 врати ги гравчињата во чашата.
- 3 Поврзи ги со линија елементите на множеството, а потоа изброј ги.

4

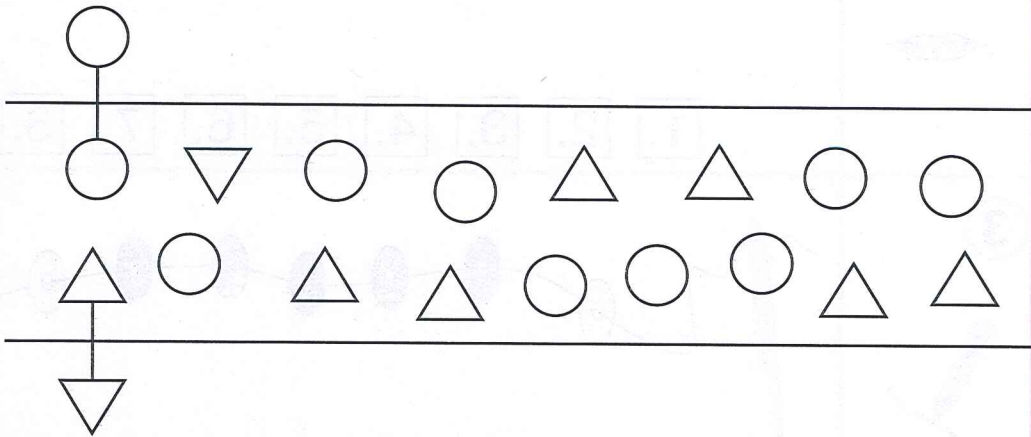
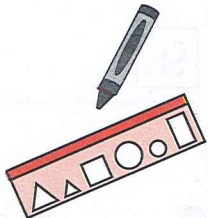
37

5

6

4 Изброј ги фигурите напред и назад. Број со прескокнување за 1 (по сините и црвените фигури).

5 Во првата редица обој црвено онолку чаши колку што ќе ти останат необоени. Во втората редица обој ја секоја втора чаша. Со броење утврди колку обоени чаши има во првата, а колку во втората редица. Со бојење утврди колку има обоени чаши во двете редици и колку има необоени чаши во двете редици.

6 Нацртај ги фигурите со шаблон, како што е започнато, а потоа изброј ги одделно. Од која фигура има повеќе?

 На ѝочейок...

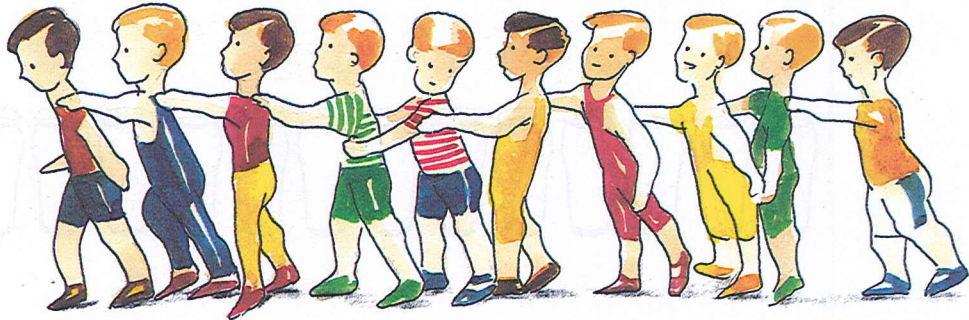
- Разговарајте со учениците кој дошол прв тоа утро во училиште, кој втор итн.
- Организирајте со учениците тие да прават фигура од танграм или од коцки и утврдете кој ќе биде прв, кој втор итн. (до дваесеттиот).

1

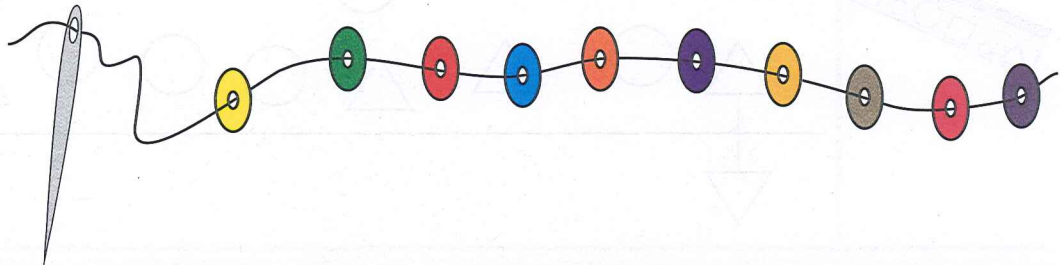
1. 2. 3. 4. 5.

2

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9.

3

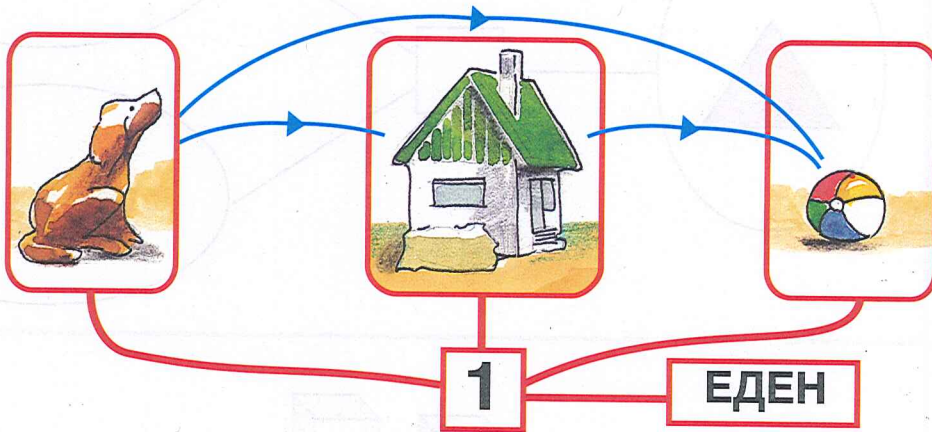
1. 4. 5. 7. 9. 10.

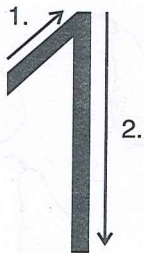
- 1 Искажи, според бојата на капата и маицата, кој е прв, втор итн. и поврзи ги соодветно со редниот број.
- 2 Поврзи соодветно според редниот број и кажи на кое дете, според бојата на облеката, се однесува редниот број.
- 3 Поврзи ги соодветно според редниот број со редот на нижењето на монистата.

Појсѐйи се!

1

1	1	1	1															
1	1																	
1																		
1																		

Појсѐйи се!

Учениците нека искажат што е само едно (едно сонце, една месечина). Што има едно во училницата и во домот? Разговарајте за цртежот. Нека го воочат бројот на елементите на секое множество и дека тие имаат ист број елементи. Бројот 1 се однесува на бројот на елементи на секое од тие множества. Нека воочат како се запишува цифрата на тој број. Бројот е запишан и со букви.

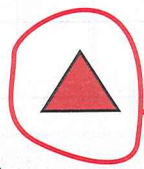
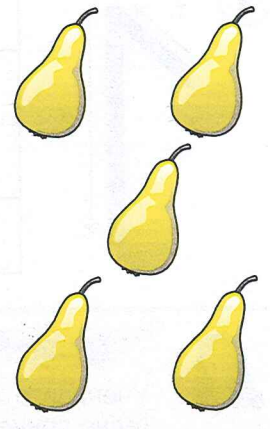
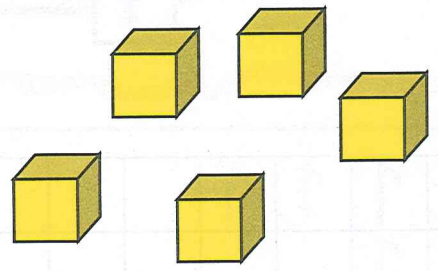
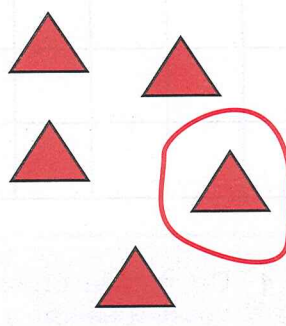
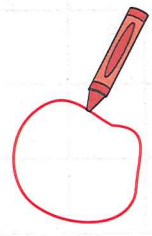
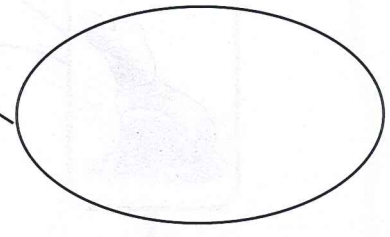
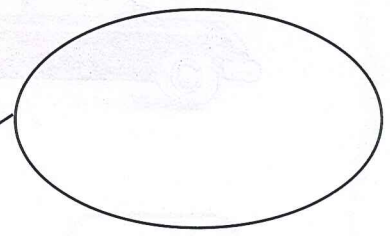
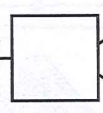
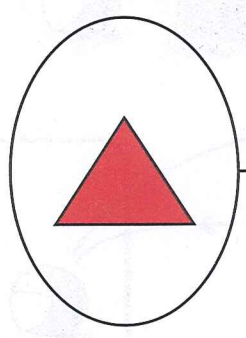
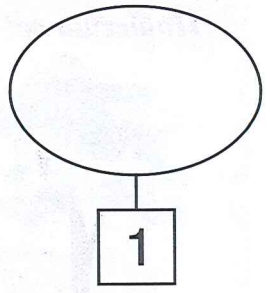
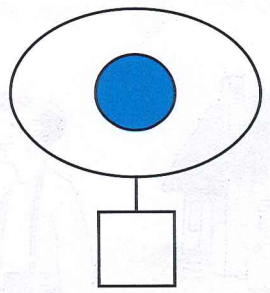
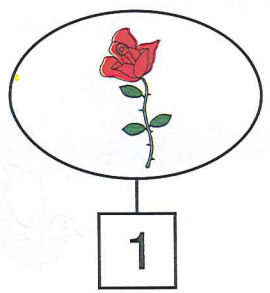
1

Со тапата страна на моливот помини неколку пати по големата единица, во насока на стрелките. Пополни ја табелата со бројот 1.

Проверете како Вашето дете го пишува бројот 1. Охрабрете го.

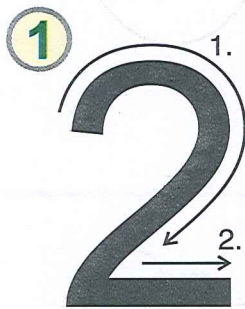
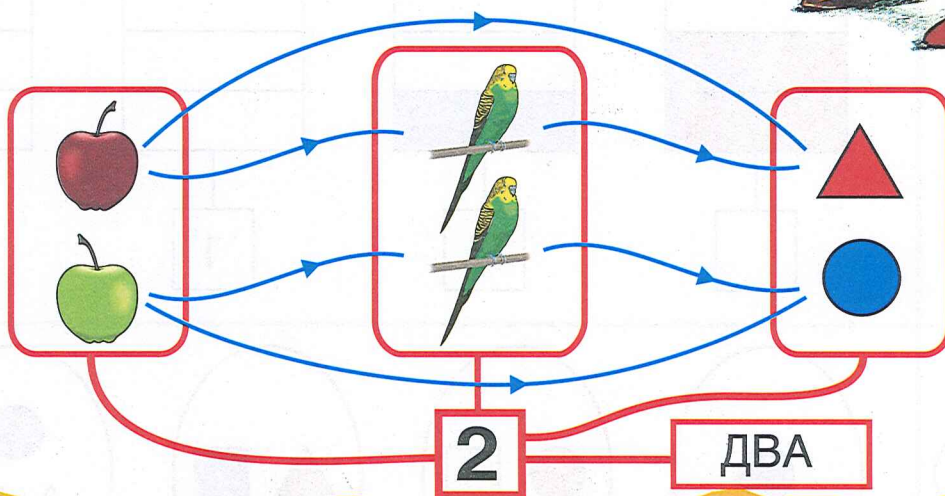
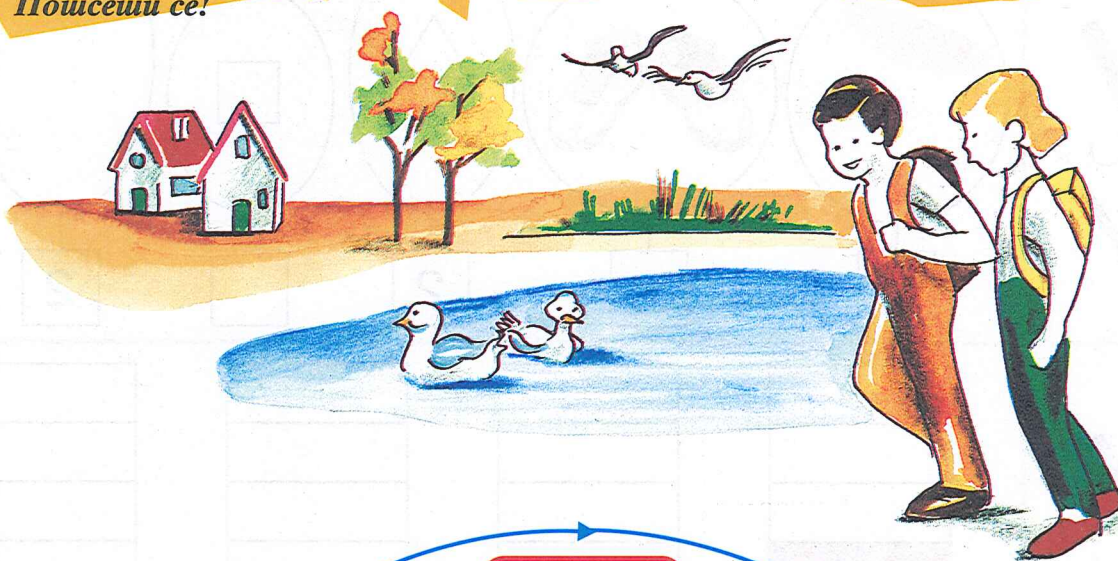
2 и 3 Запиши и нацртај според барањата.

4 Направи како што е започнато.

Појсѝи се!

2	2	2	2											
2	2													
2														
2														

Појсѝи се!

Учениците нека одредуваат што имаат едно, а што две на својата глава, потоа во училиницата, во околината итн. Разговарајте за содржината на цртежот.

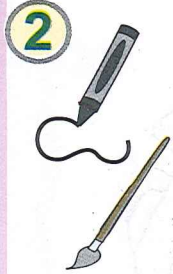
Нека го воочат бројот на елементите на секое множество и дека тие имаат ист број елементи. Бројот 2 се однесува на елементите на секое од тие множества. Нека воочат како се запишува цифрата на тој број. Бројот е запишан и со букви.

1 Со тапата страна на моливот помини неколку пати по големата двојка, во насока на стрелките. Пополни ја табелата со бројот 2.

Проверете како Вашето дете го пишува бројот 2. Охрабрете го.

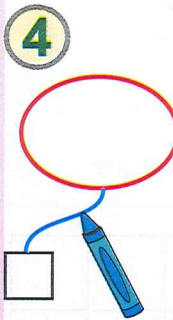
2

2		2		2

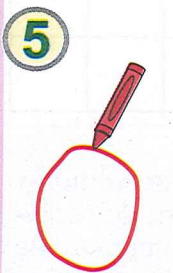
3

	2	1	2

4

	1	2	

5

				1	2		

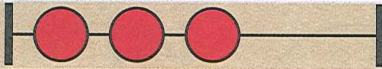
2 Допиши и доцртај според барањето.

3 Допиши и обој според барањето.

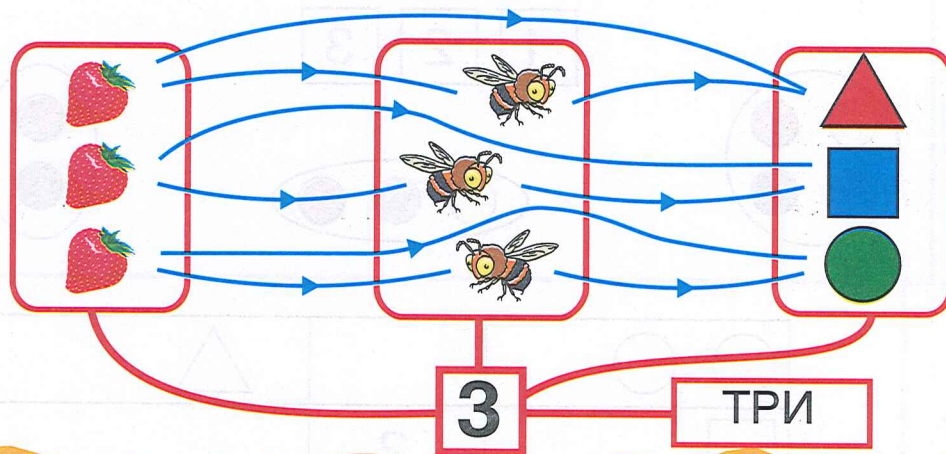
4 Поврзи според прикажаното.

5 Заокружи и запиши според барањето.

Појсѐти се!

<p>1</p>	3	3	3	3															
	3	3																	
	3																		
	3																		

Појсѐти се!

Учениците нека прават купчиња од по два исти предмети и на секое купче да додадат по еден предмет од тој вид. Нека утврдат дека купчињата имаат ист број елементи и дека нивниот број е 3. Разговарајте за содржината на цртежот.

Нека го воочат бројот на елементите на секое множество и дека тие имаат ист број елементи. Нека воочат како се запишува цифрата на тој број. Бројот е запишан и со букви.

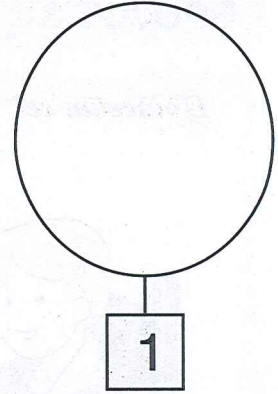
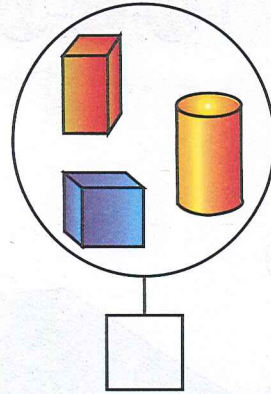
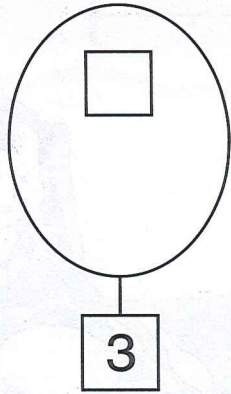
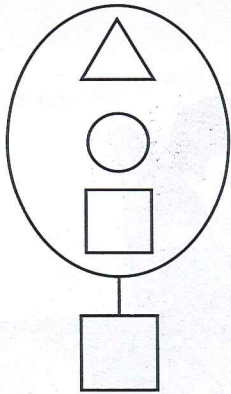
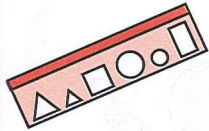
1 Со тапата страна на моливот помини неколку пати по големата тројка, во насока на стрелките. Пополни ја табелата со бројот 3.

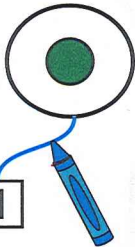
Проверете како Вашето дете го пишува бројот 3. Охрабрете го.

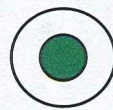
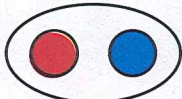
2

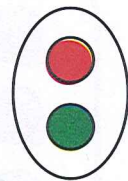
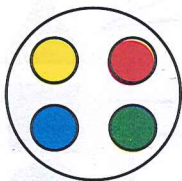
3

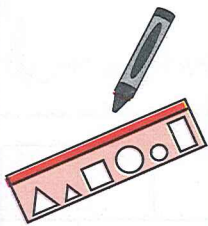
1

1 2 3

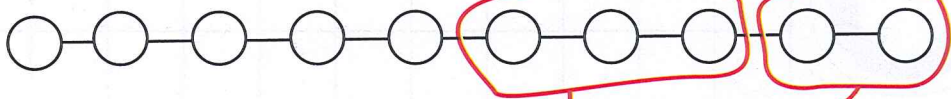

4

○ ○		△
□	2	
○ △	3	
△ ○ □		○

5

2 3 □ □

2 Запиши и доцртај според барањето.

4 Запиши и доцртај според барањето.

3 Поврзи ги множествата со соодветниот број.

5 Запиши и заокружи според барањето.

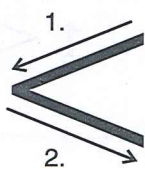

Појсеји се!

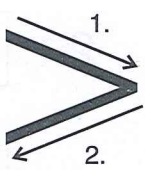

$<$ помало $>$ поголемо
 $1 < 3$ $3 > 1$
 1 е помало од 3   3 е поголемо од 1

1

<	<	<	<															
<	<																	
<																		

>	>	>	>															
>	>																	
>																		

Појсеји се!

Учениците нека формираат множество со еден, два или три предмети. Нека утврдуваат кое множество има повеќе елементи и нека ги споредуваат броевите на елементите.

Разговарајте за содржината на цртежите и учениците нека ги воочат знаците < и >. Учениците нека направат од стапчиња и коцки како што е прикажано.

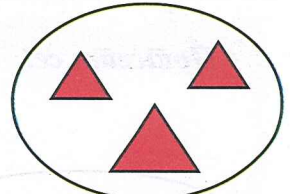
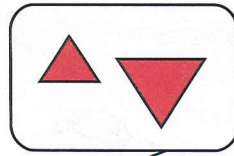
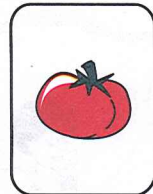
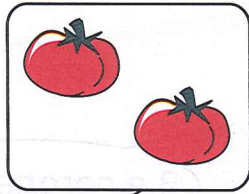
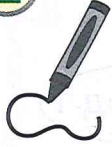
1 Пополни со знаците < и >.

Разговарајте со Вашето дете за тоа што има учено.

2

2

>

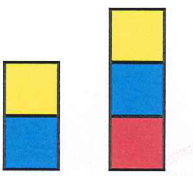
□

□

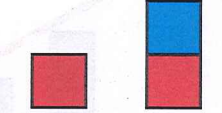
<

□

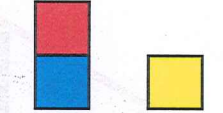
3

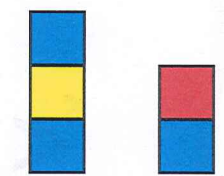
2 ○ 3

1 ○ 2

2 ○ 1

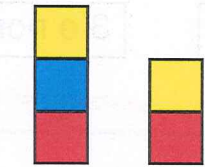

3 ○ 2

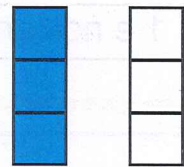
4

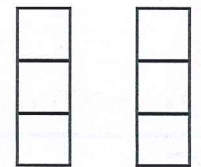
1 ○ □

□ ○ 2

3 > 2

1 < 2

5

> <

3 ○ 2

1 ○ 2

2 < □

2 > □

2 ○ 3

3 ○ 1

3 > □

1 < □

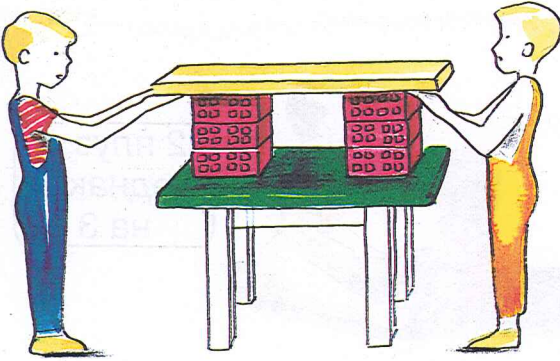
2 Запиши го соодветниот број.

3 Спореди ги броевите.

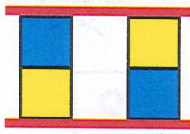
4 Запиши го потребниот број и знак, односно обој соодветно на броевите.

5 Запиши го потребниот знак, односно број.

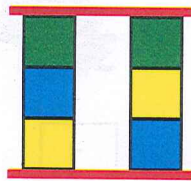

еднакво
=

$2 = 2$

2 е еднакво на 2

$3 = 3$

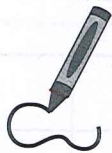
3 е еднакво на 3

$1 = 1$

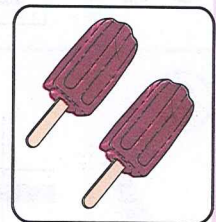
1 е еднакво на 1

6

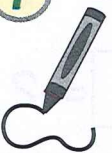

1. →
2. →

=	=				

7

3 ○ 2
1 ○ 1
1 ○ 3

3 ○ 1
2 ○ 3
3 ○ 3

2 ○ 2
2 ○ 1
1 ○ 3

Појсејти се!

Разговарајте за содржината на цртежите. Од прачки и коцки направете како што е прикажано.

6 Пополни ја табелата со знакот =; запиши го соодветниот број и знак.

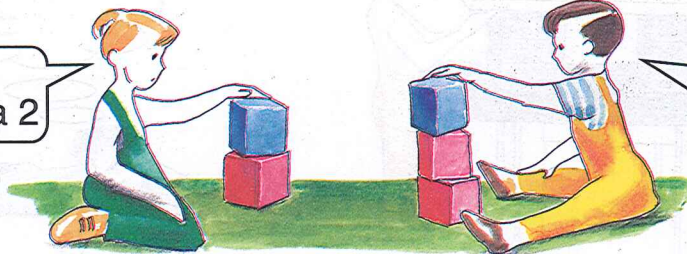
7 Запиши го соодветниот знак во кручето.

Појсејти се!

1 плус 1
е еднакво на 2

2 плус 1
е еднакво
на 3

1

1

+

1

=

2

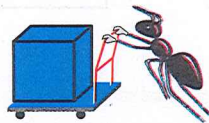
1

2

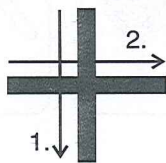
+

=

2

+	+	+	+							
+	+									
+										

3

$1 + 1 = \square$

$1 \bigcirc 1 = 2$

$2 + \square = 3$

$2 + 1 = \square$

$2 \bigcirc 1 = 3$

$1 + \square = 2$

Појсејти се!

Учениците нека додаваат една коцка кон една или кон две коцки. Нека искажат колку коцки има вкупно, т.е. нека искажат „еден плус еден е еднакво на два“. Нека ги воочат додавањето кон 1 и знакот „+“ на вториот цртеж.

1 Запиши го соодветниот број во празното квадратче.

2 Пополни ја табелата со знакот „+“.

3 Во квадратчето запиши го соодветниот број, а во крукчето соодветниот знак.

Појсеји се!

3

3

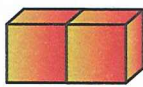
—

1

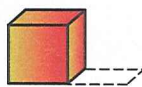
=

2

1

2

2

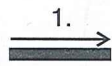
—

=

2

—	—								
—									

3

$2 - 1 = \square$

$\square - 1 = 1$

$2 - \square = 1$

$3 - 1 = \square$

$\square - 1 = 2$

$3 - \square = 2$

$2 \bigcirc 1 = 1$

$3 \bigcirc 1 = 2$

$2 \bigcirc 1 = 3$

4

1	+	1	=	2	1	+	1	=	2				
2	+	1	=		2	+	1	=					
2	-	1	=		2	-	1	=					

Појсеји се!

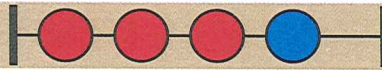
Разговарајте со учениците за содржината на цртежот, воочете го знакот „—“ и одземањето на 1 од број.

- 1 Во квадратчето запиши го соодветниот број.
- 2 Пополни ја табелата со знакот „—“.
- 3 Во квадратчето запиши го соодветниот број, а во крукчето соодветниот знак.
- 4 Пополни ја табелата како што е започнато.

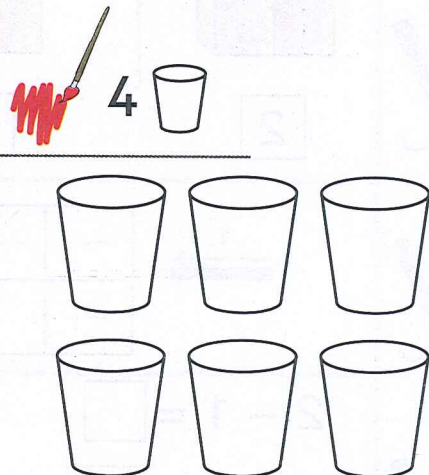
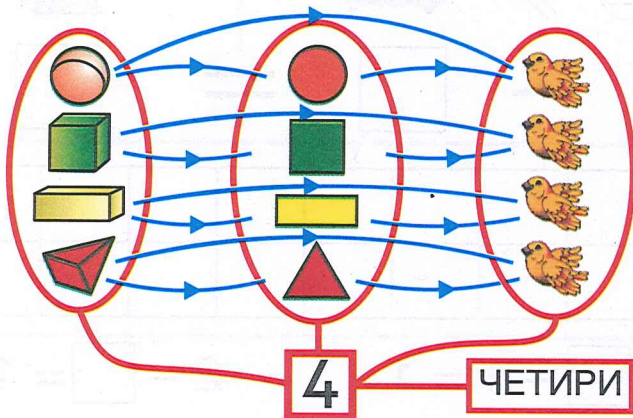

Проверете дали Вашето дете правилно додава и одзема 1 во рамките на бројот 3.

Појсеји се!

1

4	4	4	4																
4	4																		
4																			
4																			

Појсеји се!

Учениците преку игра на три исти предмети нека додадат уште еден таков предмет и нека воочат и искажат дека купчето има 4 предмети. Разговарајте за содржината на цртежот.

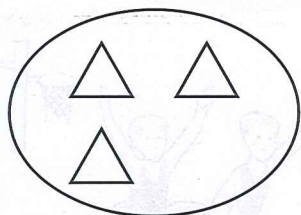
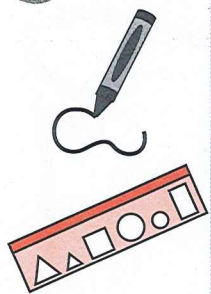
На вториот цртеж учениците нека воочат дека множествата имаат ист број елементи и секое од нив има по 4 елементи. Со боене наполни четири чаши со сок.

1 Со тапата страна на моливот помини повеќе пати преку запишаниот број 4. Пополни ја табелата со бројот 4.

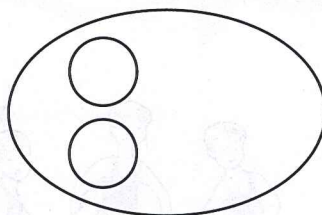
Нека Вашето дете Ви образложи што работело и што научило на овој час.

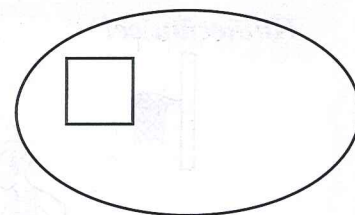
2

4

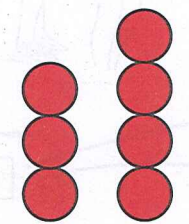

4

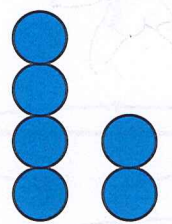

4

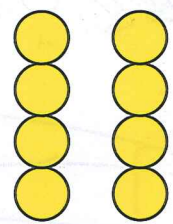
3

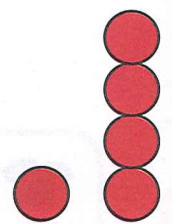
3 ○ 4

4 ○ 2

4 ○ 4

1 ○ 4

4

$4 = \square$

$3 < \square$

$4 \bigcirc 2$

$2 \bigcirc 4$

$4 \bigcirc 3$

$4 > \square$

$1 \bigcirc 4$

$4 \bigcirc 4$

5

$3 + 1 = 4$

$4 - 1 = 3$

$3 + 1 = \square$

$3 + \square = 4$

$3 \bigcirc 1 = 4$

$4 - 1 = \square$

$4 \bigcirc 1 = 3$

$4 - \square = 3$

2 Запиши го соодветниот број или доцртај го потребниот број на фигури.

3 Во кручето запиши го соодветниот знак.

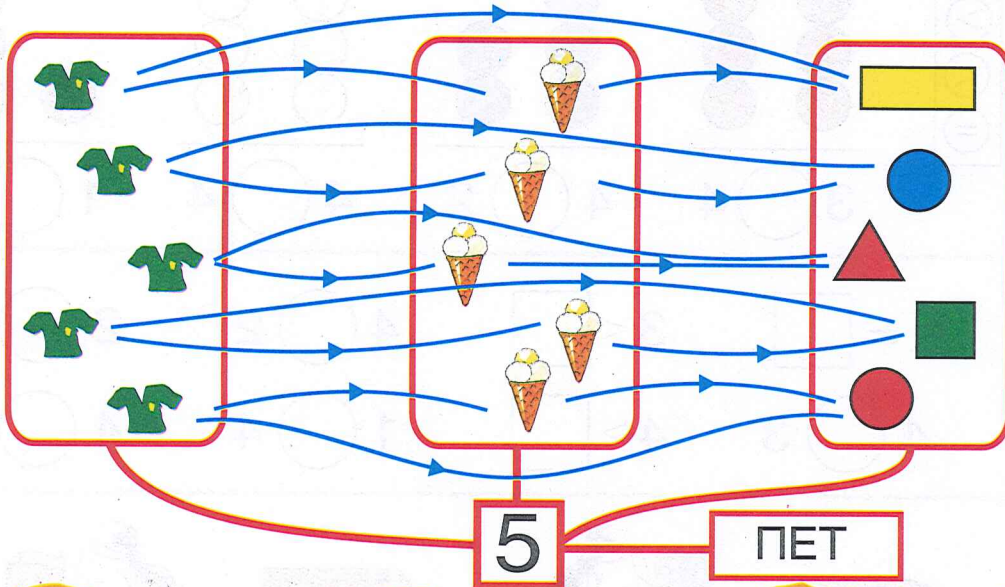
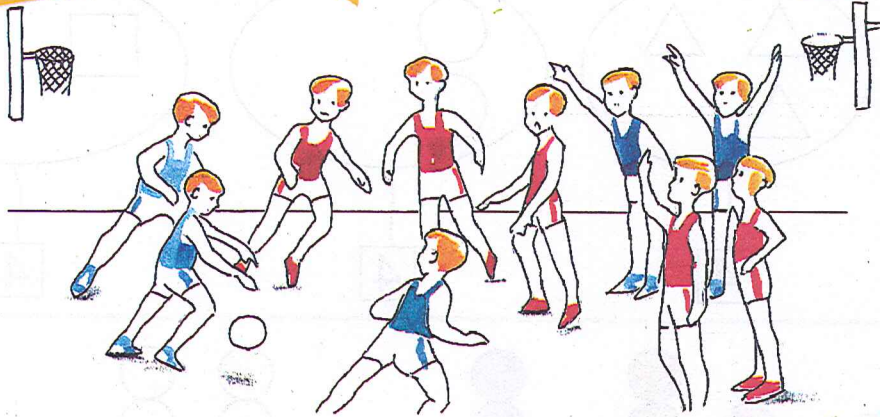
4 Во квадратчето запиши го соодветниот број, а во кручето соодветниот знак.

5 Исажи што забележуваш на цртежот. Во квадратчето запиши го соодветниот број, а во кручето соодветниот знак.

Појсееи се!

5	5	5	5										
5	5												
5													
5													

Појсееи се!

Игра: Учениците нека формираат купчиња со по 3 и 4 предмети. Потоа нека додаваат исти такви предмети со дополнување до 5.

На вториот цртеж нека воочат дека множествата имаат ист број елементи, т.е. секое множество има 5 елементи.

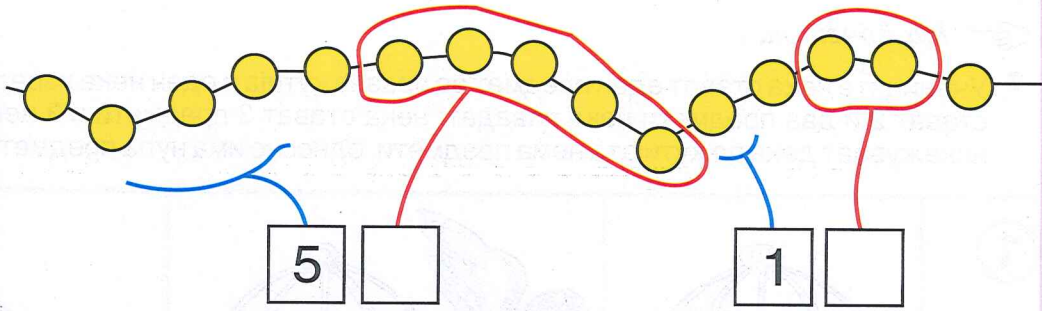
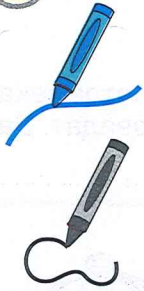
1 Со тапата страна на моливот повеќе пати помини преку бројот 5.

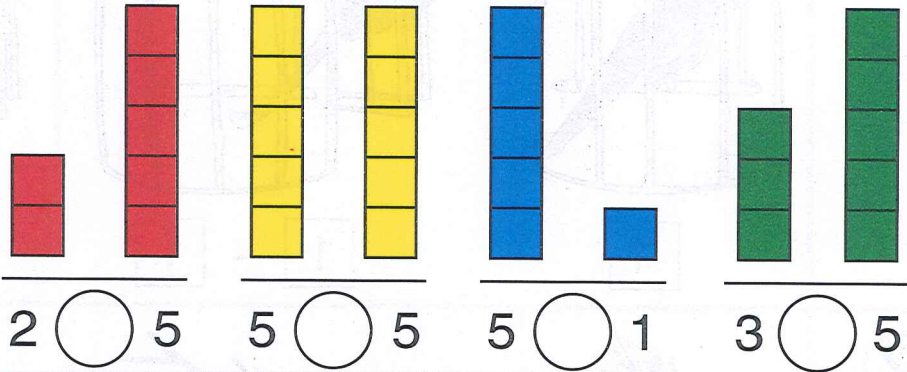
Со Вашето дете наведувајте примери за тоа што има учено. Мотивирајте го да Ви поставува задачи.

2

3

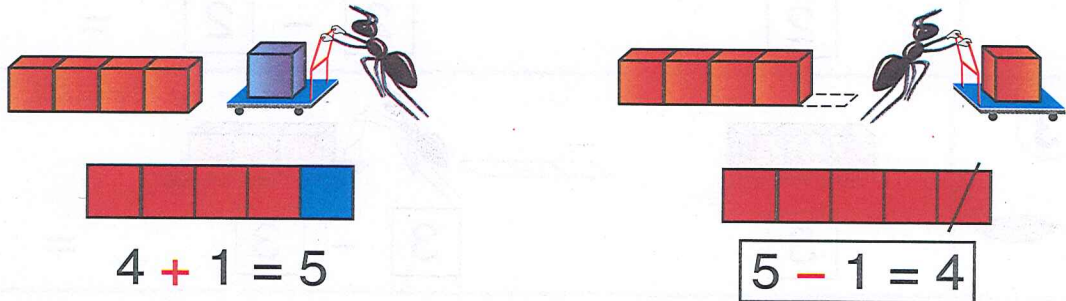

4

$5 = \square$ $2 < 5$ $5 > 4$ $1 < 5$
 $4 < \square$ $5 > \square$ $5 = 5$ $\square < 5$

5

$5 - 1 = \square$ $5 - \square = 4$ $5 > 1 = 4$
 $4 + \square = 5$ $4 + 1 = \square$ $4 < 1 = 5$

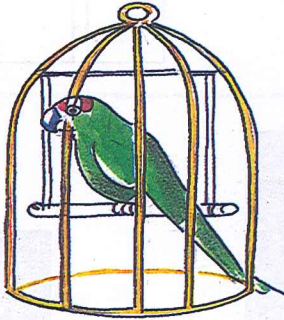
- 2 Запиши го соодветниот број во квадратчето или заокружи го соодветниот број крукчиња.
- 3 Во крукчето запиши го соодветниот знак.
- 4 Во квадратчето запиши го соодветниот број, а во крукчето соодветниот знак.
- 5 Искажи што согледуваш на цртежот. Запиши го потребниот број, односно потребниот знак.

 На ѝочешок...

- Учениците нека стават еден предмет во празна кутија и еден нека извадат; потоа нека стават 2 и два предмети нека извадат; нека стават 3 предмети и 3 нека извадат. Да искажуваат дека во кутијата нема предмети, односно има нула предмети.

1

1

1

-

1

=

0

НУЛА

2

2

2

-

2

=

0

3

3

3

-

3

=

0

4

1.

0	0	0	0										
0	0												
0													
0													

1, 2 и 3 Што забележуваш на сликата? Воочи го бројот 0 и неговото запишување.

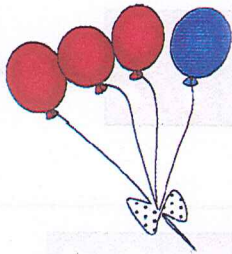
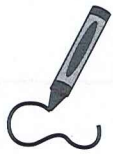
4 Со тапата страна од моливот помини преку бројот 0. Пополни ја табелата со бројот 0.

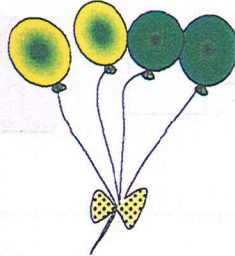
 На ѝочейок...

• **Игра:** Учениците нека прават по две купчиња од ист вид на предмети. Збирот на бројот на предметите во купчињата да биде 3, 4 или 5.

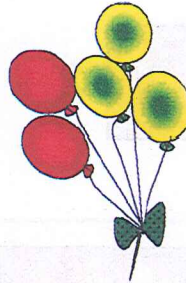
1

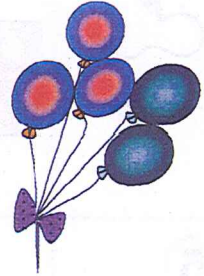
$3 + 1$

$\underline{\quad} + \underline{\quad}$

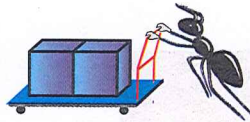

$\underline{\quad} + \underline{\quad}$

$\underline{\quad} + \underline{\quad}$

2

3

3

+

2

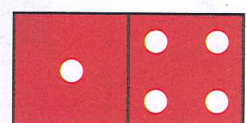
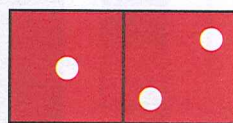
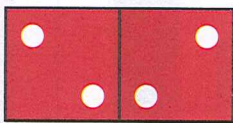
=

5

$3 + 2 = 5$

3

$2 + 2 = \square$

$1 + 2 = \square$

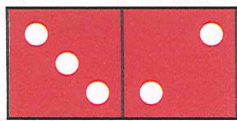
$1 + 4 = \square$

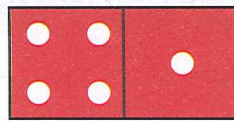
- 1 Запиши ги броевите соодветно на цртежот.
- 2 Со помош на коцки воочи го собирањето на броевите. Опиши ја содржината на цртежот.
- 3 Со броење на точките од доминото запиши го бројот во квадратчето.

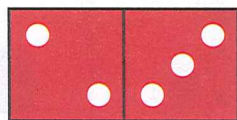
4

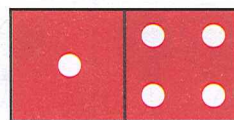
$3 + 2 = \square$

$4 + 1 = \square$

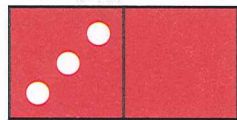

$2 + 3 = \square$

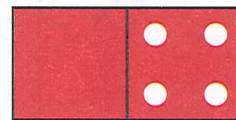

$1 + 4 = \square$

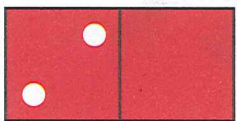
5

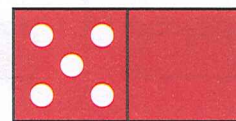
$3 + 0 = 3$

$0 + 4 = \square$

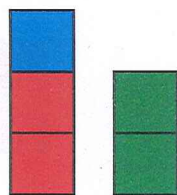
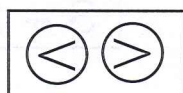

$2 + 0 = \square$

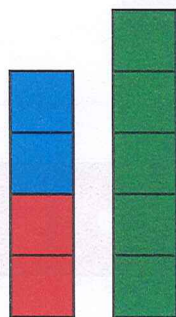

$5 + 0 = \square$

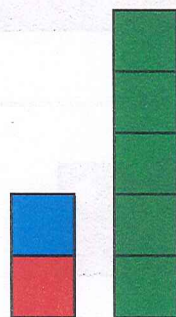
6

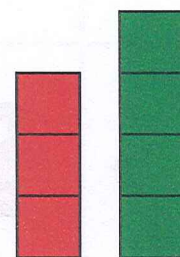
$2 + 1 > 2$

$2 + 2 \bigcirc 5$

$1 + 1 \bigcirc 5$

$3 + 0 \bigcirc 4$

4 и 5 Изброј ги точките од доминото, потоа пресметај и запиши го соодветниот број.

6 Според квадратчињата пресметај и запиши го соодветниот знак во кругчињата.

7

57

3

$$\begin{array}{l} 2 + 1 \\ 1 + \square \\ \square + 0 \\ 0 + \square \end{array}$$

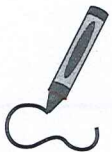
4

$$\begin{array}{l} 3 + \square \\ \square + 3 \\ 2 + \square \\ 0 + \square \\ 4 + \square \end{array}$$

5

$$\begin{array}{l} 4 + \square \\ \square + 4 \\ 3 + \square \\ \square + 3 \\ 0 + \square \\ \square + 0 \end{array}$$

8

$1 + 4 = \square$

$2 + 3 = \square$

$2 + 2 = \square$

$3 + \square = 4$

$2 + \square = 4$

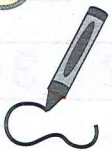
$3 + \square = 5$

$\square + 1 = 5$

$\square + 0 = 3$

$\square + 4 = 4$

9

$1 + 2 \bigcirc 5$

$4 + 1 \bigcirc 4$

$1 + 3 \bigcirc 4$

$0 + 3 \bigcirc 3$

$2 + 2 \bigcirc 5$

$1 + 2 \bigcirc 4$

10

$1 + 2 \bigcirc 1 + 1$

$2 + 3 \bigcirc 0 + 5$

$3 + 2 \bigcirc 2 + 2$

$0 + 1 \bigcirc 1 + 0$

$1 + 3 \bigcirc 3 + 1$

$1 + 2 \bigcirc 2 + 3$

7, 8, 9 и 10 Запиши го потребниот број или знак така што да биде точно.

Проверете дали Вашето дете го разбира тоа што го има учено.

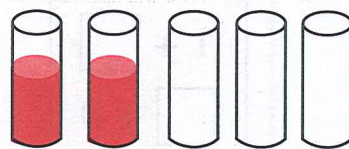
 На поочейок...

- Учениците нека стават во кутија до 5 предмети. Потоа нека извадат неколку предмети, нека одредат (со броење) и нека искажат колку предмети останале во кутијата.

1

$$\boxed{4} - \boxed{1}$$

$$\boxed{5} - \boxed{}$$

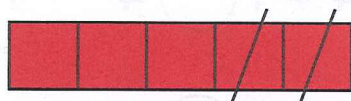

$$\boxed{} - \boxed{}$$

2

$$\boxed{5} - \boxed{2} = \boxed{3}$$

$$\boxed{5 - 2 = 3}$$

3

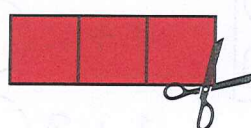
$$5 - 3 = \boxed{}$$

$$4 - 0 = \boxed{}$$

$$4 - 2 = \boxed{}$$

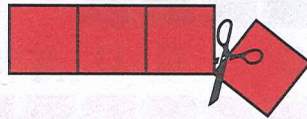
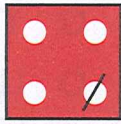
$$3 - 0 = \boxed{}$$

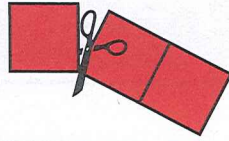
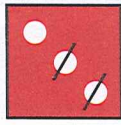
- Во квадратчето запиши број според решениот пример.
- Според коцките на цртежот воочи го одземањето на броевите.
- Според цртежот пресметај и запиши број во квадратчето.

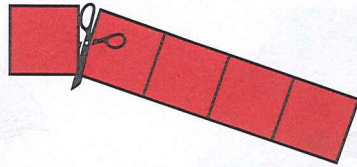
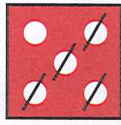
4

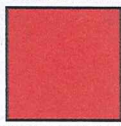
$4 - 1 = \square$

$3 - 2 = \square$

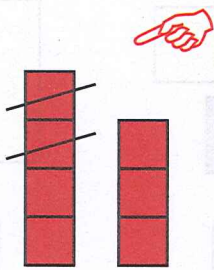

$5 - 4 = \square$

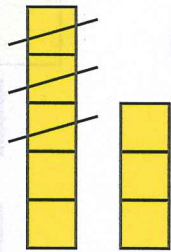

$0 - 0 = \square$

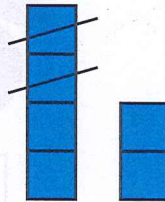
5

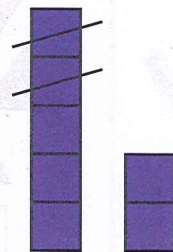
$4 - 2 < 3$

$5 - 3 \bigcirc 3$

$4 - \square = \square$

$\square - 2 \bigcirc 2$

6

$4 - 3 = \square$

$5 - \square = 1$

$\square - 3 = 2$

$5 - 2 = \square$

$4 - \square = 0$

$\square - 2 = 1$

$0 - 0 = \square$

$3 - \square = 2$

$\square - 1 = 3$

7

$5 - 4 \bigcirc 5 - 3$

$2 + 3 \bigcirc 3 - 2$

$4 - 1 \bigcirc 3 - 1$

$5 - 1 \bigcirc 2 + 1$

$4 - 4 \bigcirc 2 - 2$

$5 - 2 \bigcirc 5 - 0$

4, 5, 6 и 7 Запиши го потребниот знак или број така што да биде точно.

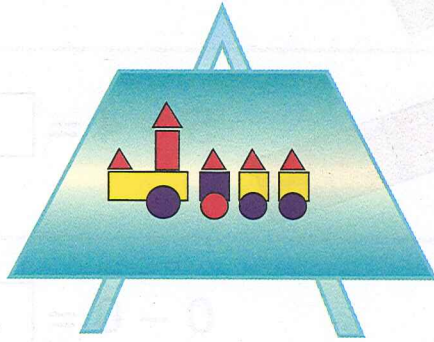
Проверете дали Вашето дете точно одзема броеви до 5.

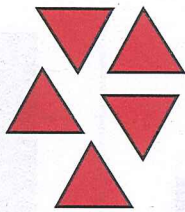

БРОЕЊЕ И СПОРЕДУВАЊЕ

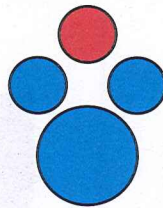
1

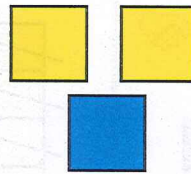
2

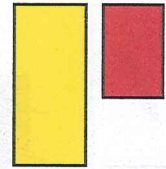
5

□

3

□

□ > 4

3 > □

□ < 4

2 < □

4 ○ 5

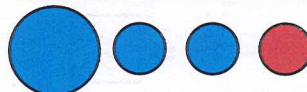
2 ○ 3

4 ○ 2

4 ○ 3

3

5 4 3 2

2 4 3 5

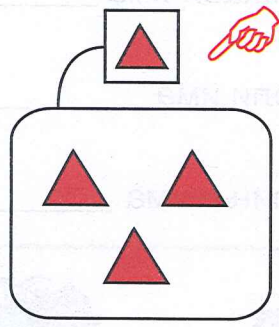
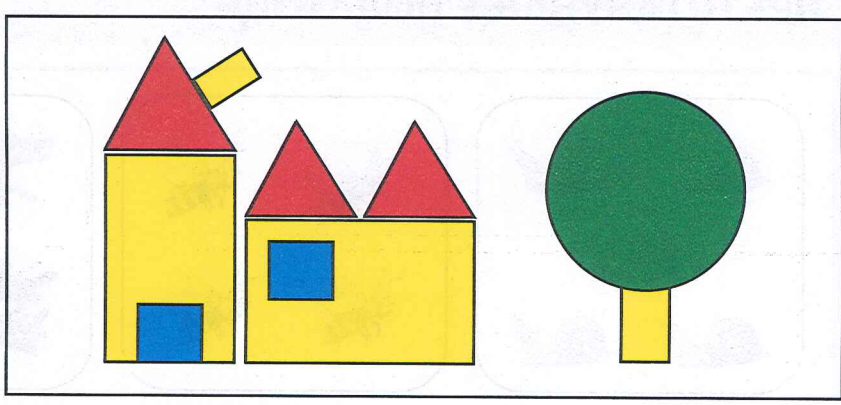
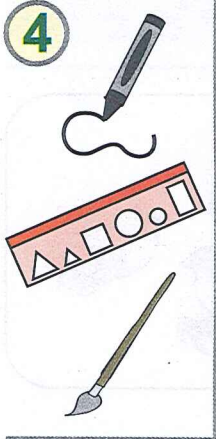

1 Со логички плочки или картончиња направи воз според цртежот на таблата.

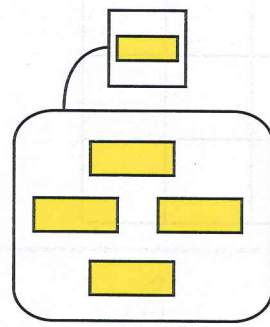
2 Од плочките од кои е направен возот направи множество од плочки со иста форма. Спореди го бројот на плочките со иста форма и во квадратчињата или кружчињата запиши го соодветниот број или знак.

3 Плочките со иста форма се подредени според броевите од првиот ред. Подреди ги плочките според броевите од вториот ред.

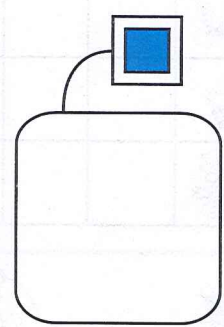

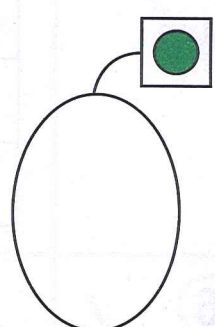
3

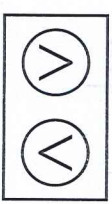
3 ○ 2

2

2 > □

3 ○ 4

1 ○ 4

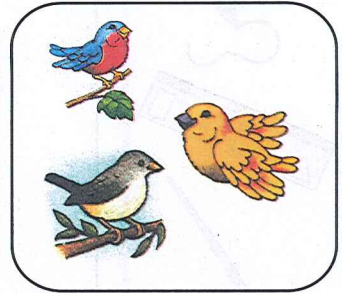
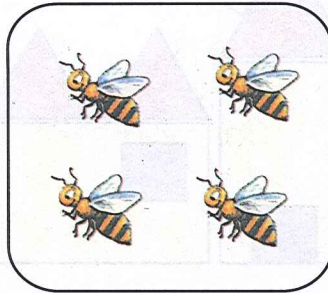
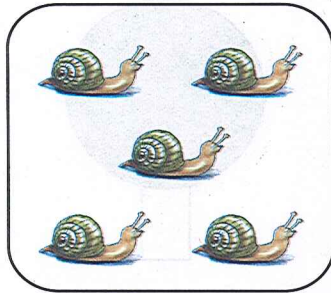

4 На цртежот има триаголници, правоаголници, квадрати и круг. Дополни тоа што недостасува: број на плочки или видот на плочки. Со користење на знаците > или < спореди ги броевите. Обој ги квадратчињата во табелата според бројот на плочките. Според бројот на обоените квадрати во табелата нацртај ја формата на плочката.

5

Полжави има _____.

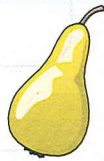
Пчели има _____.

Пилиња има _____.

6

1

3

5

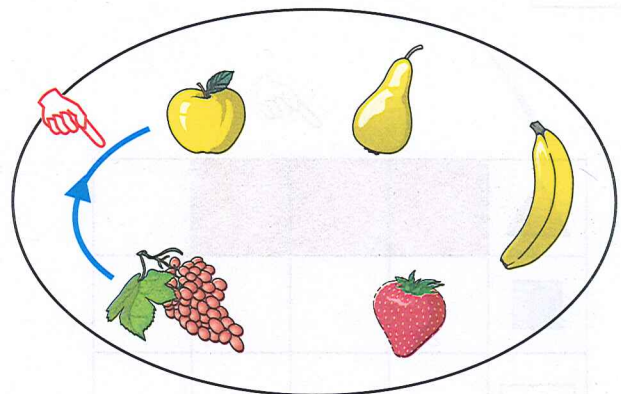

4

2

... има повеќе од ...

5 Зададени се: множество од полжави, множество од пчели и множество од пилиња. Во табелата обој квадратчиња според бројот на елементите во множествата. На линиите запиши број колку ги има.

6 За правење овошна салата потребно е овошје. Според податоците за потребното овошје обој соодветен број на квадратчиња во табелата. Објасни што значи секое обоено квадратче во табелата. Според податоците, со стрелки назначи што има повеќе.

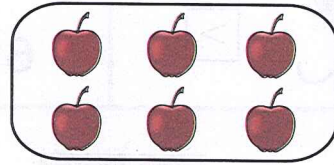
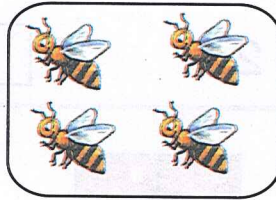
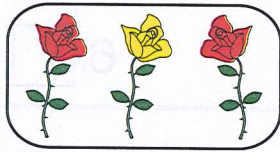

Појсетѝ се!

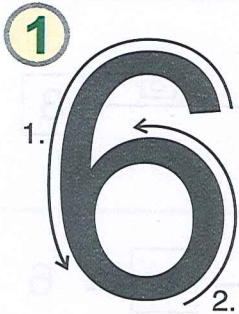
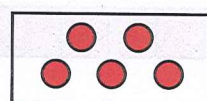
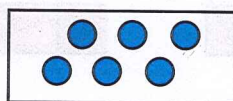
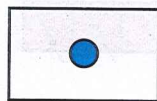
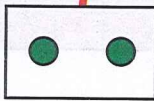
5 и 1 е шест

$5 + 1 = 6$

ШЕСТ

1 2 3 4 5 6

6	6	6	6							
6	6									
6	6									
6	5									

Појсетѝ се!

Што забележувате на првиот цртеж? Учениците нека воочат дека ако на 5 коцки се додаде една коцка се добиваат 6 коцки, т.е. $5 + 1 = 6$. На вториот цртеж поврзете го множеството со соодветен број на елементи.

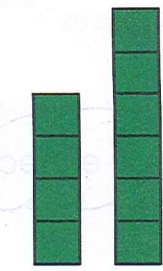
1 Со тапиот дел на моливот помини неколку пати по големата шестка, во насока на стрелките. Пополни ја табелата со запишување на броевите 6 и 5.

Проверете како Вашето дете го пишува бројот 6.

2

$4 < 6$

$6 > 5$

$6 > 3$

$6 > 1$

3

$3 \square 5$

$1 \square 6$

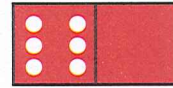
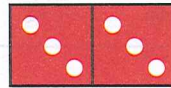
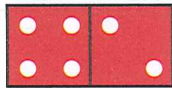
$6 \square 0$

$6 \square 2$

$0 \square 6$

$6 \square 4$

4

$4 + 2 = \square$

$3 + 3 = \square$

$6 - 0 = \square$

5

$6 - 1 = \square$

$6 - 2 = \square$

$6 - 4 = \square$

6

$3 \xrightarrow{-1} \square \xrightarrow{+2} \square \xrightarrow{+2} \square \xrightarrow{-3} 3$

7

$1 + 5 = \square$

$6 + \square = 6$

$6 - \square = 6$

$4 + 2 = \square$

$2 + \square = 6$

$6 - \square = 1$

2 и 3 Пополни според барањето за да биде точно.

4, 5, 6 и 7 Пресметај и запиши според барањето.

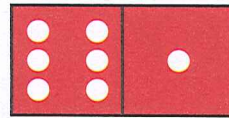
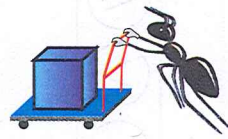
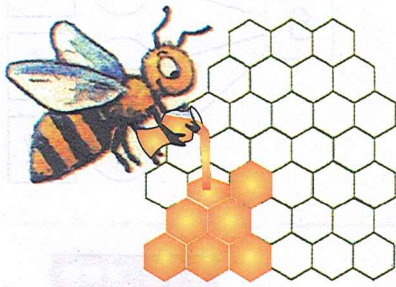

Разговарајте со Вашето дете дали го разбира тоа што го работи. Проверете.

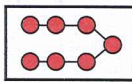
Појсетти се!

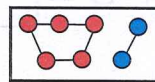
$6 + 1 = 7$

СЕДУМ

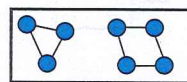
1

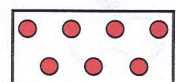
7

$5 + \square$

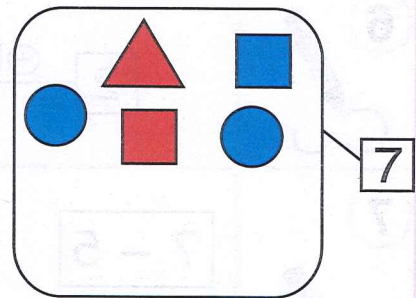
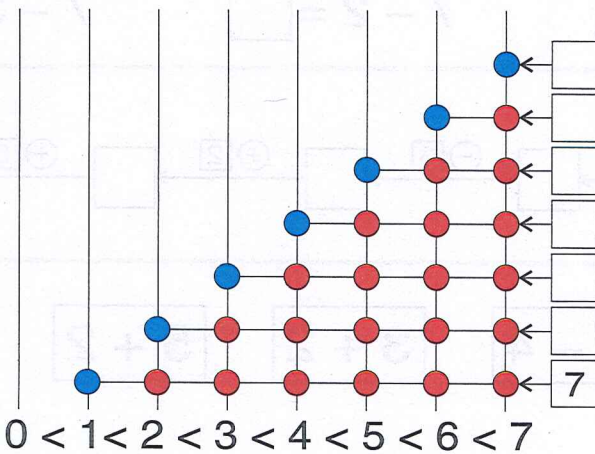

$\square + 4$

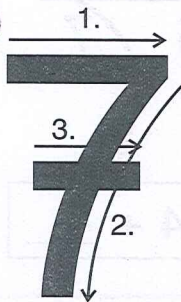

$0 + \square$

2

3

7	7	7	7															
7	7																	
7																		
7																		

Појсетти се!

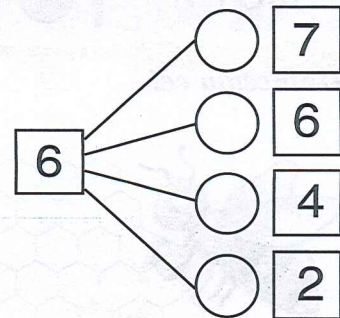
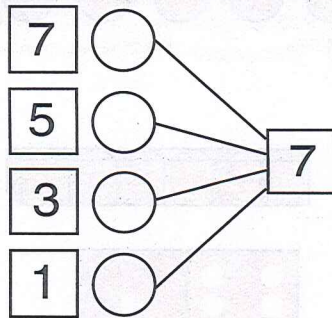
Што забележувате на цртежот? Воочете како се доаѓа до бројот 7. Воочете како се запишува бројот 7.

1 и 2 Запиши според барањето.

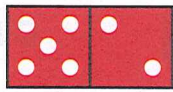
3 Пополни ја табелата според барањето.

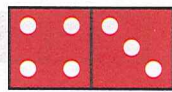
4

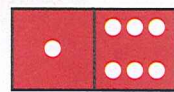
5

$$5 + 2 = \square$$

$$4 + 3 = \square$$

$$1 + 6 = \square$$

$$7 - 1 = \square$$

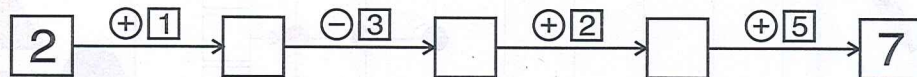

$$7 - 2 = \square$$

$$7 - 3 = \square$$

6

7

$$7 - 5$$

$$7 - 4$$

$$3 + 2$$

$$5 + 2$$

$$7 - 0$$

$$7 - \underline{\quad}$$

$$6 - \underline{\quad}$$

$$7 - \underline{\quad}$$

$$4 + \underline{\quad}$$

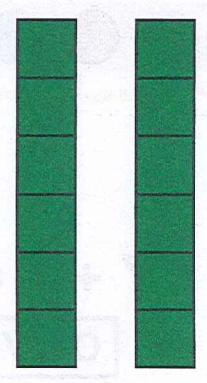
4 Запиши го потребниот знак за да биде точно.

5 и 6 Пресметај и запиши број за да биде точно.

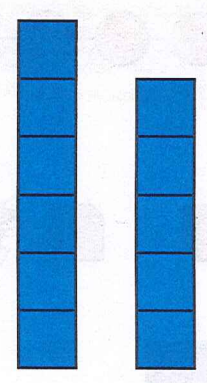
7 Во правоаголниците од горниот ред пресметај и поврзи со соодветниот број, а во правоаголниците во долниот ред запиши број за да биде точно со поврзаниот број.

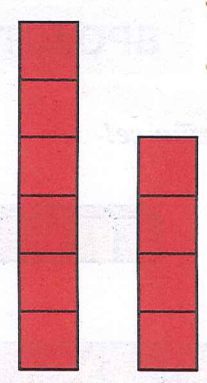
8

6 = 6

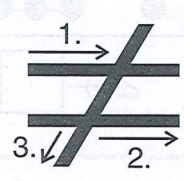
6 ≠ 5

7 ≠ 5

6 ≠ 7

≠ НЕЕДНАКВО

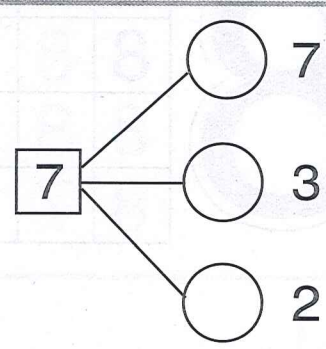
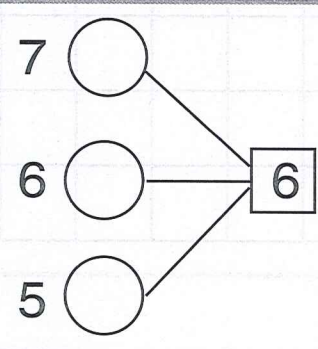
≠	≠	≠											
≠	≠												
≠	≠												

9

≠

=

10

≠

=

6 + 1 ○ 3 + 2

5 + 2 = □ + 1

5 + 2 ○ 4 + 3

6 + □ = 4 + 3

7 + 0 ○ 6 + 0

7 - □ = 5 + 0

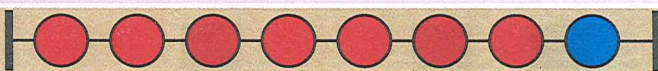

8 Воочи го знакот за нееднакво. Правилно изговарајте: шест е нееднакво на седум. Пополни ја табелата.

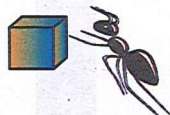
9 и 10 Запиши според барањето за да биде точно. Користи коцки или други предмети при пресметувањето.

Проверете дали Вашето дете го разбира тоа што го учи. Дали добро запишува?

Појсејти се!

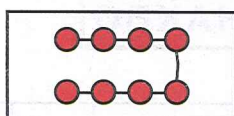

$$7 + 1 = 8$$

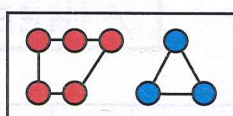

ОСУМ

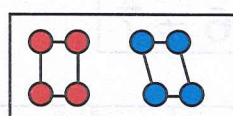
1

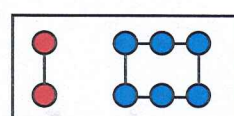
8

$$5 + \square$$

$$4 + \square$$

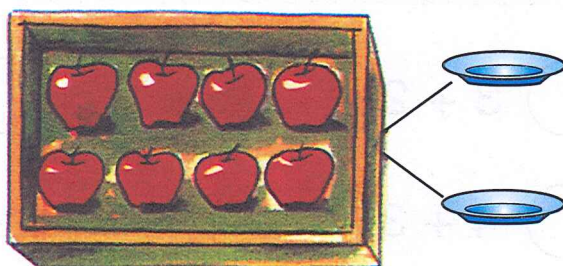
$$2 + \square$$

2

8	8	8	8															
8	8																	
8	8																	
8	7																	

3

8	7		5	
		6		4

Појсејти се!

Што забележувате на цртежот? Воочете како се добива бројот 8 и како се запишува цифрата 8.

1 Запиши број за да биде точно.

2 Со тапиот дел на моливот помини неколку пати по големата осмица, во насока на стрелките. Пополни ја табелата со запишување на броевите 8 и 7.

3 Запиши број за да биде извршена поделбата на јаболката во два сада. Претходно покажи практично.

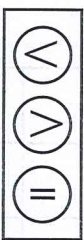

4

$7 + 1 = \square$		$8 - 1 = \square$
$6 + \square = 8$		$8 - \square = 6$
$5 + \square = 8$		$8 - \square = 5$
$4 + \square = 8$		$8 - \square = \square$
$3 + 5 = \square$		$8 - \square = 3$
$2 + \square = \square$		$8 - 6 = \square$
$1 + \square = \square$		$8 - \square = \square$
$0 + 8 = \square$		$8 - 8 = \square$

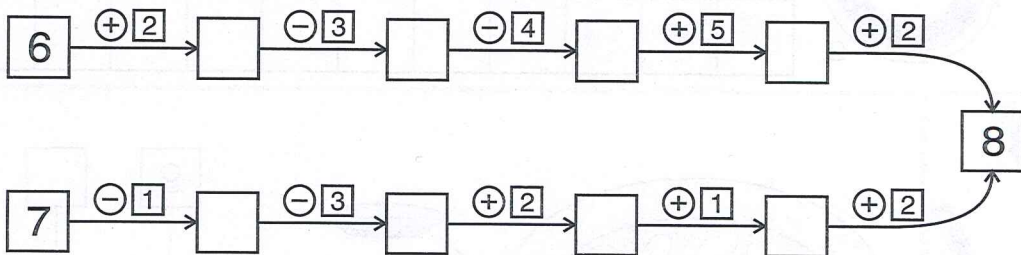
5

$8 \bigcirc 7$
 $6 \bigcirc 8$
 $8 \bigcirc 6 + 1$
 $5 \bigcirc 8 - 3$

$3 + 5 \bigcirc 7$
 $8 \bigcirc 6 + 2$
 $4 + 3 \bigcirc 8 - 1$
 $1 + 6 \bigcirc 5 + 3$

6

7

$4 + \square = 8$	$8 - \square = 5$
$6 + \square = 8$	$7 - \square = 3$
$8 + \square = 8$	$8 - \square = 8$

4 Според цртежот запиши број во квадратчето.

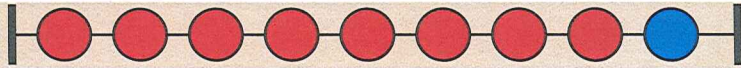
5 Во крукчето запиши соодветен знак за да биде точно.

6 и 7 Во квадратчето запиши број за да биде точно.

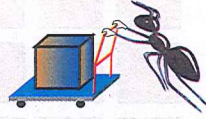

Проверете дали Вашето дете ги разбира и може самостојно да ги решава задачите.

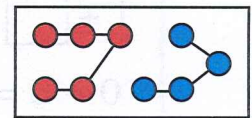
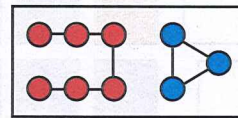
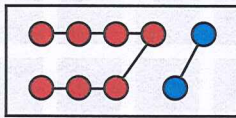
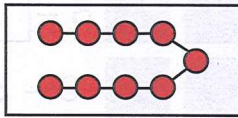
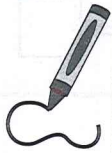
Појсејти се!

$$8 + 1 = 9$$

ДЕВЕТ

1

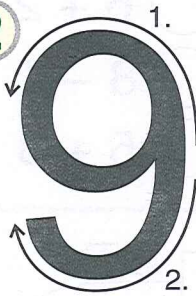
9

7 +

+ 3

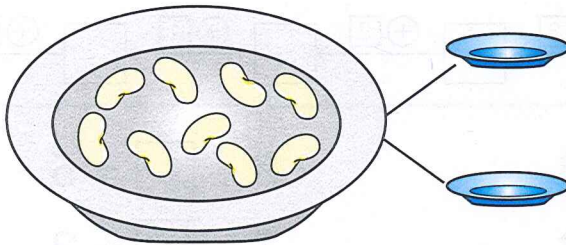
5 +

2

9	9	9	9											
9	9													
9	9													
7	8	9												

3

9	<input type="text"/>	7	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	1		6

Појсејти се!

Според цртежот воочете како се доаѓа до бројот 9.

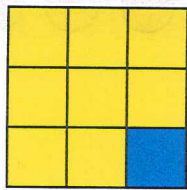
1 Според цртежот запиши број.

2 Со тапиот дел на моливот помини неколку пати по големата деветка, во насока на стрелките. Пополни ја табелата со запишување на броевите 9, 7 и 8.

3 Запиши број според барањето. Покажи го тоа на практични примери.

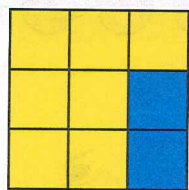

4

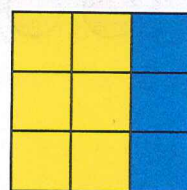
$8 + 1 = 9$

$9 - 1 = \square$

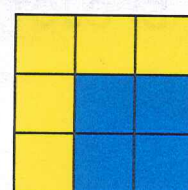
$7 + 2 = \square$

$9 - 2 = \square$

$6 + 3 = \square$

$9 - \square = 6$

$5 + \square = 9$

$9 - 5 = \square$

5

Гореле свеќи.

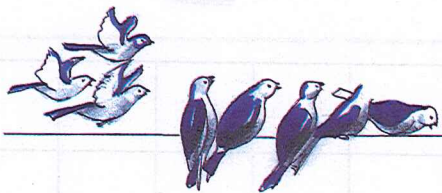
Изгаснале свеќи.

Горат свеќи.

6

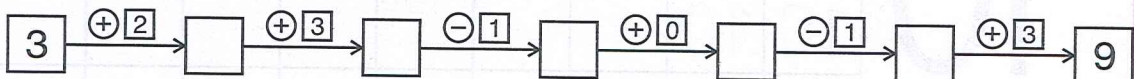
Имало ластовици.

Долетале ластовици.

Сега има ластовици.

7

8

$3 + 6 = \square$

$2 + 7 = \square$

$1 + \square = 9$

$9 - 5 = \square$

$9 - 3 = \square$

$9 - 0 = \square$

$3 + 5 = 9 - \square$

$4 + \square = 9 - 2$

$9 - \square = 8 - 3$

4 Според цртежот запиши број.

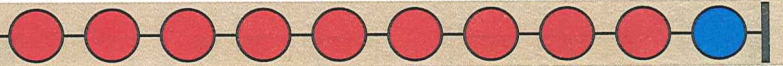
5 и 6 Запиши број за да биде точно.

7 и 8 Запиши број за да биде точно.
Користи коцки или други предмети при пресметувањето.

Проверете дали Вашето дете добро го запишува бројот 9. Дали точно собира и одзема броеви до 9 и дали тоа го покажува на практични примери?

Појсеји се!

$$9 + 1 = 10$$

ДЕСЕТ

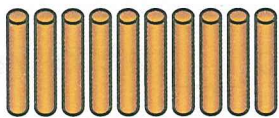
1

10 ЕДИНИЦИ

1 ДЕСЕТКА

10 единици
е 1 десетка

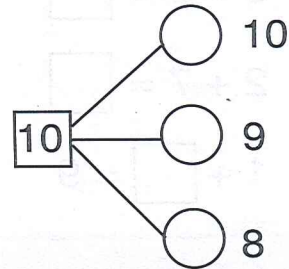
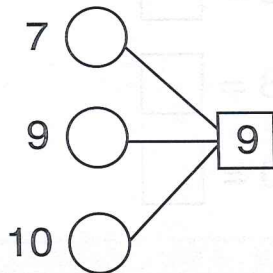

2

10

10	10	10	10						
10	10								
10	10								
10									

3

Појсеји се!

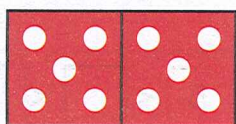

Со коцки или други предмети покажете како се доаѓа до бројот 10.

- 1 Воочи и запомни што е една десетка. Направи десетка и од други предмети.
- 2 Пополни ја табелата со бројот 10.
- 3 Во кружчето запиши знак за да биде точно.

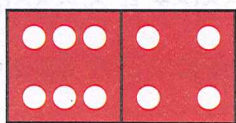
4

$5 + 5 = \square$

$7 + 3 = \square$

$6 + 4 = \square$

$8 + 2 = \square$

5

$10 - 1 = \square$

$10 - 4 = \square$

6

$9 + 1 = \square$

$10 - 2 = \square$

$3 + 5 = 10 - \square$

$8 + \square = 10$

$10 - 3 = \square$

$6 + 4 = 10 - \square$

$4 + 6 = \square$

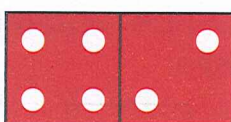
$10 - \square = 6$

$9 - \square = 10 - 4$

7

Црвени коцки има за $\square$ повеќе од жолти.Жолти коцки има за $\square$ помалку од црвени.

8

$6 = 4 + \square$, 6 е за $\square$ поголемо од 4.

$4 = 6 - \square$, 4 е за $\square$ помало од 6.

$10 = 7 + \square$,

10 е за $\square$ поголемо од 7.

$6 = 9 - \square$,

6 е за $\square$ помало од 9.

$\square = 8 + 2$,

 $\square$ е за 2 поголемо од 8.

$\square = 10 - 3$,

 $\square$ е за 3 помало од 10.

4, 5, 6, 7 и 8

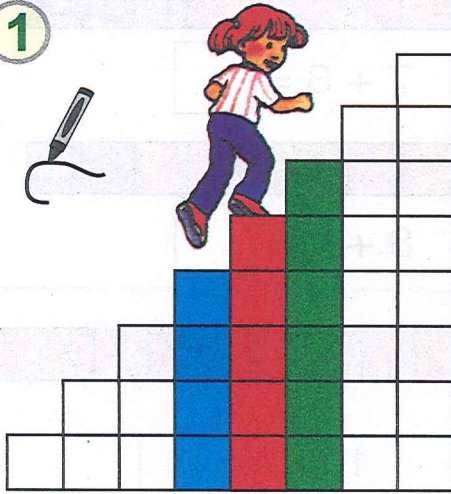
Во квадратчето запиши број за да биде точно.
Пресметувај со додавање на 1 и одземање на 1. Притоа користи коцки и други предмети.

Проверете дали Вашето дете ги разбира задачите 7 и 8.

1

$$5 - 1 = 4$$

Претходник на бројот 5 е бројот 4.
Претходник на бројот 2 е бројот 1.

$$1 < 2 < \square < 4 < 5 < \square < \square < 8$$

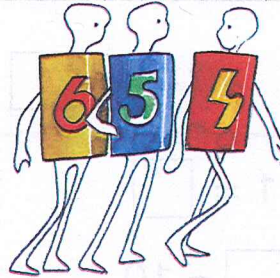
$$5 + 1 = 6$$

Следбеник на бројот 5 е бројот 6.

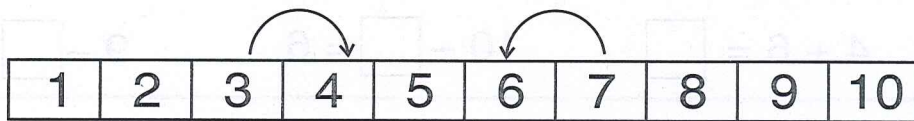
Следбеник на бројот 2 е бројот 3.

Јас сум следбеник
на бројот 5

Јас сум претходник
на бројот 5

2

Следбеник на бројот 3 е бројот _____.

Претходник на бројот 7 е бројот _____.

3

Запиши следбеник на
секој од броевите:

2	7	8
---	---	---

Запиши претходник на
броевите:

6	8	10
---	---	----

4

4   Бројот 4 е претходник на бројот _____.

8   Бројот 8 е претходник на бројот _____.

6   Бројот 6 е следбеник на бројот _____.

9   Бројот 9 е следбеник на бројот _____.

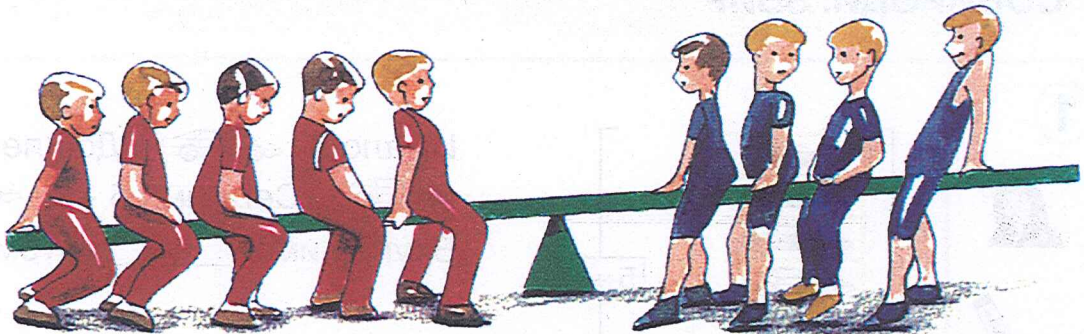
1 Разгледај го цртежот, воочи и запомни што е претходник, а што следбеник.
Разликувај претходник од следбеник.

5

Колку деца има на цртежот?

_____ + _____ = _____. Има _____ деца.

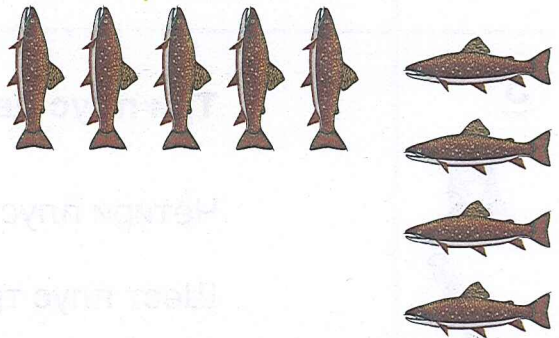
6

На бројот пет додај го бројот 3. Кој број ќе го добиеш?

_____. Се добива бројот _____.

7

Миле имал 5 риби. Уловил уште 4 риби. Колку риби има Миле?

_____.

Миле има _____ риби.

8

Додај 2

Ќе добиеш

Зголеми
за 3

Ќе добиеш

3	5
5	
6	
7	
8	
0	

2	5
1	
3	
4	
7	
0	

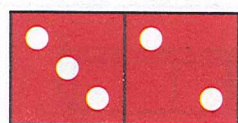
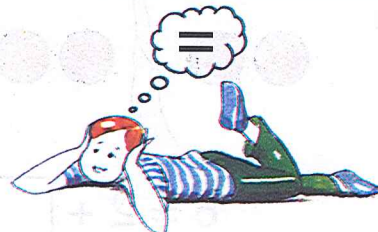
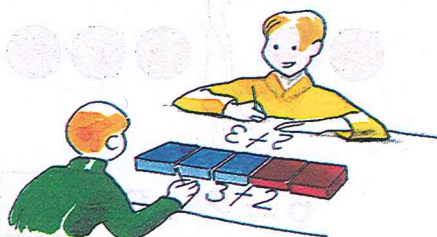

На џочешок...

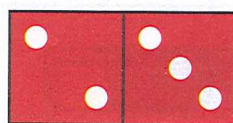
- Со коцки, плочки или стапчиња учениците низ игра нека ја покажат непроменливоста на збирот при промена на местата на собироците.

Пример: 4 црвени стапчиња + 3 сини стапчиња е еднакво на 3 сини стапчиња + 4 црвени стапчиња.

1

$3 + 2 = \square$

$2 + 3 = \square$

$3 + 2 = 2 + 3$

2

$3 + 7 = \square$

$4 + 5 = 5 + \square$

$7 + 3 = \square$

$3 + 6 = \square + 3$

3

Промени ги местата на собироците и пресметај.

$1 + 6 = \square + \square = \square$

$1 + 9 = \square + \square = \square$

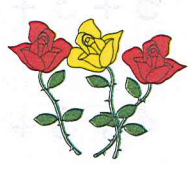
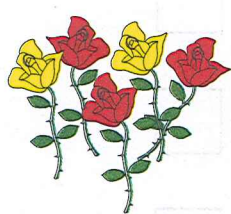
$2 + 8 = \square + \square = \square$

$4 + 4 = \square + \square = \square$

$2 + 7 = \square + \square = \square$

$0 + 6 = \square + \square = \square$

4

Колку цветови има на цртежот?
Пресметај на два начини.

_____

_____

Има _____ цветови.

5

6 зголемено за 2

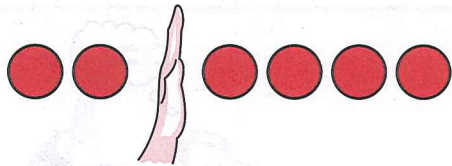
2 зголемено за 6

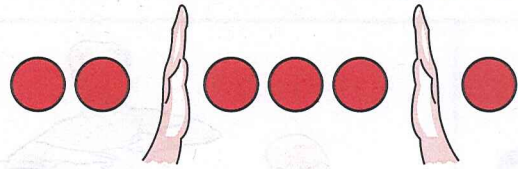
 На ѝочейок...

- Од помалку од 10 предмети (коцки, гравчиња и сл.) учениците нека направат три купчиња. Нека искажат дека вкупниот број на предметите е еднаков на збирот на броевите од купчињата.

1

$$6 = 2 + \square$$

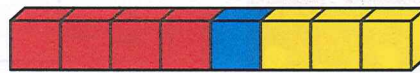

$$6 = 2 + 3 + \square$$

2

$$7 = 3 + 3 + \square$$

$$8 = 4 + 1 + \square$$

3

$$9 = \square + \square + \square$$

$$10 = \square + \square + \square$$

4

$$7 = 2 + 2 + \square$$

$$8 = 3 + \square + 3$$

$$9 = 3 + 2 + \square$$

$$10 = \square + 5 + 2$$

5

Пресметај усно и запиши.

$$1 + 2 + 1 = \square$$

$$5 + 3 + 2 = \square$$

$$3 + 2 + 3 = \square$$

$$4 + 3 + 0 = \square$$

$$4 + 2 + 1 = \square$$

$$5 + 3 + 0 = \square$$

- 1 Според цртежот воочи како се претставува број во вид на збир од три собироци.

6

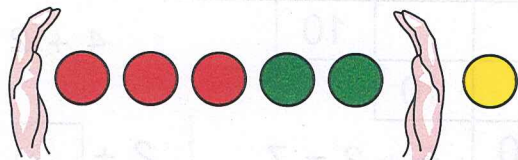
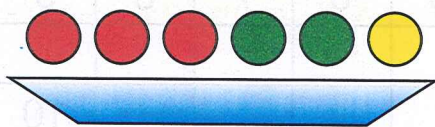
Ана и Никола пресметуваат $3+2+1$.

79

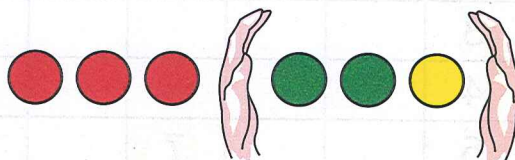
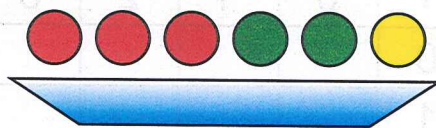
Ана пресметува вака.

$$3+2+1$$

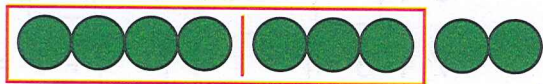
Никола пресметува вака.

$$3+2+1$$

Знакот ( ) се вика загради.

7

$$(4 + 3) + 2 = \square + 2 = \square$$

$$4 + (3 + 2) = 4 + \square = \square$$

8

Пресметај и запиши.

$$(4 + 2) + 3 = \square + 3 = \square$$

$$3 + (5 + 2) = 3 + \square = \square$$

$$1 + (7 + 2) = 1 + \square = \square$$

$$2 + (3 + 4) = \square + 7 = \square$$

$$(5 + 3) + 1 = \square + \square = \square$$

$$4 + (2 + 3) = \square + \square = \square$$

9

Мајката купила 2 црвени и 3 жолти цвѐта. Таткото купил 4 бели цвѐта. Колку цвѐтови имаат заедно?

$$(\square + \square) + \square = \square + \square = \square$$

Заедно имаат _____ цвѐта.

1 Пополни ја табелата за собирање на броевите до 10.

+	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
0											10
1										10	
2					6				10		
3								10			
4							10				
5			7			10		5 + 2 = 7		2 + <input type="text"/> = 7	
6					10			6 + 3 = <input type="text"/>		3 + <input type="text"/> = 9	
7				10				5 + 3 = <input type="text"/>		<input type="text"/> + 5 = 8	
8			10					6 + <input type="text"/> = 10		4 + <input type="text"/> = 10	
9		10						7 + 3 = <input type="text"/>		<input type="text"/> + 7 = 10	
10	10										

$$2 + 4 = 6$$

$$4 + 2 = 6$$

2 Претстави го бројот 9 како збир од два собироци, на повеќе начини.

$$\underline{\quad} + \underline{\quad} = 9$$

$$\underline{\quad} + \underline{\quad} = 9$$

$$\underline{\quad} + \underline{\quad} = 9$$

$$\underline{\quad} + \underline{\quad} = 9$$

3 Запиши го и пресметај го збирот на броевите 3 и 5.

$$\underline{\quad} + \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

Собироци се броевите   и   .

Збир е бројот   .

4 Кој број е за 3 поголем од бројот 5?

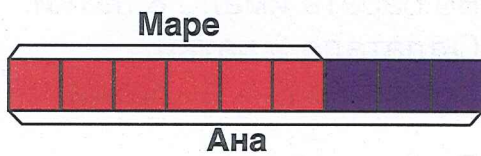

$$5 + \underline{\quad} = \boxed{\quad}$$

Тој број е   .

- 5 Маре има 6 кукли. Ана има 3 кукли повеќе.
Колку кукли има Ана?

_____ + _____ = . Ана има _____ кукли.

- 6 Еден продавач продал 3 сладоледа од чоколада, 2 од јагода и 4 од банана. Колку сладоледи продал продавачот?

_____

Продавачот продал _____ сладоледи.

- 7 Илија имал 5 џамлии. Неговиот татко му дал уште 1 џамлија.
Миле има 2 џамлии повеќе од Илија.
По колку џамлии има секој?

_____

Илија има _____ џамлии.

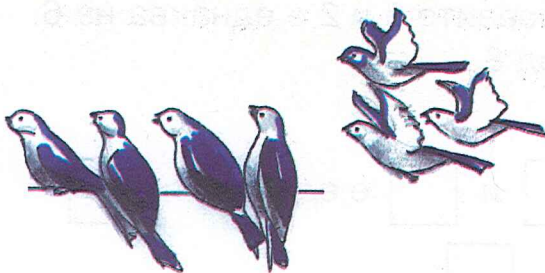
_____

Миле има _____ џамлии.

8

Состави задача според цртежот и реши ја.

На една гранка имало _____
пилиња.

Долетале _____

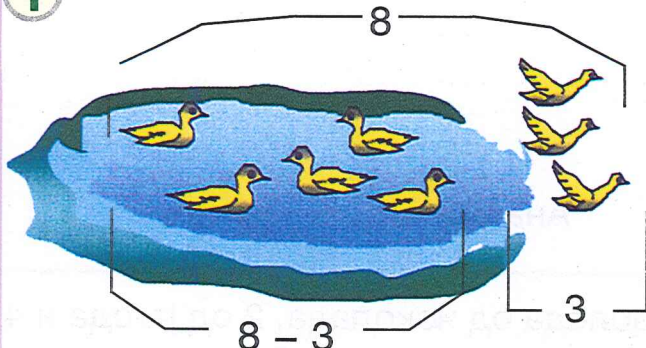
_____

Колку вкупно пилиња _____

На гранката има вкупно _____ пилиња.

1

Во барата имало 8 патки.
Одлетале 3 патки.
Останале $8 - 3$ патки.

Во барата има _____ патки.

$$8 - 3 = 5$$

намаляник
намалятел
разлика

2

Седум минус два е еднакво на пет. $7 - 2 = 5$

Девет минус три е еднакво на шест. _____

Десет минус четири е еднакво на шест. _____

Осум минус четири е еднакво на четири. _____

3

Намаляник	7	9	6	6	
Намалятел	1	3	0		2
Разлика				5	6

$8 - 2 = 6$. Разликата на броевите 8 и 2 е еднаква на 6.
6 е за 2 помало од 8.

$9 - 5 = 4$. Разликата на броевите и е еднаква на .

е за 5 помало од .

$10 - 3 = 7$. Разликата на броевите и е еднаква на .

е за 3 помало од .

5

Одземи 3

Ќе добиеш

Намали за 2

Ќе добиеш

83

7	4
8	
9	
10	

6	4
7	
8	
10	

6 Од бројот 9 одземи го бројот 5. Кој број се добива?

_____ - _____ = _____. Се добива бројот _____.

Намаленик е бројот _____. Намалител е бројот _____.

Разлика е бројот _____.

7 Во една кошница имало 10 јајца. За појадок биле испржени 7 јајца. Колку јајца останале во кошницата?

_____

Во кошницата останале _____ јајца.

8 Во една чинија имало 9 колачиња. Аце зел од колачињата и во чинијата останале 7 колачиња. Колку колачиња зел Аце?

_____

Аце зел _____ колачиња.

9

Состави задача од реченицата и реши ја.

Маја му вели на мачорот:

Еј мачору бесрамен
каков е тој ред,
имав осум рипчиња,
а сега се пет.

Маја имала _____ рипчиња. Мачорот изел од рипчињата и сега Маја има _____. Колку рипчиња изел _____?

Мачорот изел _____ рипчиња.

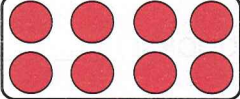
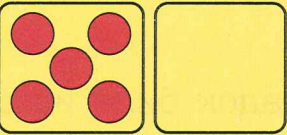
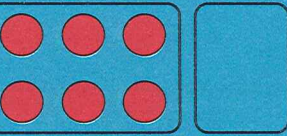
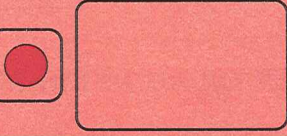
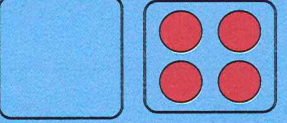
1

$$5 + 4 = \underline{\quad\quad} \quad 9 - 5 = \underline{\quad\quad} \quad 9 - 4 = \underline{\quad\quad}$$

2

Од 8 крукчиња се поставени 4 задачи. Иван, Весна и Миле секоја задача ја поставуваат на различен начин. Воочи како секој од нив ја поставува задачата и во квадратчето запиши го соодветниот број.

	Иван	Весна	Миле
	$8 = 5 + \square$	$8 - 5 = \square$	$8 - \square = 5$
	$8 = 6 + \square$	$8 - 6 = \square$	$8 - \square = 6$
	$8 = 1 + \square$	$8 - 1 = \square$	$8 - \square = 1$
	$8 = \square + 4$	$8 - 4 = \square$	$8 - \square = 4$

● Бројот 8 во задачите на Иван претставува _____, а во задачите на Весна и Миле тој претставува _____.

● Бројот во квадратчето е:

во задачите на Иван _____; во задачите на Весна _____; во задачите на Миле _____.

3

Запиши го бројот што недостасува.

$$6 + 3 = \square$$

$$\square + 3 = 7$$

$$8 - \square = 3$$

$$6 + \square = 8$$

$$10 - 7 = \square$$

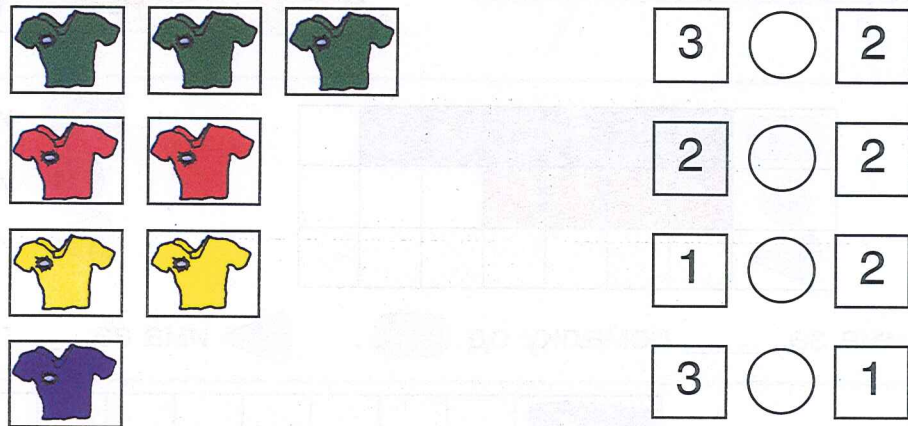
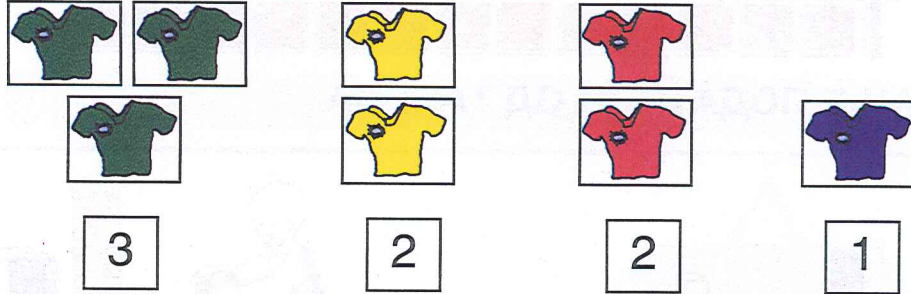
$$\square - 2 = 7$$

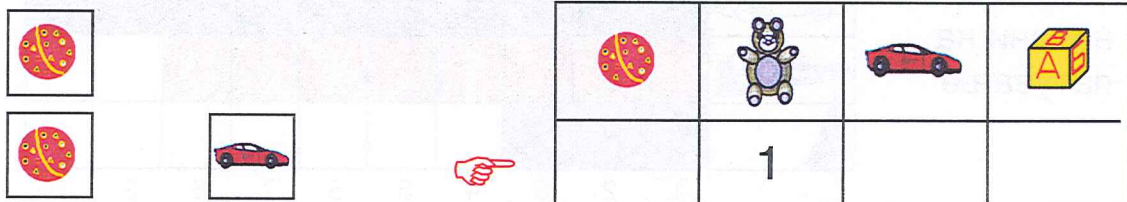

1

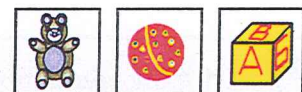
2

Заокружи:

Најмногу има

Најмалку има

Автомобили има еден повеќе од

1 Осум ученици обоиле по една маичка, ги групирале според бојата и го запишале нивниот број. Цртежите ги подредиле во редови според бојата. Така податоците ги претставиле со слики.

2 Група ученици со слики прикажале со која играчка најмногу играат. Според прикажаните податоци со слики запиши ги соодветните броеви во табелата и одговори на прашањата.

Понеделник	☹	☹	☹	☹	☹	☹
Вторник	☹	☹	☹	☹		
Среда	☹	☹	☹			
Четврток	☹	☹	☹	☹	☹	
Петок	☹					

(☹ – еден ученик)

Понеделник	Вторник	Среда	Четврток	Петок
		3		

Купени бонбони

Ана	
Ема	
Симе	
Диме	

(– купен бонбон)

- Ана купила _____ бонбони. Ема купила _____ бонбони.
- Симе купил _____ бонбони. Диме купил _____ бонбони.
- Ана и Ема заедно купиле _____ бонбони. (____ + ____ = ____)
- Симе и Диме заедно купиле _____ бонбони. (____ + ____ = ____)
- Ана и Симе заедно купиле _____ бонбони. (____ + ____ = ____)
- Диме купил _____ бонбони повеќе од Ана. (____ - ____ = ____)

Со учениците разговарајте за податоците претставени со слика. Помогнете им да читаат податоци претставени со слики. Поставувајте им прашања во врска со податоците.

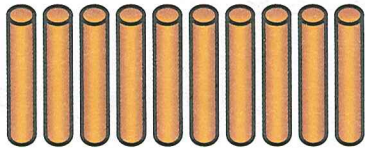
- Според податоците претставени со сликите, пополни ја табелата.
- Користејќи ги податоците претставени со сликите, одговори на барањата од 1 до 6.

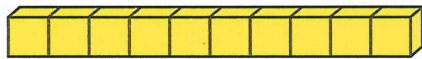
На џочџок...

- Игра со 20 коцки или стапчиња. Учениците нека формираат една десетка. Потоа со додавање по еден да ги формираат и изговараат броевите од 11 до 20.

1

10 единици

10 единици = 1 десетка
10 Е

1 десетка

1 десетка = 10 единици
1 Д

$$10 + 1 = 11$$

11

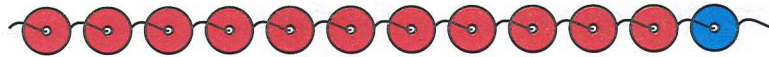

$$10 + 1 = 11$$

ЕДИНАЕСЕТ

Бројот 11 содржи 1 десетка и 1 единица.

11	11						
----	----	--	--	--	--	--	--

$$11 + 1 = 12$$

12

$$10 + 2 = 12$$

ДВАНАСЕТ

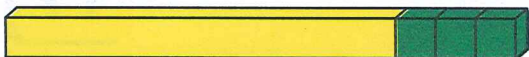
Бројот 12 содржи 1 десетка и _____ единици.

12	12						
----	----	--	--	--	--	--	--

$$12 + 1 = 13$$

$$10 + 3 = 13$$

13

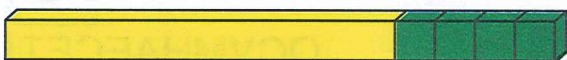
ТРИНАЕСЕТ

Бројот 13 содржи ___ десетка и ___ единици.

13	13						
----	----	--	--	--	--	--	--

$$13 + 1 = 14$$

$$10 + 4 = 14$$

14

ЧЕТИРИНАЕСЕТ

Бројот 14 содржи 1 десетка и ___ единици.

14	14						
----	----	--	--	--	--	--	--

$$14 + 1 = 15$$

$$10 + 5 = 15$$

15

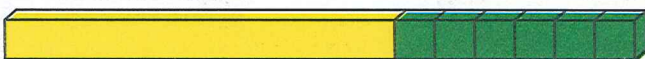
ПЕТНАЕСЕТ

Бројот 15 содржи 1 десетка и ___ единици.

15	15						
----	----	--	--	--	--	--	--

$$15 + 1 = 16$$

$$10 + 6 = 16$$

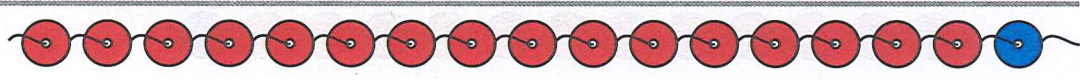
16

ШЕСНАЕСЕТ

16	16						
----	----	--	--	--	--	--	--

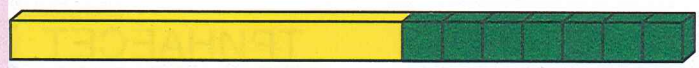

90

$16 + 1 = 17$

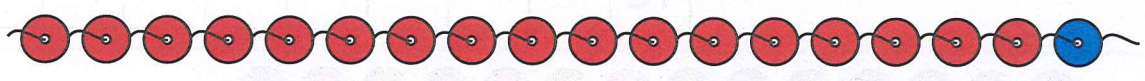
17

СЕДУМНАЕСЕТ

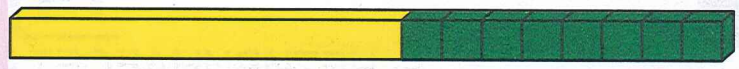
$10 + 7 = 17$

17	17								
----	----	--	--	--	--	--	--	--	--

$17 + 1 = 18$

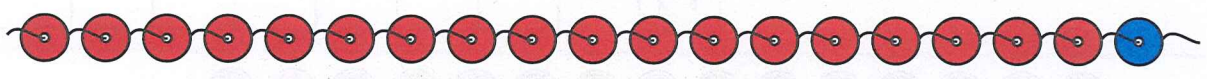
18

ОСУМНАЕСЕТ

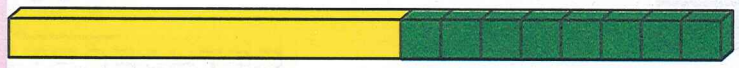
$10 + 8 = 18$

18	18								
----	----	--	--	--	--	--	--	--	--

$18 + 1 = 19$

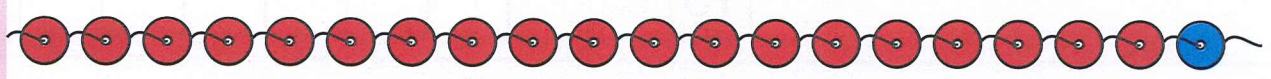
19

ДЕВЕТНАЕСЕТ

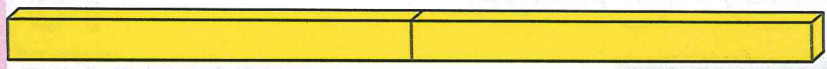
$10 + 9 = 19$

19	19								
----	----	--	--	--	--	--	--	--	--

$19 + 1 = 20$

20

ДВАЕСЕТ

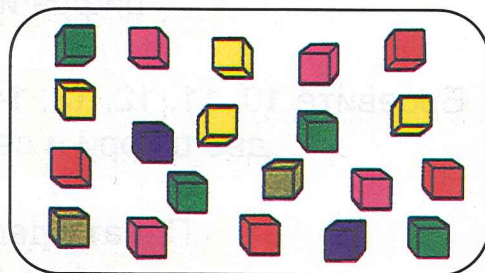
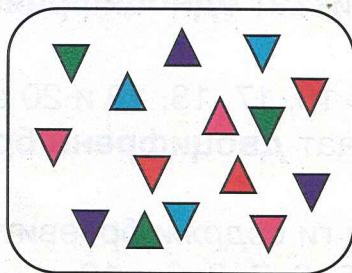
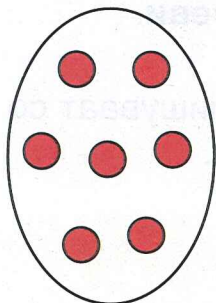
Бројот 20 содржи _____ десетки.

$10 + 10 = 20$

20	20								
----	----	--	--	--	--	--	--	--	--

1 Заокружи го бројот според бројот на елементите во множеството.

6 **7** 9

14 15 16

17 18 20

2 Запиши ги со цифри следните броеви:

осум _____, шест _____, нула _____, единаесет _____, десет _____,
тринаесет _____, седумнаесет _____, дваесет _____, петнаесет _____.

3 Запиши ги со букви броевите:

12 _____, 5 _____, 11 _____,
15 _____, 6 _____, 13 _____,
20 _____, 0 _____, 10 _____.

4 Пополни ги табелите:

десет	
дванаесет	
	17
единаесет	
	19

	18
дваесет	
тринаесет	
	12
шеснаесет	

	10
деветнаесет	
	13
седумнаесет	
	15

Бројот еден се запишува со една цифра. _____

Бројот дванаесет се запишува со цифрите _____ и _____.

Броевите 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 и 9 се запишуваат со една цифра и се викаат **едноцифрени броеви**.

Броевите 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 и 20 се запишуваат со две цифри и се викаат **двоцифрени броеви**.

Првата десетка ги содржи броевите:
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 и 10.

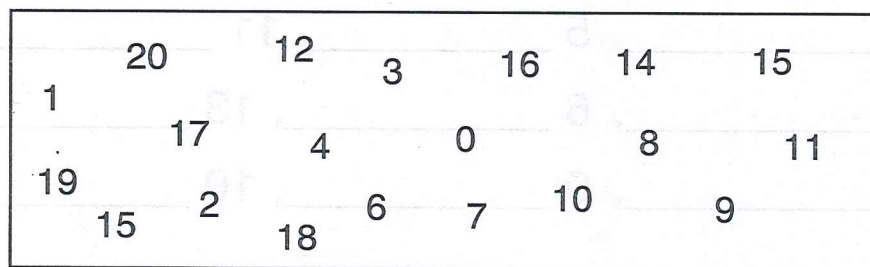
Втората десетка ги содржи броевите:
11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 и 20.

5 Запиши ги по ред броевите од:

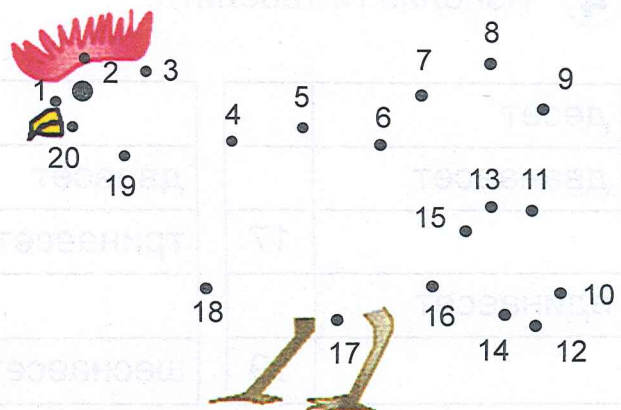
првата десетка: 1, 2, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____.

втората десетка: 11, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____.

6 Заокружи ги едноцифрените броеви со сина, а двоцифрените со црвена боја.

7 Поврзи ги точките означени со броеви од 1 до 20 по ред.

Вашето дете нека брои до дваесет: напред, наназад, преку 1, преку 2 и преку 3 броја.

1 Изброј ги девојчињата и момчињата во твојата паралелка.

Девојчиња има _____ .

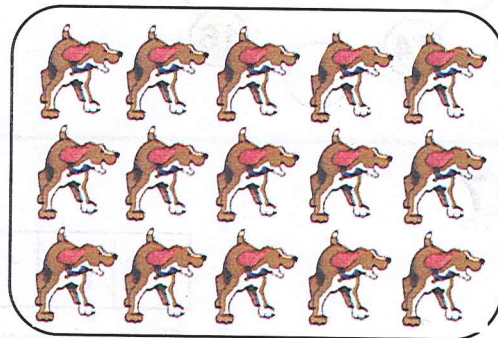
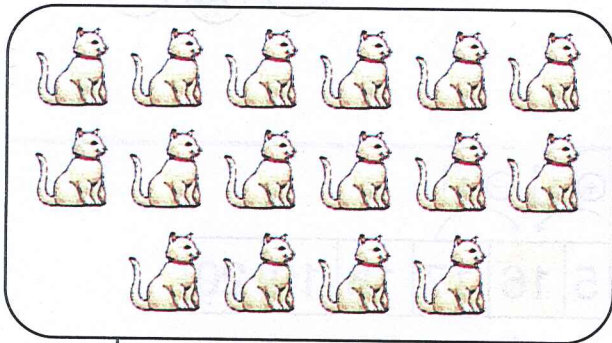
Момчиња има _____ .

Повеќе има _____ .

2 Во одделението на Ана има 16 момчиња и 11 девојчиња.

Повеќе има _____ .

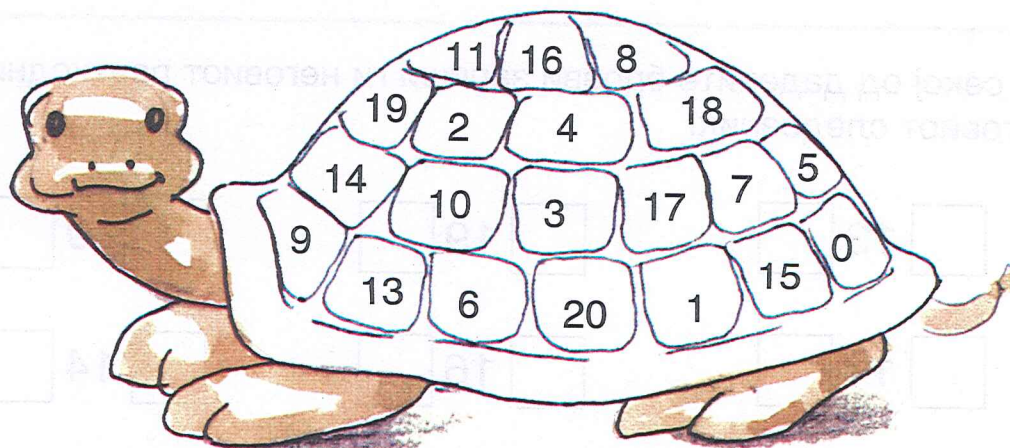
3 Најди го бројот на елементите во множествата. Запиши го бројот во квадратчето. Спореди ги броевите.

4 Обој ги со жолто полињата на кои е запишан број помал од 12, а останатите со кафено.

5 Во кручето запиши го потребниот знак: $<$, $>$ или $=$.

$16 \bigcirc 17$

$19 \bigcirc 20$

$11 \bigcirc 12$

$12 \bigcirc 11$

$18 \bigcirc 18$

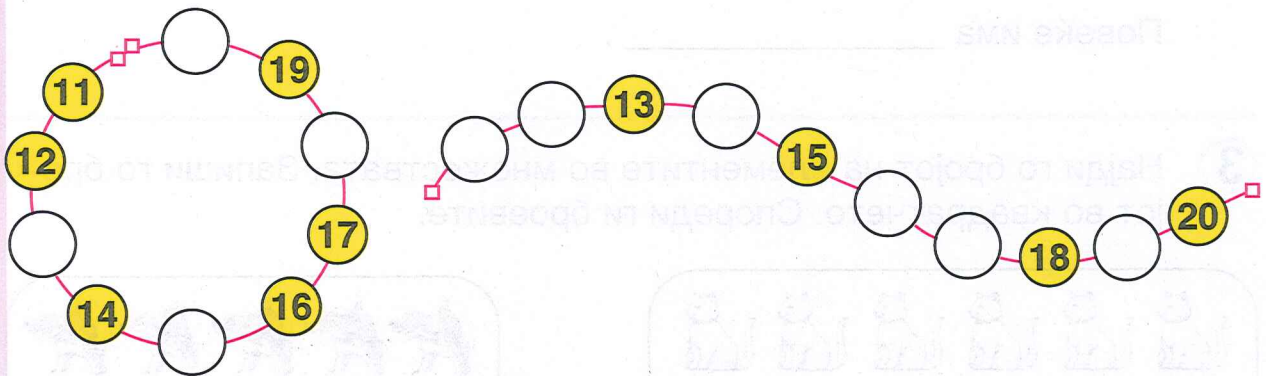
$20 \bigcirc 19$

$14 \bigcirc 13$

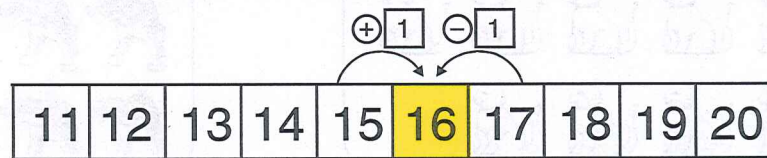
$14 \bigcirc 15$

$16 \bigcirc 16$

6 Запиши ги броевите што недостасуваат.

7

Следбеник на 15

Претходник на 17

$15 + 1 = 16$

$17 - 1 = 16$

Следбеник на бројот 15 е бројот _____.

Претходник на бројот 17 е бројот _____.

8 За секој од дадените броеви запиши ги неговиот претходник и неговиот следбеник.

$\square \quad 13 \quad \square$

$\square \quad 19 \quad \square$

$\square \quad 10 \quad \square$

$\square \quad 11 \quad \square$

$\square \quad 16 \quad \square$

$\square \quad 14 \quad \square$

- 9 Ана набрала 16, а Ивана 12 цвета. Која набрала повеќе цветови?

Повеќе цветови набрала _____.

- 10 Запиши ги броевите што недостасуваат.

1, _____, 3, 4, _____, 6, 7, 8, _____, 10.

11, 12, _____, 14, _____, 16, 17, 18, _____, 20.

- 11 Запиши три броја помали од 14.

_____, _____ и _____.

- 12 Запиши ги броевите што се поголеми од 8, а помали од 18.

_____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____.

- 13 Броевите 16, 13, 11, 17, 20, 19, 14 и 12 запиши ги по ред почнувајќи од најмалиот.

_____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____.

- 14 Заокружи го бројот чиј следбеник е запишан во квадратчето.

10

15

11

20

8, 9, 11

14, 13, 16

10, 12, 9

17, 18, 19

- 15 Заокружи го бројот чиј претходник е запишан во квадратчето.

2

3

11

16

19

1, 2, 3

2, 4, 5

9, 10, 12

17, 18, 19

18, 19, 20

 На ѝочейѝок...

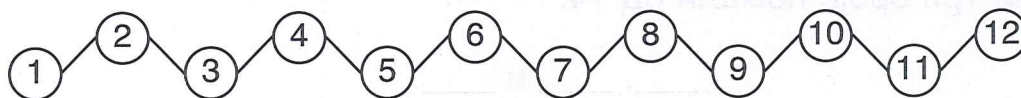
- Учениците формираат купчиња со одреден број на предмети. Предметите ги редат во парови и утврдуваат кај кои купчиња може, а кај кои не може од сите предмети да направи парови.

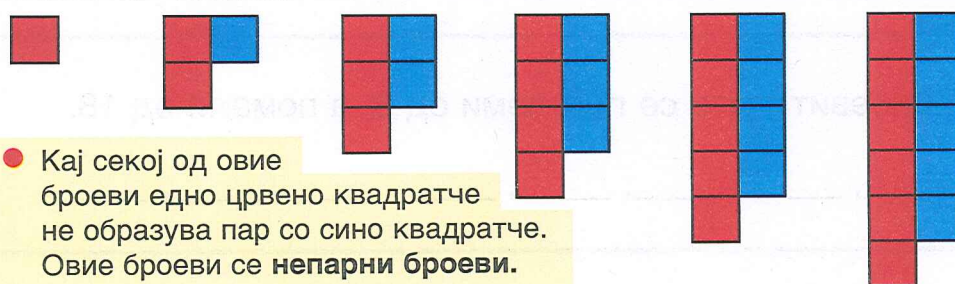
- До секое црвено квадратче има сино квадратче. Тие образуваат пар. Овие броеви се **парни броеви**.

парни
броеви

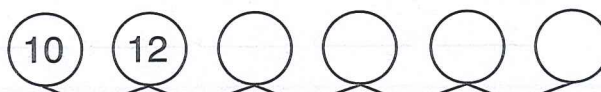
непарни
броеви

- Кај секој од овие броеви едно црвено квадратче не образува пар со сино квадратче. Овие броеви се **непарни броеви**.

1 Во секое крукче запишете број според започнатото:

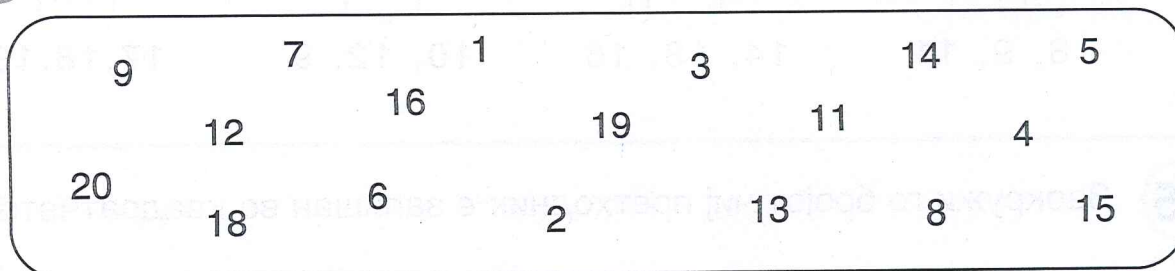
Парни броеви

Непарни броеви

2 Заокружете ги со црвено парните, а со сино непарните броеви.

3 Аце уловил 12 риби. Коце уловил 15 риби.

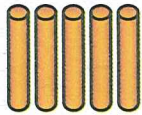
Парен број риби уловил _____ .

На џочейок...

- Од коцки (или прачки) формирајте десетка и кон неа учениците нека додаваат одреден број на коцки (или прачки) – единици. Со броење го утврдуваат нивниот збир.

1

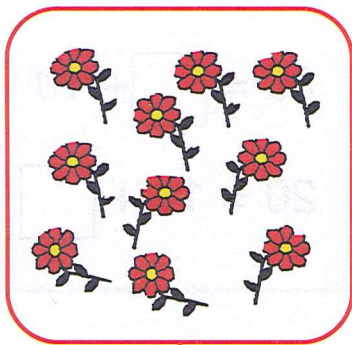

$$10 + 5 = 15$$

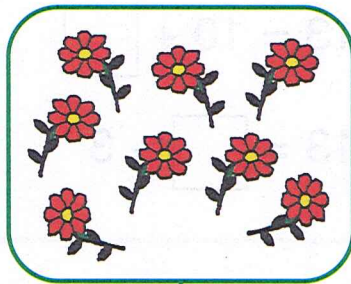
$$5 + 10 = 15$$

$$15 = 10 + 5$$

$$15 = 5 + 10$$

10

8

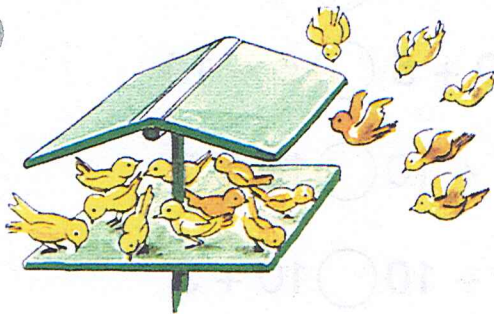
$$10 + \square = 18$$

$$8 + 10 = 18$$

$$18 = \square + \square$$

$$18 = \square + \square$$

2

Имало 10 пилиња.
Долетале уште 6.
Колку пилиња има?

$$10 + 6 = \underline{\hspace{2cm}}$$

Вкупно има   пилиња.

3

Во вазната имало 10 црвени
цвета.

Мајката донела уште 3 жолти
цвета.

Колку цветови има вкупно?

$$10 + 3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

Вкупно има   цвета.

4 Пресметај:

$10 + 1 = \underline{\quad}$

$10 + 0 = \underline{\quad}$

$6 + 10 = \underline{\quad}$

$10 + 2 = \underline{\quad}$

$10 + 10 = \underline{\quad}$

$2 + 10 = \underline{\quad}$

$10 + 4 = \underline{\quad}$

$8 + 10 = \underline{\quad}$

$7 + 10 = \underline{\quad}$

5 Запиши го потребниот број во квадратчето.

$10 + \square = 17$

$13 = 10 + \square$

$20 = \square + 10$

$\square + 10 = 17$

$13 = \square + 3$

$20 = 10 + \square$

6 Во крукчето запиши го знакот = или $\neq$.

$10 + 3 \bigcirc 12$

$10 + 3 \bigcirc 10 + 5$

$10 + 6 \bigcirc 16$

$10 + 5 \bigcirc 5 + 10$

$7 + 10 \bigcirc 10$

$7 + 10 \bigcirc 10 + 7$

$8 + 10 \bigcirc 18$

$2 + 10 \bigcirc 10 + 3$

7 Во крукчето запиши го знакот $<$, $>$ или $=$.

$10 + 4 \bigcirc 16$

$10 + 10 \bigcirc 10 + 9$

$10 + 5 \bigcirc 13$

$10 + 3 \bigcirc 3 + 10$

$1 + 10 \bigcirc 11$

$0 + 10 \bigcirc 10 + 1$

На њочейок...

- Со стапчиња учениците формираат броеви што содржат десетки и единици. Утврдуваат колку единици треба да одземат за да остане десетката.

- 1 Имало 13 тегли со слатко. Потрошени се 3. Колку тегли со слатко останале?

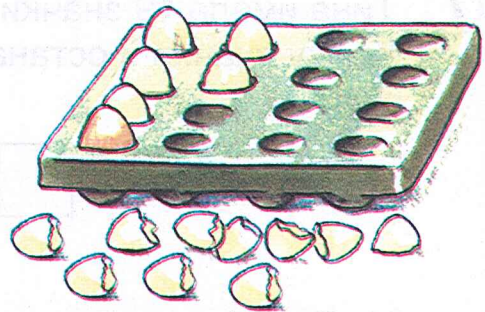

13 - 3 =

Останале тегли со слатко.

- 2 Маја купила 16 јајца. За торта употребила 10. Колку јајца останале?

16 - 10 =

Останале уште јајца.

- 3 **10 + 1 = 11**

10 + 4 = 14

10 + 7 = 17

11 - 1 =

14 - 4 =

17 - 7 =

11 - 10 =

14 - 10 =

17 - 10 =

- 4 Пресметај:

12 - 2 =

12 - 10 =

13 - = 10

15 - 5 =

15 - 10 =

13 - = 3

18 - 8 =

18 - 10 =

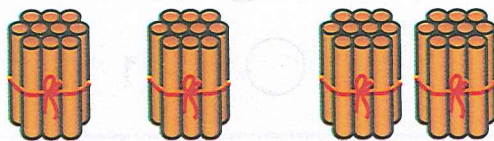
- 6 = 10

19 - 9 =

19 - 10 =

- 10 = 6

- 5

1Д + 1Д = 2Д

1 десетка = 10 единици
1Д = 10Е

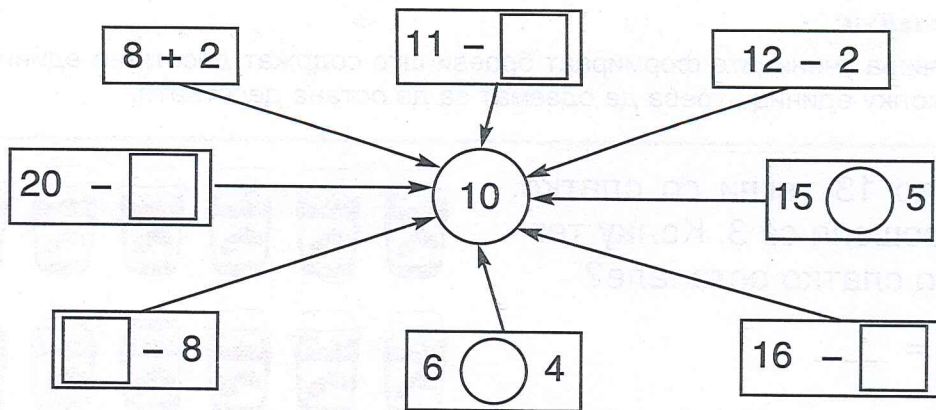
2Д - 1Д = Д

10Е + 10Е = Е

20Е - 1Д = Е

6 Пополни ги празните места.

7 Тина имала 19 значки. На Иво му дала 9 значки.
Колку значки ѝ останале на Тина?

$$\square - \square = \square$$

На Тина ѝ останале _____ значки.

8 Во една корпа имало моркови. За супа се потрошени 3 моркови.
Останале уште 10.
Колку моркови имало во корпата?

$$\square - 3 = 10.$$

Во корпата имало _____ моркови.

9 Во кручето запиши го потребниот знак: >, = или <.

$$19 - 9 \bigcirc 10$$

$$8 \bigcirc 13 - 3$$

$$19 - 10 \bigcirc 10$$

$$16 \bigcirc 16 - 6$$

$$11 - 1 \bigcirc 19 - 9$$

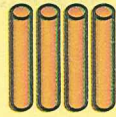
$$1 \bigcirc 11 - 1$$

 На џочейок...

- Учениците формираат броеви со стапчиња и вежбаат собирање без премин до 20. Воочуваат дека збирот го одредуваат кога на десетката се додаваат единиците од двата броја, т.е. $14 + 2 = 10 + (4 + 2)$.

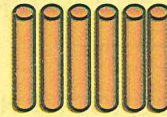
4

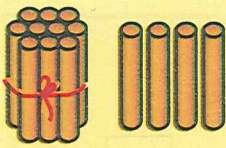
2

+

=

6

10

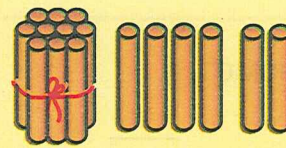
4

2

+

=

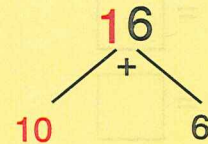
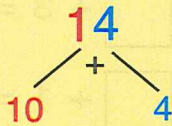
10

+

4

+

2

- 1 Пресметај и во квадратчињата запиши го соодветниот број.

$12 + 6 = 10 + \square + \square$

$15 + 4 = 10 + (\square + \square)$

$12 + 6 = 10 + \square$

$15 + 4 = \square + \square$

$12 + 6 = \square$

$15 + 4 = \square$

2

$1 + 3 = 4$

$7 + 2 = 9$

$5 + 5 = 10$

$11 + 3 = \square$

$17 + 2 = \square$

$15 + 5 = \square$

$7 + 1 = 8$

$3 + 5 = 8$

$2 + 2 = 4$

$17 + 1 = \square$

$13 + 5 = \square$

$12 + 2 = \square$

Запиши со симболи:
На бројот 4 додај го бројот 3.

$4 + 3$ Ова е броен израз.

$4 + 3 = 7$ Вредноста на бројниот израз е 7.

Пресметај ја вредноста на бројните изрази.

$14 + 3 = \underline{\quad}$

$12 + 6 = \underline{\quad}$

4 Пресметај:

$11 + 5 = \square$

$13 + \square = 15$

$\square + 2 = 17$

$12 + 7 = \square$

$14 + \square = 18$

$\square + 3 = 18$

$13 + 2 = \square$

$15 + \square = 16$

$\square + 1 = 19$

$14 + 6 = \square$

$16 + \square = 16$

$\square + 2 = 20$

5 Во една продавница за играчки има 3 црни и 16 црно-бели мечиња. Колку вкупно има мечиња?

● Состави броен израз: $\square + \square$

● Пресметај: $\square + \square = \square$

Во продавницата има вкупно $\underline{\quad}$ мечиња.

6 Билјана има 13 значки. Весна ѝ дала уште 4 значки. Колку значки има Билјана?

● Состави броен израз: $\square + \square$

● Пресметај: $\underline{\quad} + \underline{\quad} = \underline{\quad}$

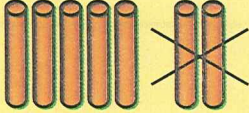
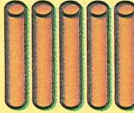
Билјана има $\underline{\quad}$ значки.

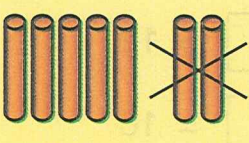
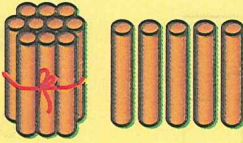

На њочейок...

- Учениците сами, со коцки или стапчиња го покажуваат одземањето $16 - 4 = 12$ и одземањето на други броеви, без премин.

 $7 - 2 =$

 5

 $10 + (7 - 2)$

$$\begin{array}{r} 17 \\ + \\ 10 \\ \hline \end{array} - 2 = \begin{array}{r} 15 \\ + \\ 10 \\ \hline \end{array}$$

1 Пресметај и во квадратчето запиши го соодветниот број. Запиши ги разликите покажани на цртежот.

$18 - 6 = 10 + (\square - \square)$ $20 - 5 = 10 + (\square - \square)$

$\square + \square = \square$

$\square + \square = \square$

$18 - 6 = 10 + \square$

$20 - 5 = 10 + \square$

$18 - 6 = \square$

$20 - 5 = \square$

2

$5 - 3 = 2$

$7 - 6 = 1$

$9 - 7 = 2$

$15 - 3 = \square$

$17 - 6 = \square$

$19 - 7 = \square$

$8 - 5 = 3$

$3 - 1 = 2$

$6 - 1 = 5$

$18 - 5 = \square$

$13 - 1 = \square$

$16 - 1 = \square$

Бројот 9 намали го за 2.

Може да се запише со бројниот израз $9 - 2$.
Неговата вредност е $9 - 2 = 7$.

Пресметај ја вредноста на бројниот израз.

$$18 - 4 = \underline{\quad};$$

$$16 - 3 = \underline{\quad}.$$

4 Пресметај:

$$15 - 4 = \square$$

$$12 - \square = 11$$

$$\square - 3 = 17$$

$$13 - 2 = \square$$

$$18 - \square = 12$$

$$\square - 5 = 11$$

$$19 - 7 = \square$$

$$16 - \square = 16$$

$$\square - 6 = 12$$

$$17 - 6 = \square$$

$$19 - \square = 18$$

$$\square - 1 = 18$$

5 Во еден автобус патувале 17 патници. На првата станица слегле 4 патници. Колку патници го продолжиле патувањето?

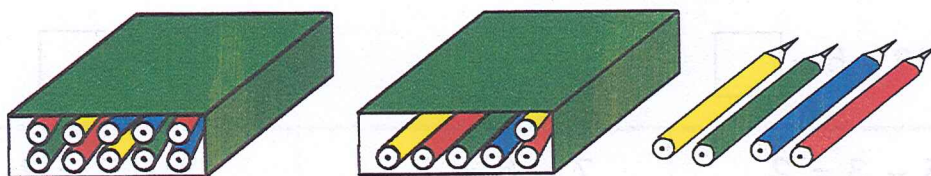
● Состави броен израз: $\square - \square$

● Пресметај: $\square - \square = \square$

Патувањето го продолжиле $\underline{\quad}$ патници.

6 Во две кутии имало 20 моливи. Извадени се 4 моливи. Колку моливи останале во кутиите?

● Моливи останале: $\square - \square = \square$

● Пресметај: $\square - \square = \square$

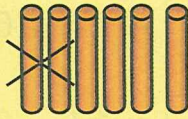
Останале уште $\underline{\quad}$ моливи.

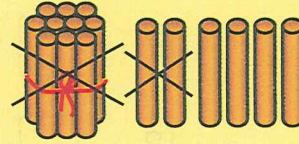
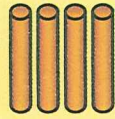

На ѝочейок...

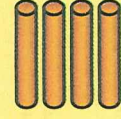
- Учениците со помош на коцки или стапчиња го покажуваат одземањето $18 - 12 = 6$ или одземање без премин на други броеви од втората десетка.

$$6 - 2 = 4$$

$$16 - 12 = 4$$

$$16 - 12 = 6 - 2$$

$$16 - 12 = 4$$

1

$5 - 3 = 2$

$7 - 6 = 1$

$9 - 7 = 2$

$15 - 13 = \square$

$17 - 16 = \square$

$19 - 17 = \square$

$8 - 5 = 3$

$3 - 1 = 2$

$6 - 1 = 5$

$18 - 15 = \square$

$13 - 11 = \square$

$16 - 11 = \square$

2

Пресметај и во квадратчето запиши го соодветниот број.

$8 - 5 = \square$

$6 - 2 = \square$

$7 - 0 = \square$

$18 - 15 = \square$

$16 - \square = 4$

$\square - 10 = 7$

3

Пресметај и во квадратчето запиши го соодветниот број.

$19 - 18 = 9 - \square$

$17 - 13 = \square - 3$

$19 - 18 = \square$

$17 - 13 = \square$

4 Пресметај:

$19 - 18 = \square$

$18 - \square = 3$

$\square - 15 = 1$

$17 - 12 = \square$

$16 - \square = 1$

$\square - 12 = 8$

$13 - 11 = \square$

$17 - \square = 6$

$\square - 14 = 6$

$15 - 11 = \square$

$12 - \square = 2$

$\square - 17 = 2$

5 Во дворот играле 16 деца. Девојчиња имало 11. Колку момчиња имало во дворот?

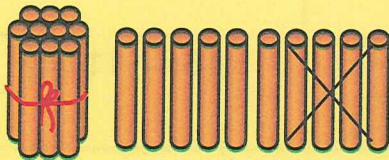
● Момчиња имало: $\square - \square$

● Пресметај: $\square - \square = \square$

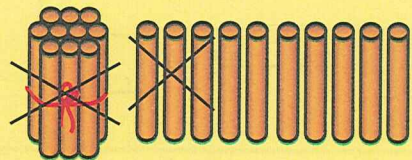
Во дворот имало _____ момчиња.

$10 - 3 = 7$

$20 - 3 = 17$

$20 - 13 = 7$

6	$10 - 4 = 6$	$10 - 5 = 5$	$10 - 8 = 2$	$10 - 9 = 1$
	$20 - 4 = \square$	$20 - 5 = \square$	$20 - 8 = \square$	$20 - 9 = \square$
	$20 - 14 = \square$	$20 - 15 = \square$	$20 - 18 = \square$	$20 - 19 = \square$
	$10 - 1 = 9$	$10 - 6 = 4$	$10 - 2 = 8$	$10 - 7 = 3$
	$20 - 1 = \square$	$20 - 6 = \square$	$20 - 2 = \square$	$20 - 7 = \square$
	$20 - 11 = \square$	$20 - 16 = \square$	$20 - 12 = \square$	$20 - 17 = \square$

Проверете дали Вашето дете точно и сигурно решава задачи од видот $17 - 15 = 2$ (без премин).

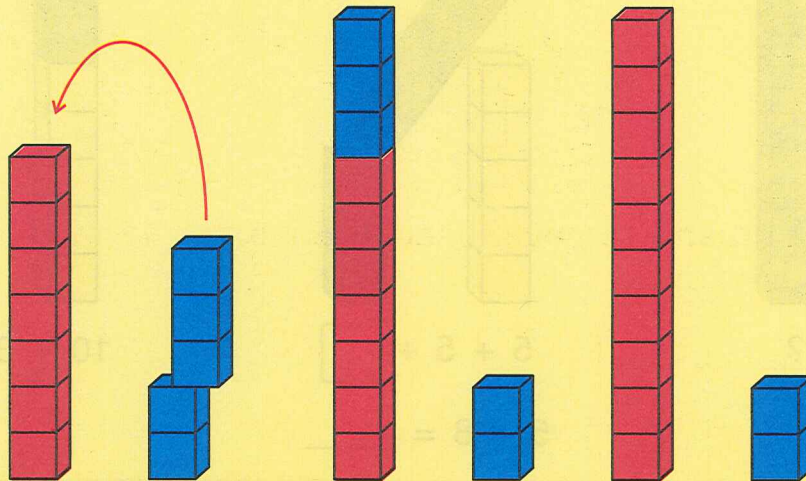

На џочешок...

- Со коцки претставете собирање со премин на броевите од првата десетка. Собирањето прикажете го со дополнување до 10. Образложете ја содржината на двата цртежи.

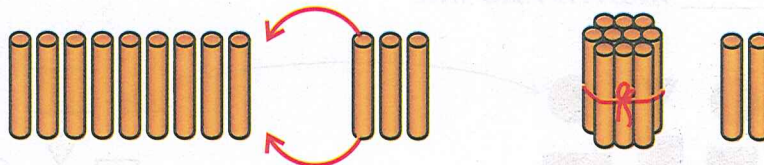

$$7 + 5 = 12$$

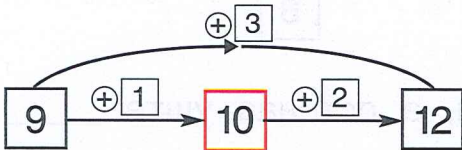

$$7 + 5 = 7 + 3 + 2 = 10 + 2 = 12$$

$$9 + 3 = ?$$

$$9 + 3 = 10 + 2 = 12$$

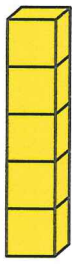
$$9 + 3 = 12$$

1 Со стапчиња пресметај $6 + 9$.

- ★ Одвој 6 бели и 9 сини стапчиња.
- ★ Формирај десетка.
- ★ На белите треба да додадеш _____ сини стапчиња. $10 = 6 + \underline{\hspace{1cm}}$
- ★ Останаа уште _____ сини стапчиња. $\underline{\hspace{1cm}} = \underline{\hspace{1cm}} + \underline{\hspace{1cm}}$
- ★ Вкупно има $10 + 5 = \underline{\hspace{1cm}}$ стапчиња.
Значи, $6 + 9 = \underline{\hspace{1cm}}$.

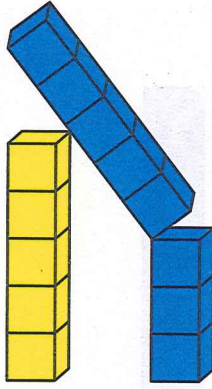

- 2 Додека Јован редел коцки, Илија составил задача. Помогни му на Илија.

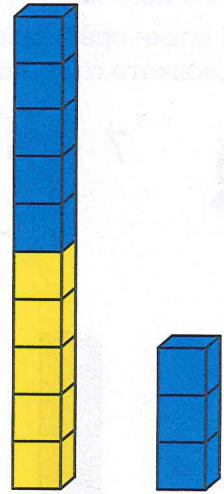
$$5 + 8 = ?$$

$$\begin{array}{r} 5 \\ + 3 \\ \hline \end{array}$$

$$5 + 5 + \square$$

$$5 + 8 = \underline{\quad}$$

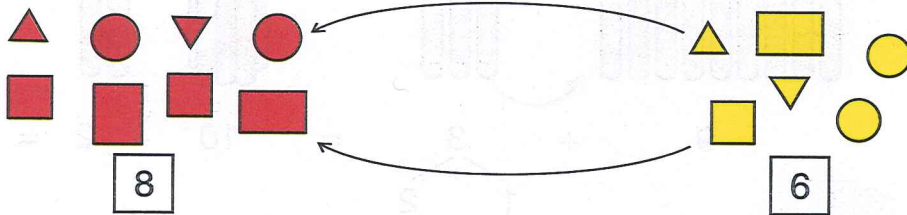

$$10 + 3 = \square$$

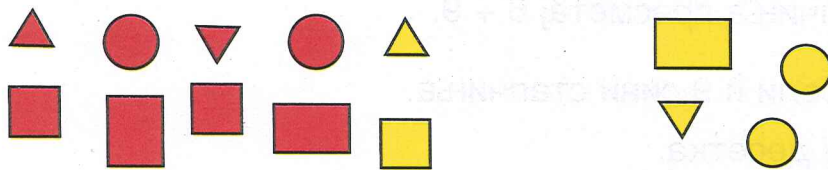
- 3 Од комплетот логички плочки одвој 8 црвени и 6 жолти. Со логичките плочки да го одредиме збирот $8 + 6$.

★ Формирај десетка. На црвените плочки треба да додадеш _____ жолти плочки.

★ Сега имаш _____ црвени и жолти плочки, а останаа уште _____ жолти плочки.

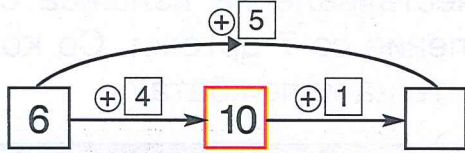
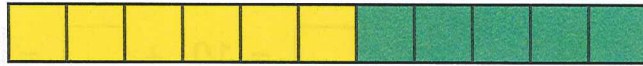

★ Вкупно има $10 + \underline{\quad} = \underline{\quad}$ логички плочки.

$$8 + 6 = \underline{\quad}$$

- 4 На бројот 6 додај го бројот 5.

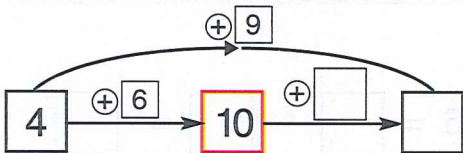

$$6 + 5 = (6 + 4) + 1 = 10 + \square = \square$$

$$\begin{array}{c} + \\ 4 \quad 1 \end{array}$$

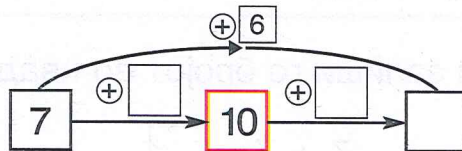
$$6 + 5 = \square$$

- 5 Одреди го збирот на броевите 4 и 9.

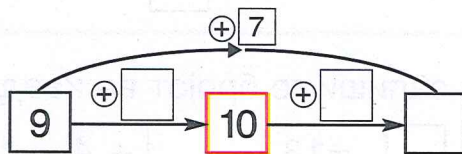

$$4 + 9 = (4 + \square) + \square = 10 + \square = \square$$

- 6 На цртежот пополни ги празните места, а потоа пресметај.

$$7 + 6 = (7 + \square) + \square = 10 + \square = \square$$

$$9 + 7 = (9 + \square) + \square = 10 + \square = \square$$

Со помош на кукли, коцки, сликички, значки и друго, Вашето дете нека формира зборови до 20. Притоа нека ги прегрупира предметите така што да добива зборови на десетка и едноцифрен број.

7

На телефонска жица имало 9 ластовици. Долетале уште 9. Колку вкупно ластовици има на жицата?

$$9 + 9 = (9 + \square) + \square = 10 + \square = \square$$

8

Учениците од второ одделение учествувале на изложба со 6 цртежи, а учениците од прво одделение со 7 цртежи. Со колку цртежи вкупно учествувале учениците на изложбата?

$$6 + 7 = (6 + \square) + \square = 10 + \square = 13$$

Имало вкупно _____ цртежи.

9

Пресметај:

$$8 + 9 = 10 + \square = \square$$

$$6 + 6 = \square + \square = \square$$

$$7 + 5 = \square + 2 = \square$$

$$8 + 5 = \square + \square = \square$$

$$7 + 9 = \square + \square = \square$$

$$3 + 9 = \square + \square = \square$$

10

Пресметај усно и запиши го бројот во квадратчето.

$$8 + 4 = \square$$

$$7 + 7 = \square$$

$$5 + 9 = \square$$

$$9 + 2 = \square$$

$$8 + 6 = \square$$

$$5 + 8 = \square$$

$$8 + 5 = \square$$

$$6 + 5 = \square$$

$$8 + 7 = \square$$

11

Пресметај усно и запиши го бројот во квадратчето.

$$9 + 6 = \square$$

$$9 + \square = 13$$

$$\square + 4 = 13$$

$$14 = 9 + \square$$

$$6 + 9 = \square$$

$$6 + \square = 16$$

$$\square + 7 = 12$$

$$15 = \square + 8$$

$$7 + 4 = \square$$

$$7 + \square = 11$$

$$\square + 7 = 14$$

$$11 = 4 + \square$$

$$9 + 8 = \square$$

$$9 + \square = 13$$

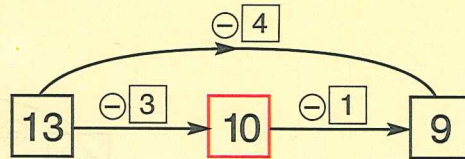
$$\square + 8 = 15$$

$$13 = 5 + \square$$

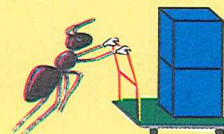
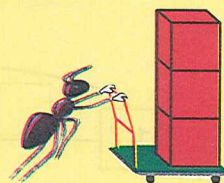

На ѝочейок...

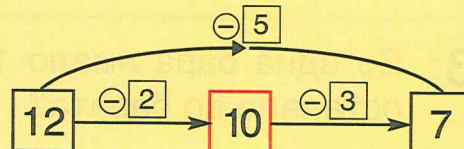
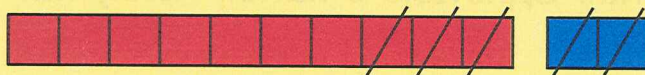
- Со коцки претстави го одземањето $13 - 4$, на следниот начин:

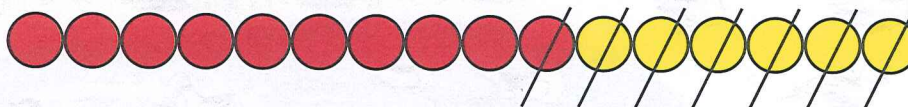
$12 - 5 = 7$

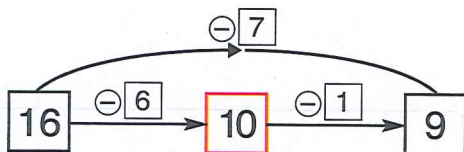
$12 - 5 = (12 - 2) - 3 = 10 - 3 = 7$

$16 - 7 = ?$

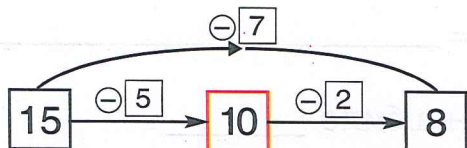
$16 - 7 = (16 - 6) - 1 = 10 - 1 = 9$

$16 - 7 = 9$

1 Од бројот 15 одземи го бројот 7.

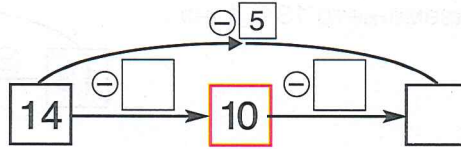
$15 - 7 = (15 - \underline{\quad}) - 2 = 10 - \underline{\quad} = \underline{\quad}$

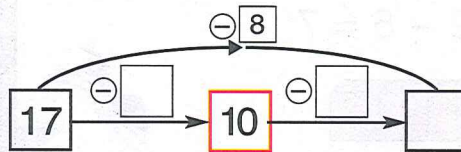
$15 - 7 = \underline{\quad}$

- 2 Пополни ги празните места на цртежот, а потоа пресметај и запиши.

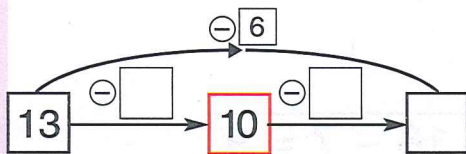
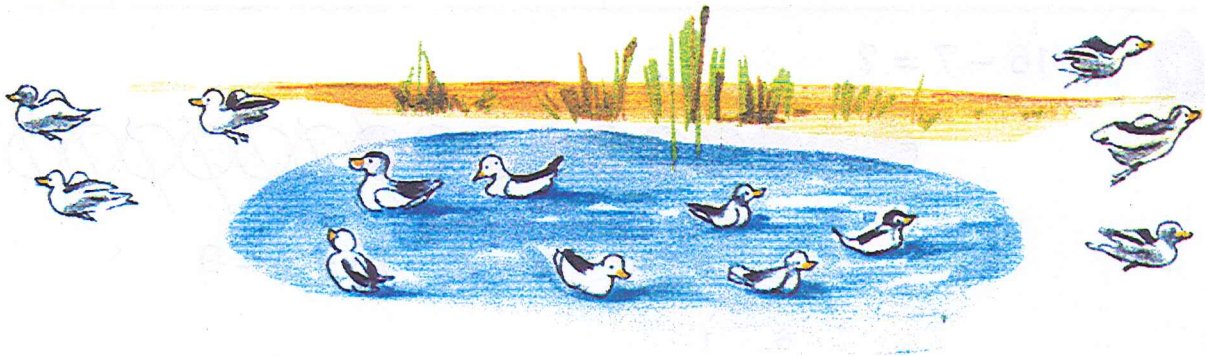

$$14 - 5 = (14 - \underline{\quad}) - \underline{\quad} = \underline{\quad} - \underline{\quad} = \underline{\quad}; \quad 14 - 5 = \square$$

$$17 - 8 = (17 - \underline{\quad}) - \underline{\quad} = \underline{\quad} - \underline{\quad} = \underline{\quad}; \quad 17 - 8 = \square$$

- 3 Во една бара имало 13 патки. Одлетале 6 патки. Колку патки останале во барата?

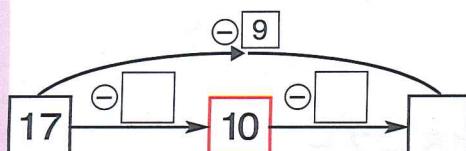

$$13 - 6 = \underline{\hspace{2cm}}$$

- 4 Во паркот играле 17 деца. Девојчиња имало 9. Колку биле момчиња?

Момчиња: $\square - \square$

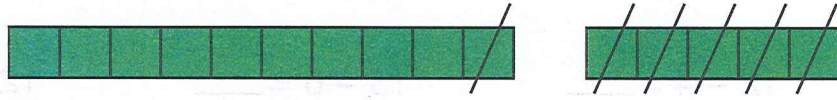
$$17 - 9 = \underline{\hspace{2cm}}$$

Момчиња биле $\underline{\hspace{2cm}}$.

- 5 Малиот училиштен хор има 15 члена од кои 6 се ученици во второ одделение, а останатите се првачиња. Колку првачиња има во хорот?

$$15 - 6 = (15 - \underline{\quad}) - \underline{\quad} = 10 - \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

Во хорот има   првачиња.

- 6 Пресметај:

$$17 - 9 = (17 - 7) - \underline{\quad} = 10 - 2 = \underline{\quad}$$

$$13 - 4 = (13 - \underline{\quad}) - 1 = 10 - \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$16 - 7 = (\underline{\quad} - \underline{\quad}) - \underline{\quad} = \underline{\quad} - \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

- 7 Одреди ги разликите:

$$13 - 8 = 10 - \underline{\quad} = \underline{\quad} \quad 12 - 9 = 10 - \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$17 - 9 = 10 - \underline{\quad} = \underline{\quad} \quad 15 - 8 = \underline{\quad} - 3 = \underline{\quad}$$

$$11 - 4 = \underline{\quad} - 3 = \underline{\quad} \quad 14 - 7 = \underline{\quad} - \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

- 8 Пресметај усно и запиши го бројот во квадратчето.

$$13 - 4 = \square$$

$$12 - 3 = \square$$

$$11 - 9 = \square$$

$$15 - 7 = \square$$

$$13 - 5 = \square$$

$$17 - 8 = \square$$

$$12 - 6 = \square$$

$$11 - 6 = \square$$

$$12 - 9 = \square$$

9 Пресметај:

$11 - 4 = \underline{\quad}$

$12 - 5 = \underline{\quad}$

$11 - 5 = \underline{\quad}$

$12 - 4 = \underline{\quad}$

$13 - 6 = \underline{\quad}$

$12 - 8 = \underline{\quad}$

$14 - 7 = \underline{\quad}$

$15 - 9 = \underline{\quad}$

$14 - 8 = \underline{\quad}$

10

Во квадратчето запиши го потребниот број.

$12 - \square = 8$

$\square - 6 = 7$

$\square - 8 = 9$

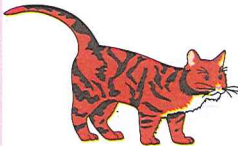
$17 - \square = 9$

$\square - 7 = 7$

$13 - \square = 4$

11

• Во една чинија имало 12 риби.

• Мачорот изел 3 риби.

• Колку риби останале во чинијата?

$\square - \square = \square$

Во чинијата останале _____ риби.

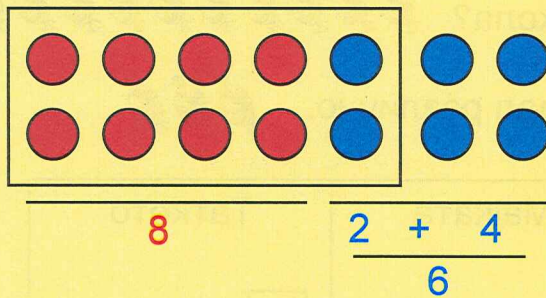
 На ѝочешок...

● **Игра:** Продавница.

Пример: Еден ученик купува гума за 7 денари и дава банкнота од 10 денари. Продавачот му враќа кусур 3 денари и вели: Седум и три, десет денари.

Пресметај $14 - 8$.

$$14 - 8 = 2 + 4.$$

Со дополнување пресметуваме:

Од 8 до 10 е 2, и од 10 до 14 е 4.

Од 8 до 14 е $2 + 4 = 6$.

$$14 - 8 = 2 + 4 = 6$$

1 Пресметај со дополнување:

$$11 - 9 = 1 + 1 = \square;$$

$$13 - 7 = 3 + \square = \square;$$

$$11 - 8 = 2 + \square = \square;$$

$$12 - 5 = \square + 2 = \square.$$

2 Пресметај на два начини:

$$11 - 3 = (11 - 1) - \square = \square;$$

$$12 - 8 = 12 - \square - 6 = \square;$$

$$11 - 3 = 7 + 1 = \square;$$

$$12 - 8 = 2 + \square = \square.$$

3 Пресметај усно со дополнување и запиши го бројот:

$$13 - 7 = \square;$$

$$14 - 8 = \square;$$

$$17 - 9 = \square;$$

$$20 - 8 = \square;$$

$$20 - 3 = \square;$$

$$19 - 10 = \square.$$

 На погледок...

- Со коцки или стапчиња учениците формираат даден броен израз и обратно, запишуваат броен израз, формиран со коцки или стапчиња.

Мајката на Никола му дала 11 бонбони. Таткото му дал 3 бонбони.

Колку бонбони има Никола?

Секој од нив пресметувал различно.

Никола	Мајката	Таткото
$11 + 3 = \square ?$	$\square - 3 = 11$	$\square - 11 = 3$
$11 + 3 = 14$	$14 - 3 = 11$	$14 - 11 = 3$

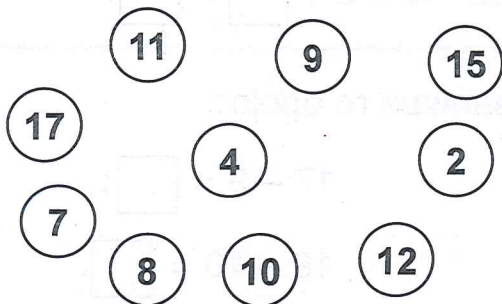
1

Ана, Весна и Иван решаваат една задача на различни начини. Решавај и ти како нив.

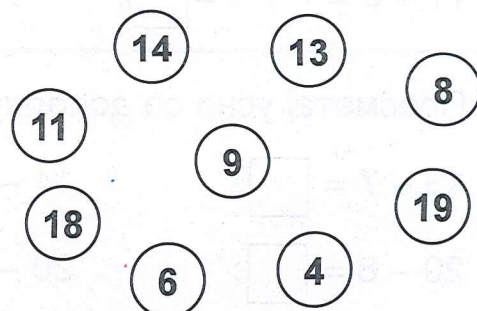
Задача	Ана	Весна	Иван
$5 + 3 = ?$	$5 + 3 = \square$ $5 + 3 = 8$	$\square - 3 = 5$ $8 - 3 = 5$	$\square - 5 = 3$ $8 - 5 = 3$
$12 + 7 = ?$			

2

Поврзи два броја чиј збир е 19.

Поврзи два броја чија разлика е 5.

- 3 Кој број треба да се додаде на бројот 7 за да се добие бројот 12?

$$7 + \square = 12 \text{ или } 12 - 7 = \square$$

Треба да се додаде бројот _____.

- 4 На кој број треба да се додаде бројот 8, за да се добие бројот 15?

$$\square + 8 = 15 \text{ или } 15 - 8 = \square$$

На бројот _____.

- 5 Збирот на два броја е 17, а едниот собирок е бројот 13. Одреди го другиот собирок.

_____ или _____

Другиот собирок е _____.

- 6 Матеј имал 11 џамлии. Црвени биле 6, а другите биле шарени. Колку џамлии биле шарени?

- Матеј имал _____ џамлии.
- Црвени џамлии Матеј имал _____.
- Обој 6 џамлии со црвена боја.
- Состави броен израз. Колку биле шарени џамлии? $\square - \square$
- Пресметај: $\square - \square = \square$
- Шарени џамлии имало _____.

- 7 Кој број треба да се одземе од бројот 14 за да се добие разлика 8?

$$14 - \square = 8 \quad \text{или} \quad 14 - 8 = \square$$

Треба да се одземе бројот _____.

- 8 Разликата на два броја е 6, а намалителот е 7. Одреди го намаленикот.

$$\square - 7 = 6, \quad 6 + 7 = \square$$

Намаленикот е _____.

- 9 Од кој број треба да се одземе 4 за да се добие разлика 13?

$$\square - 4 = 13 \quad \text{или} \quad 13 + 4 = \square$$

Од бројот _____.

- 10 На една полица имало круши. Децата земале 7 круши и на полицата останале 11. Колку круши имало на полицата?

_____ или _____

На полицата имало _____ круши.

- 11 Иван има 8 години, а брат му е 3 години постар. Колку години има братот на Иван?

Иван има _____ години.

Брат му има $8 + 3$ години.

$$8 + 3 = \underline{\hspace{2cm}}$$

Братот на Иван има _____ години.

- 12 Јован има 7 години, а брат му има 12 години. Колку години повеќе има братот на Јован?

Јован има _____ години.

$$7 + \boxed{} = 12$$

Брат му има _____ години.

или

Братот на Јован има _____ години повеќе.

$$12 - 7 = 3 + \boxed{} = \boxed{}$$

- 13 Во аквариумот има вкупно 17 рипчиња. Златни рипчиња биле 6, а другите биле шарени. Колку шарени рипчиња имало?

$$6 + \boxed{} = 17 \text{ или } 17 - 6 = \boxed{}$$

Во аквариумот имало _____ шарени рипчиња.

- 14 Вујна му на Миле му дала 7 значки, па сега Миле има 15 значки. Колку значки имал Миле на почетокот?

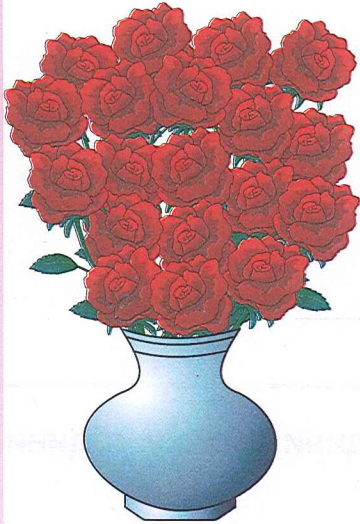
$$\boxed{} + 7 = 15 \text{ или } \underline{\hspace{2cm}}$$

На почетокот Миле имал _____ значки.

120**15**

Во една вазна Тина ставила рози. Овенале 11 рози, а останале 8. Колку рози Тина ставила во вазната?

Овенале _____ рози.

Останале _____ рози.

Тина ставила во вазната _____ рози.

16

На жицата имало 16 ластовици. Откако неколку одлетале Перо изброил 9 ластовици на жицата. Колку ластовици одлетале?

Имало 16 ластовици. Останале 9 ластовици.

Одлетале - ластовици. Пресметај со дополнување.

$$16 - 9 = 1 + \square = \square; \quad 16 - 9 = \square.$$

Одлетале _____ ластовици.

17

На една полица имало 13 книги. Откако еден ученик ставил книги во ташната, на полицата останале 8 книги. Колку книги ученикот ставил во ташната?

Имало _____ книги.

Останале _____ книги.

Во ташната се ставени - книги.

Пресметај со дополнување. $13 - 8 = 2 + \square$.

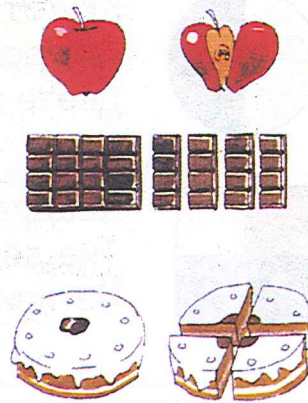
Во ташната ученикот ставил _____ книги.

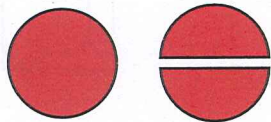

На ѝочейок...

- Различни форми од хартија, прачка или друго учениците ги делат на делови и од деловите составуваат целини. Разговарајте за содржината на цртежот, што е цело, а што дел од целото.

1

Кругот е поделен на _____ еднакви дела.

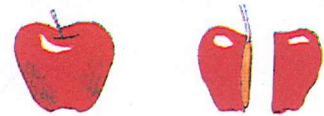
Квадратот е поделен на _____ еднакви дела.

Правоаголникот е поделен на _____ еднакви дела.

2

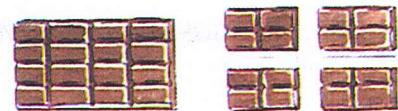
Заокружи цело јаголко.

Заокружи еден дел од лебот.

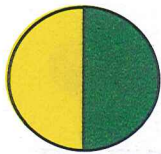

Заокружи еден дел од чоколадата.

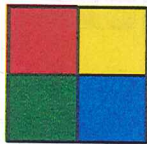

Проверете дали Вашето дете ги разликува термините цело и дел од целото. Нека Ви покаже на практични примери.

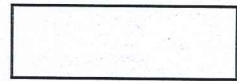
Кругот е поделен на два еднакви дела.
Тие делови се викаат **половини**.
Двете половини прават цел круг.

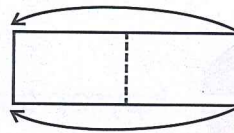
Квадратот е поделен на четири еднакви дела.
Тие делови се викаат **четвртини**.
Четириите четвртини прават цел квадрат.

1

- Земи лист хартија со правоаголна форма.

- Превиткај го како на цртежот.

- Пресечи ја хартијата на местото каде што е превиткана.

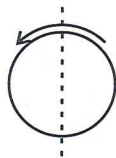
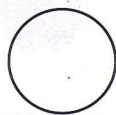

- Колку дела доби со сечењето?

- Хартијата ја подели и доби _____ половини.

2

- Превиткај лист хартија во кружна форма како на цртежот.

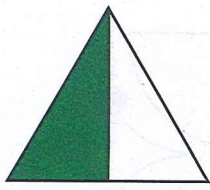
- Пресечи ја хартијата на местото каде што е превиткана.

- Колку дела доби по сечењето? _____

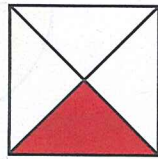
- Тие делови се викаат _____.

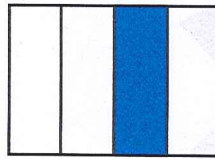
3 Под секоја фигура запиши кој нејзин дел е обоен.

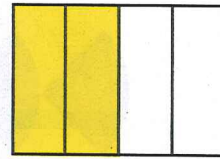
_____

_____

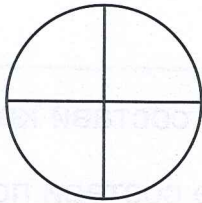

_____

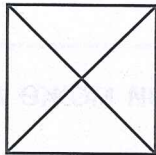

_____

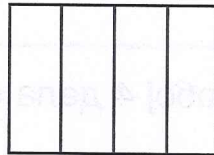
4 Во секоја фигура обој го делот што е запишан под фигурата.

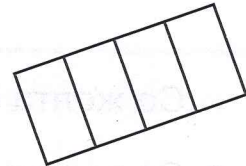
четвртина

половина

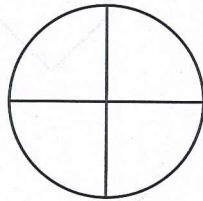

цело

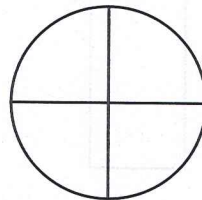

четвртина

5 ● Во секој од круговите обој го делот што е запишан под кругот.

половина

четвртина

● Процени ја големината на деловите.

Поголема е _____.

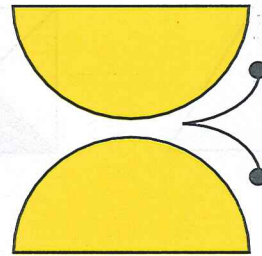
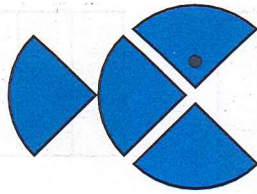
● Провери го својот одговор така што со сечење ќе поделиш еднакви кругови на половини и четвртини. Со преклопување спореди ја големината на деловите.

Поголем дел е _____.

6

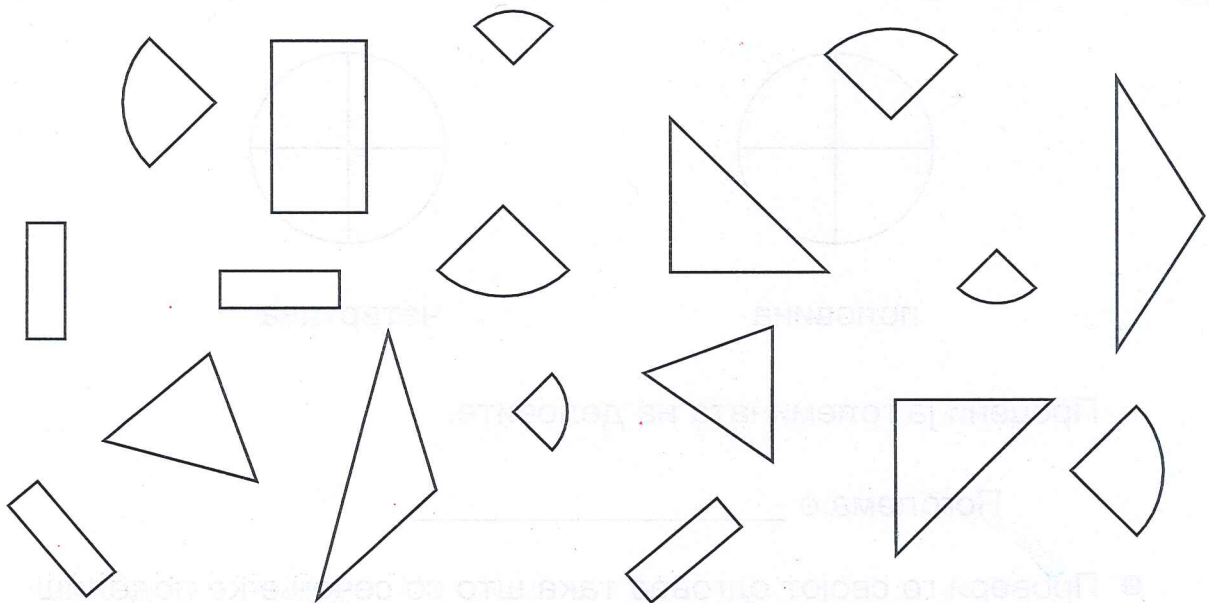
- Под секоја од сликите запиши со кои делови од кругот е направена рибата, односно пеперутката.

- Со сечење на хартија во боја направи полови и четвртини од цело и од нив формирај слики по сопствен избор.

7

- Со жолта боја обој 4 дела од кои може да се состави круг.
- Со зелена боја обој 4 дела од кои може да се состави правоаголник.
- Со црвена боја обој 2 дела од кои може да се состави квадрат.

ПРЕТСТАВУВАЊЕ НА ПОДАТОЦИ

1

Во училишниот парк има три вида цвеќе. Учениците прибрале податоци. Изброиле по колку има од секој вид цветови и тоа го претставиле на цртеж со табела.

Цветови во училишниот парк

	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red	White	White
	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
	Purple	Purple	White	White	White	White	White	White	White
	1	2	3	4	5	6	7	8	

Одговори:

- Колку има ? _____
- Колку има ? _____
- има за _____ помалку од .
- и вкупно има _____.
- Колку цветови има вкупно? _____

▪ Со стрелка спореди кои цветови ги има повеќе.

... има повеќе од ...

- 2 Милица направила 7 колачиња во форма на ♥, а 6 колачиња повеќе во форма на ●. Во форма на) направила 8 колачиња помалку од оние во форма на ●.

- Доврши ја табелата:

♥	♥	♥	♥	♥	♥	♥	♥								
●															
)															

- Во форма на ● Милица направила _____ колачиња.
- Во форма на) Милица направила _____ колачиња.
- Во форма на ● и) Милица направила _____ колачиња.

- 3 Учениците од прво одделение одбирале најомилено годишно време. Податоците од искажувањата ги запишале во табела.

Пролет	Лето	Есен	Зима
8	15	7	3

- Обој ја табелата според податоците.

Пролет															
Лето															
Есен															
Зима															

- Најомилено годишно време е _____.
- Најмалку ученици се определиле за годишното време _____.

4 Дадена е табелата:

127

● Составете три прашања на кои може да се одговори според податоците од табелата и одговорете ги.

● _____

Одговор: _____

● _____

Одговор: _____

● _____

Одговор: _____

5 Дадени се податоците за омилената боја на 17 ученици:

Сина	Жолта	Зелена	Црвена
6	2	5	4

● Обојте ја табелата според дадените податоци.

Сина						
Жолта						
Зелена						
Црвена						

● Која боја е најомилена според табелата? _____

6

На прашањето: „Каков сладолед сакаш најмногу?“ добиени се следниве одговори: сладолед од малина сакаат 3 деца, од банана 6, од ванила 4 и од чоколада 7 деца.

- Запиши ги податоците според одговорите на прашањето.

Малина	Банана	Ванила	Чоколада

- На прашањето одговориле вкупно _____ ученици.
- Доврши ја табелата според податоците.

Омилен сладолед

3				
2				
1				

Малина _____ Ванила _____ .

7

Ана и Тина сакале да дознаат што сакаат повеќе нивните другари: хамбургер или тост сендвич. Составиле прашање:

Заокружи што сакаш повеќе:

хамбургер

тост сендвич

Прашањето го поделиле на 20 другари. Од одговорите ги запишале следните податоци:

Хамбургер	13
Тост сендвич	7

- Со боја претстави ги податоците во табелата.

Хамбургер													
Тост сендвич													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Ана и Тина заклучиле дека нивните другари повеќе сакаат

_____.

- Колку ливчиња со прашањето направиле Ана и Тина? _____
- На кој начин дошле до броевите 13 и 7? _____

_____.

- Зошто под табелата се запишани броеви до бројот 13?

_____.

- 8 Јован сакал да открие која од оценките 1, 2, 3, 4 или 5 ја добиле најмногу од неговите 12 другари на тестот по математика.

- Дополни го ливчето со прашањето.

Заокружи ја оценката што ја доби на тестот по математика.

1   2   3   4   5

- Јован треба да направи _____ ливчиња со прашања.
- Доврши ја табелата за податоци:

Петки	Четворки			

- Состави табела за претставување на податоците.

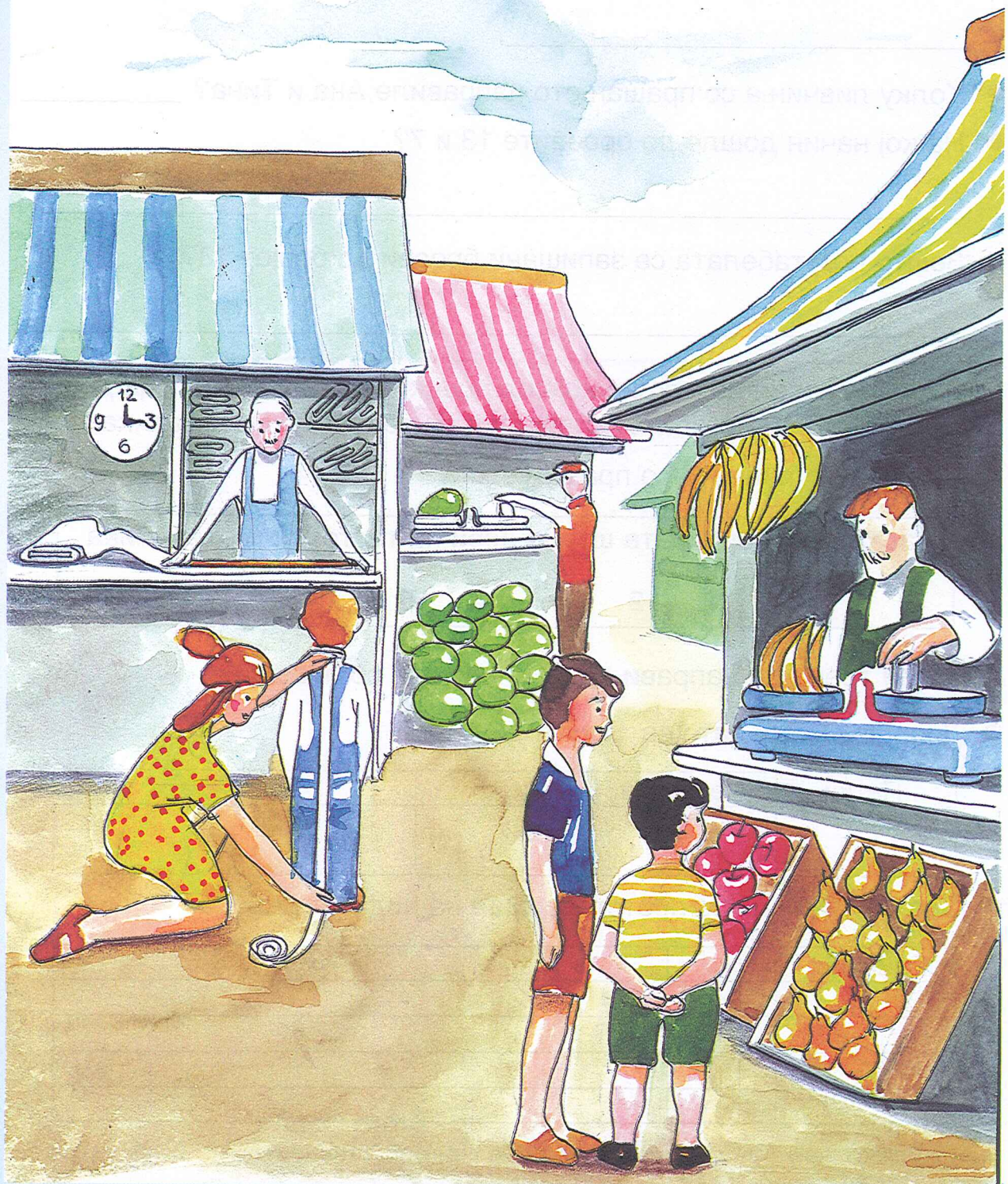
Единици				

Собери податоци од 12 твои другари за оценките по математика и претстави ги во табела.

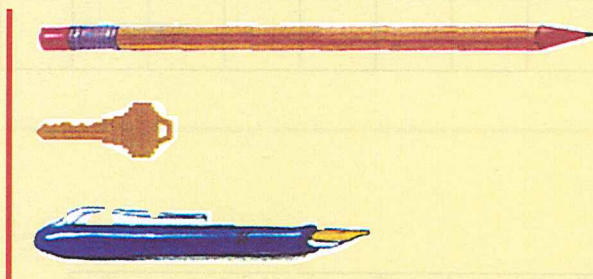
МЕРЕЊЕ

На ѝочейок...

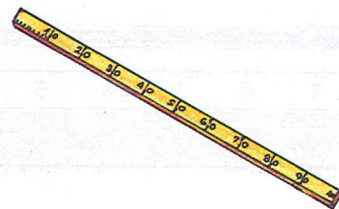
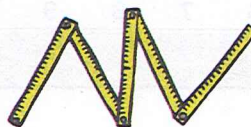
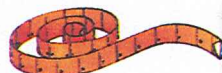
- Учениците нека мерат различни должини со користење на нестандартни мерки (педа, чекор, прсти и др.). Добиените резултати нека ги запишуваат и споредуваат.
- Со метар нека ја мерат должината и ширината на училницата и други должини и нека ги запишуваат податоците.
- Учениците проценуваат должини во метри и вршат проверка.

Моливот е подолг од клучот.
И пенкалото е подолго од клучот.
Пенкалото е пократко од моливот.

Појсеји се:

Поврзи со каков метар мери секој од занаетчиите.

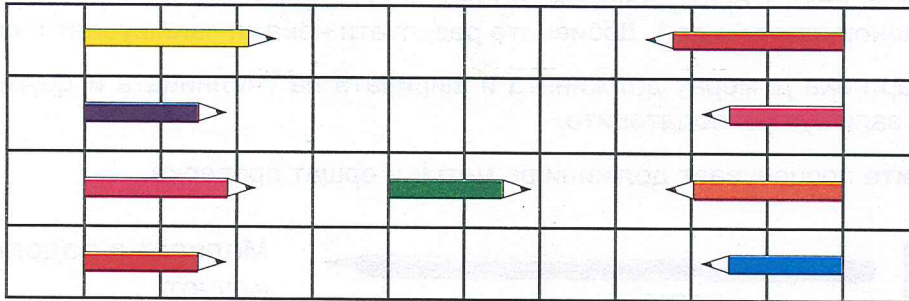

1 Заокружи ги предметите што се пократки од пенкалото.

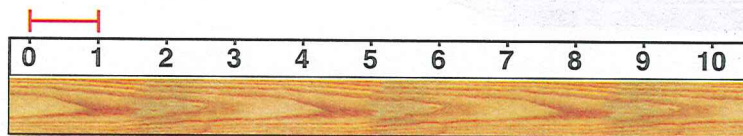

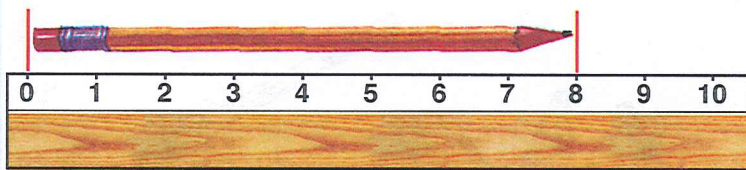
- 2 Означи ги со ✓ боичките што имаат еднаква должина со зелената боичка.

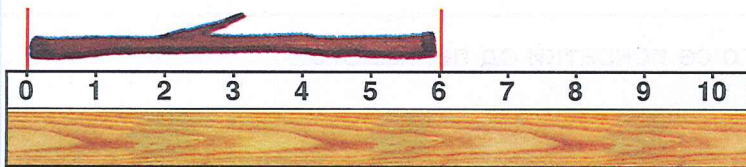
1 центиметар

Должина од еден центиметар запишуваме:
1 центиметар
Мериме со линијар.

Моливот има должина
8 центиметри.

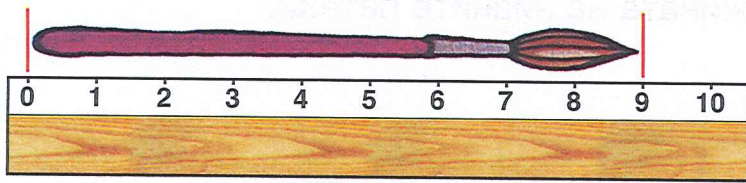

Гранчето има должина
_____ центиметри.

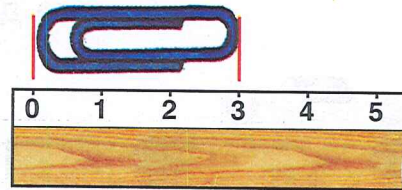
Центиметар е мерка за должина.

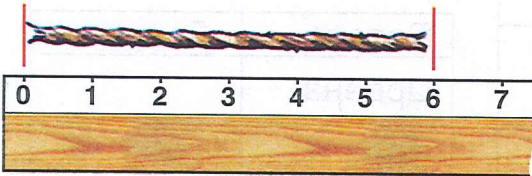
- 1 Прочитај од линијарот и запиши ја должината на предметите:

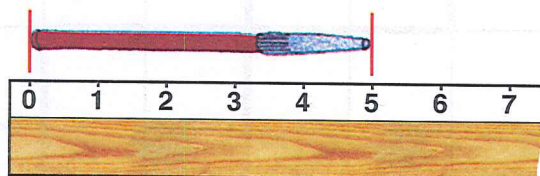
_____ центиметар

_____ центиметар

_____ центиметар

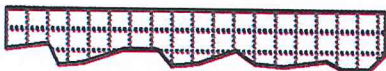

_____ центиметар

- 2 На линијата измери должина од 5 центиметри. На крајот стави точка. Мери од почетокот на линијата.

- 3 Измери ја и запиши ја должината.

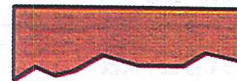
центиметар

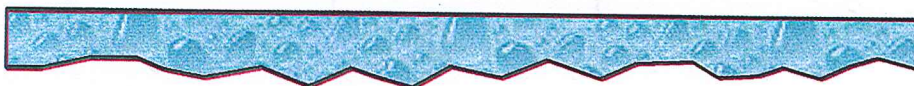
центиметар

центиметар

центиметар

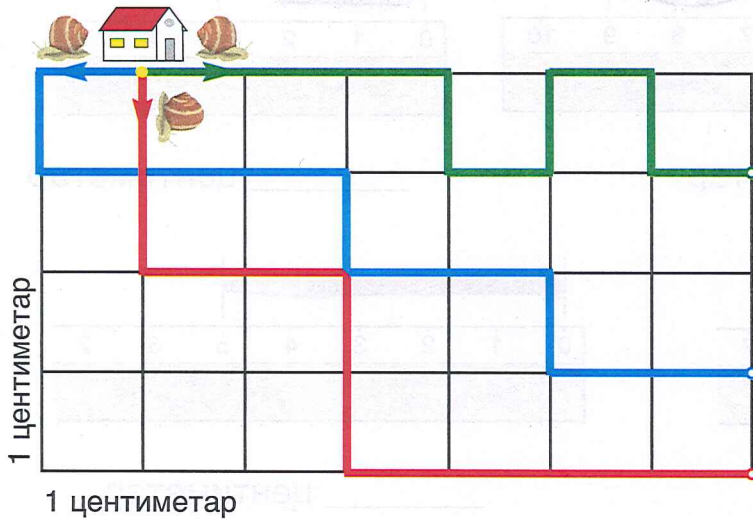
центиметар

Нека Вашето дете проценува и мери должини на предмети пократки од 20 центиметри.

- 4 Од куќичката по ограда од жица се движеле 3 полжави, според цртежот. Пресметај ја и запиши ја во табелата должината на нивните патеки.

Патека	Должина
Црвена	
Сина	
Зелена	

Најдолга е патеката со _____ боја.

- 5 Процени ги должините на сунѓерот, тетратката, моливот и учебникот, а потоа измери ги со линијар. Податоците запиши ги во следната табела.

	Проценка	Мерење
Сунѓер		
Тетратка		
Молив		
Учебник		

1

- Процени ја, а потоа измери ја должината на секоја од шарените ленти и податоците запиши ги во табелата.

			
Проценка			
Мерење			

- Обој ја табелата соодветно на податоците добиени со проценувањето, односно мерењето.

7					
6					
5					
4					
3					
2					
1					
центimetri	Проценка	Мерење	Проценка	Мерење	Проценка
					

- За која од лентите резултатот од твојата проценка е најблиску до резултатот од мерењето?

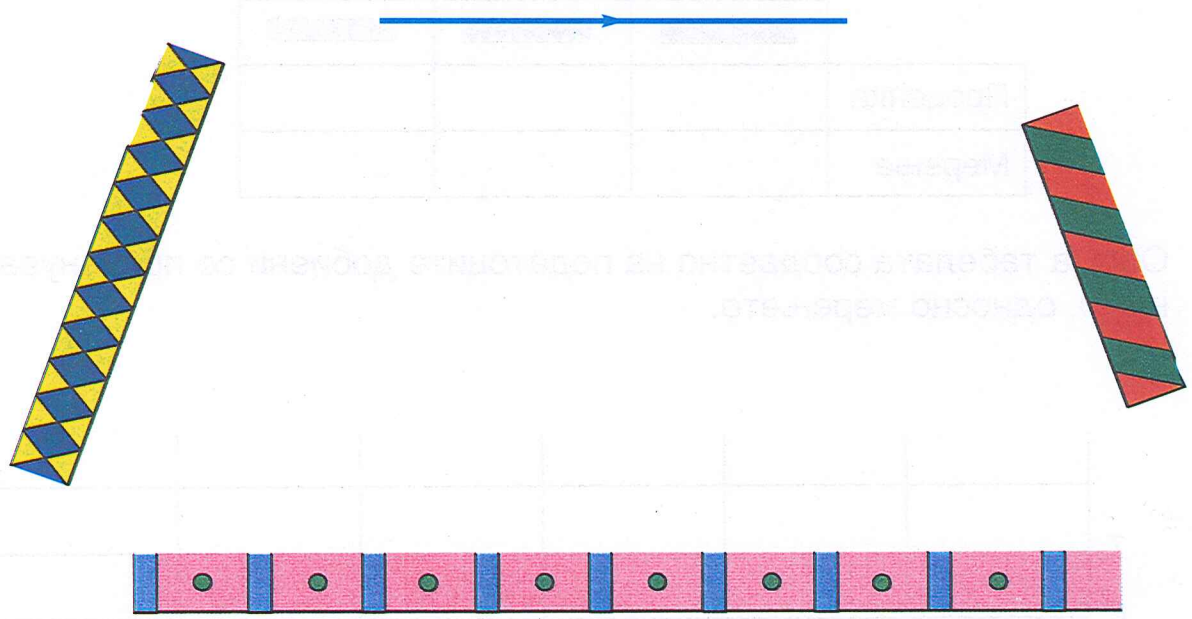
За лентата со должина _____ центиметри.

- За која од лентите резултатот од твојата проценка најмногу се разликува од резултатот од мерењето?

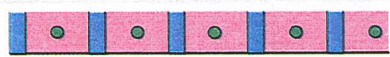
За лентата со должина _____ центиметри.

- Спореди ја должината на лентите со помош на стрелки, според податоците од мерењето.

... е подолга од ...

- Според податоците од мерењето, запиши ги и спореди ги должините на лентите.

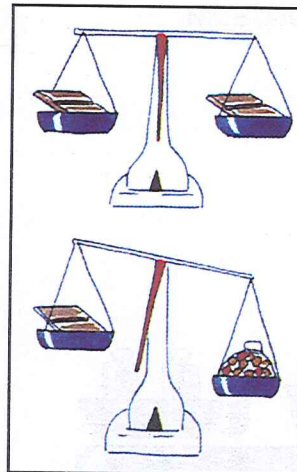
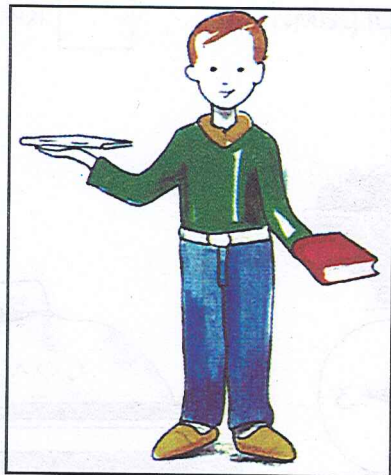

 центиметри

 центиметри

 центиметри

 центиметри

На њочеток...

- Разговарајте со учениците за нестандартните мерки за маса. Кога се прави колач мајките мерат: дланка брашно, лажица сол итн.
- Учениците проценуваат маси на различни предмети во килограми, а потоа ги мерат и вршат споредување. За активностите се потребни терезија и повеќе тегови од 1 и 2 килограми.

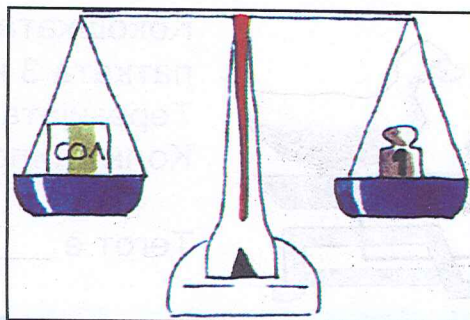

Во едната рака земи тетратка, а во другата учебникот по математика.

Што е полесно? _____

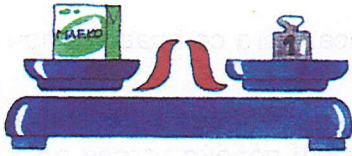

- Мериме со терезија и тегови.
- Со терезија е измерена масата на кутија сол. Терезијата не е наведната, туку е во рамнотежа.
- Солта има маса еден килограм.
- Запишуваме: **1 килограм**

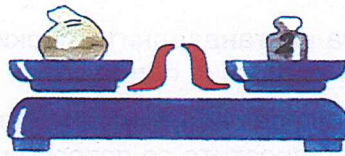

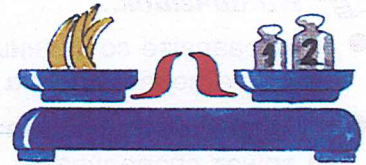
1 Запиши колку килограми имаат предметите.

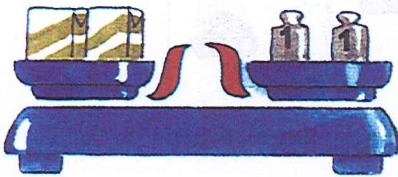
килограми

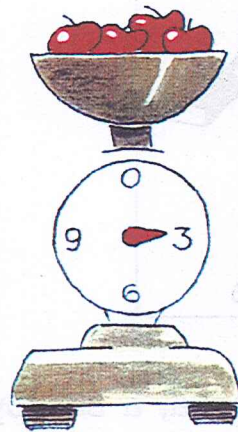
килограми

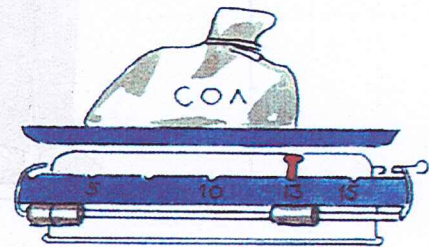
килограми

килограми

килограми

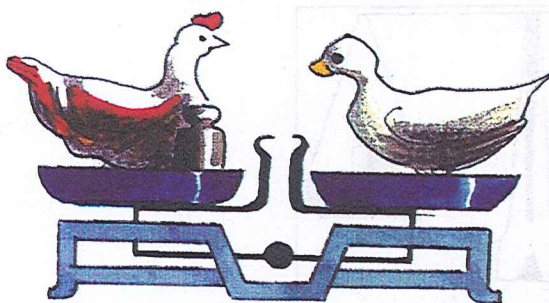

килограми

2 За излет со учениците учителката купила 8 килограми сирење, 4 килограми кашкавал и 7 килограми салама. Колку килограми храна купила учителката?

Учителката купила _____ килограми храна.

3

Кокошката има 2 килограми, а патката 3 килограми. Терезијата е во рамнотежа. Колку килограми е тегот?

Тегот е _____ килограми.

1 Тања набрала 2 килограми цреши. Иван 5 килограми повеќе од Тања, а татко им набрал колку двете деца заедно.

Запиши ги податоците во табелата:

Тања	Иван	Таткото
килограми	килограми	килограми

Според податоците од табелата, обој го потребниот број правоаголници.

Тања										
Иван										
Таткото										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	килограми

Дополни ја табелата со цртање така што 1 килограм цреши ќе ги претставиш со цреши.

Тања										
Иван										
Таткото										

1 килограм цреши →

- Таткото набрал _____ килограми повеќе цреши од Иван.
- Таткото набрал _____ килограми повеќе цреши од Тања.
- Заедно набрале _____ килограми цреши.

 На ѝочейок...

- Со учениците направете игра „Продавница“ и користете монети од 1, 2 и 5 денари и банкнота од 10 денари, а учениците нека ги користат термините: продава, купува...

Монети

Банкнота

1

На сликата има:

_____ монети од по 1 денар,

_____ монети од по 2 денари

и две монети по _____ денари.

2

Маре има банкнота од 10 денари
и три монети од два денари.

_____

Маре има вкупно _____ денари.

3 Иван има 10 денари во 2 монети. Од колку денари е секоја монета?

Секоја монета е од _____ денари.

4 Тања има 6 монети по 1 денар и 3 монети по 2 денари.

• Запиши два различни начини на кои може да се плати тетратка од 8 денари.

_____

_____

• Колку денари ѝ останале на Тања откако ја платила тетратката?

На Тања ѝ останале _____ денари.

5 Зоран има 19 денари.

• Ако купи сладолед за 12 денари ќе му останат _____ денари.

• Ако купи молив за 6 денари и тетратка за 8 денари ќе му останат _____ денари.

За да купи тетратка од 20 денари му

недостасува _____ .

1 Кире купува молив од 5 денари, а има повеќе монети од 1 денар и 2 денари.

- Кире може да го плати моливот на 3 различни начини.

Со пет монети од _____ денар.

Со три монети од _____ денар и една монета од _____ денари.

Со една монета од _____ денар и _____ монети од 2 денари.

- Запиши ги различните начини на кои може да се платат предметите што чинат 1, 2, 3 или 4 денари. Плаќањето е со монети од 1 и 2 денари.

Предмет што чини 1 денар може да се плати на _____ начин.

Предмет што чини 2 денари може да се плати на _____ начини.

Предмет што чини 3 денари може да се плати на _____ начини.

Предмет што чини 4 денари може да се плати на _____ начини.

- Запиши ги податоците што ги доби:

Цена во денари	1	2	3	4
Број на начини				

- Обој ја табелата според податоците.

4				
3				
2				
1				
	1 денар	2 денари	3 денари	4 денари

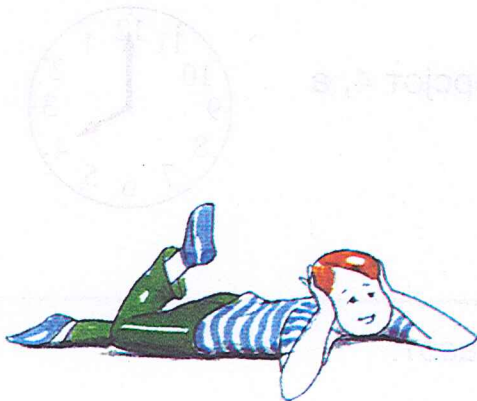
Додека Јован спие поминува одредено време.
Додека Јован е во училиште, исто така, поминува одредено време.

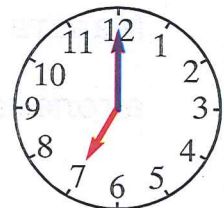
Времето за кое Јован руча е пократко од времето што го поминува во училиштето или додека спие.

Спореди го изминатото време за кое ги пишуваш домашните задачи со времето што го поминуваш во училиштето.

1 Заокружи за што ти е потребно подолго време при обувањето.

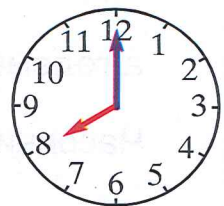

Времето го читаме од часовник.
Часовникот на цртежот покажува 7 часот.
Тогаш Јован започнал да се подготвува за училиште.

Часовникот покажува 8 часот.
Тогаш почнуваат часовите на Јован.

Изминатото време од 7 часот до 8 часот е време од 1 час.

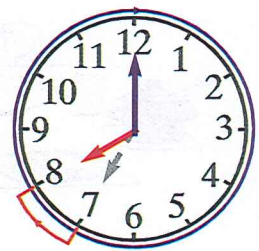

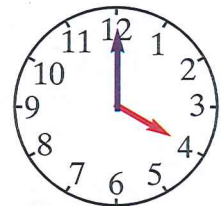
Часовникот има броеви од 1 до 12 и две стрелки: мала и голема.

За еден час малата стрелка на часовникот се поместила од бројот 7 до бројот 8, а големата стрелка завртела цел круг.

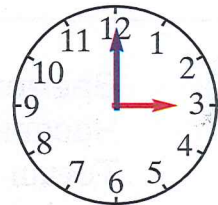

На цртежот малата стрелка го покажува бројот 4, а големата бројот 12. Тоа е 4 часот.

2 Часовникот на цртежот покажува 3 часот.

Малата стрелка го покажува бројот _____,
а големата бројот _____.

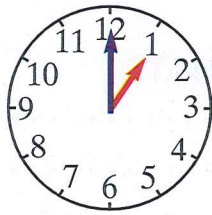
Малата стрелка го покажува бројот _____,
а големата бројот _____.

Часовникот покажува _____ часот.

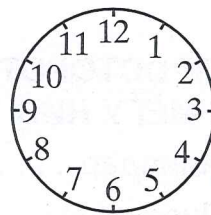
- 3 Запиши го времето што го покажува часовникот, односно нацртај стрелки според запишаното време.

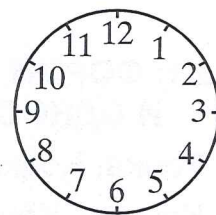
часот

часот

11 часот

5 часот

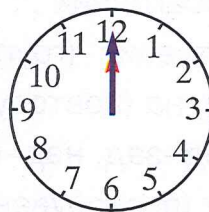
- 4 Јован денот го поминува вака:

Станува во
7 часот.

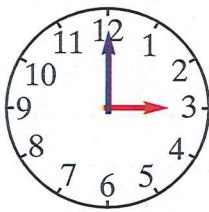
На училиште оди
до _____ часот.

На часови е до
_____ часот.

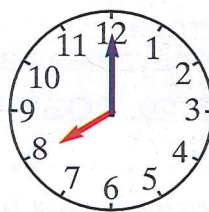
Руча во
_____ часот.

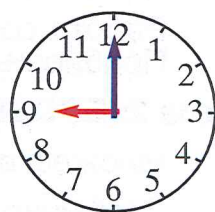
Ја пишува
домашната
задача до
_____ часот.

Излегува да игра
во _____ часот.

Вечера во
_____ часот.

Оди на спиење
во _____ часот.

* Јован е на училиште _____ часа.

* Јован гледа телевизија еден час пред вечерата.

Јован гледа телевизија од _____ часот до _____ часот.

Проверете дали Вашето дете правилно го чита времето во часови.

СОДРЖИНА

Тема 1: ФОРМИ ВО ПРОСТОРОТ, ФОРМИ ВО РАМНИНАТА И ОДНОСИТЕ МЕЃУ НИВ	3
Топка, Коцка, Цилиндар	.5
Квадар, Конус, Пирамида	.7
Проблемска ситуација. Гледање на тела од различни страни, сличности и разлики	.9
Права и крива линија	.10
Отворена и затворена линија	.11
Триаголник и круг	.13
Квадрат и правоаголник	.15
Проблемски ситуации (групирање на фигури, танграм)	.17
Внатре, надвор, на (повторување)	.19
Горе–долу, пред–зад, над–под (повторување)	.21
Блиску, далеку (повторување)	.23
Се допира, меѓу (повторување)	.24
Лево–десно (повторување)	.25
Проблемска ситуација (поврзаност, редослед и веројатност на настани)	.27
Работа со податоци Прибирање и средување на податоци	.28
Тема 2: БРОЕВИ ДО 20. СОБИРАЊЕ И ОДЗЕМАЊЕ	29
Множества	.30
Графичко претставување на множество	.31
Елемент на множество	.33
Множество со исто толку, помалку, повеќе елементи	.34
Унија на множества	.35
Броење од 1 до 20	.36
Редни броеви до 10	.38
Бројот 1	.39
Бројот 2	.41
Бројот 3	.43
Помало, поголемо, еднакво $< > =$	.45
Додавање на 1.	.48
Одземање на 1.	.49

Бројот 4	.50
Бројот 5	.52
Бројот нула	.54
Собирање броеви до 5	.55
Одземање броеви до 5	.58
Работа со податоци Броење и споредување	.60
Претставување податоци	.62
Бројот 6	.63
Бројот 7	.65
Бројот 8	.68
Бројот 9	.70
Бројот 10	.72
Претходник и следбеник	.74
Собироци. Збир	.75
Промена на местата на собириците	.77
Три собирици. Групирање на собирици	.78
Задачи од собирање на броевите до 10	.80
Задачи од одземање на броевите до 10	.82
Врска меѓу собирањето и одземањето на броевите до 10	.84
Работа со податоци Читање податоци од табела	.85
Претставување податоци со слики	.86
Броеви до 20	.88
Читање и запишување на броевите до 20	.91
Споредување на броевите до 20	.93
Парни и непарни броеви	.96
Додавање број на бројот 10, $10 + 5 = 15$	.97
Одземање, $13 - 3 = 10$, $13 - 10 = 3$	.99
Собирање, $14 + 2 = 16$	.101
Одземање, $17 - 2 = 15$, $15 = 17 - 2$	.103
Одземање, $16 - 12 = 4$	.105
Собирање со премин	.107
Одземање со премин, $12 - 5 = 7$	.111
Одземање со дополнување на намалителот	.115
Проблемски ситуации од собирање и одземање	.116

Издавач:

ДРУШТВО ЗА ИЗДАВАЧКА ДЕЈНОСТ
„АЛБИ“ ДОО Скопје
ул. „Даме Груев“ бр. 7, Скопје

Директор: Јово Стефановски

* * *

Автори:

Јово Стефановски, д-р Душко Ачовски,
д-р Весна Макашевска

* * *

Лектура:

Сузана Стојковска

* * *

Илустрации:

Живко Атанасовски, Стефан Георгиевски

* * *

Компјутерска обработка:

Драган Шопкоски, Милчо Аврамовски

* * *

Корица:

Александар Стефановски

* * *

Коректура:

Авторите

* * *

Ракописот е предаден во печат во август 2008 година.

Печатењето е завршено во август 2008 година.

Обем 150 страници, формат 20 x 28 cm

Тираж 5000 примероци

Отпечатено во: „Печатница Наумовски“ – Скопје

